

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chęłmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 588

Wydanie P

Poznań, sobota dnia 19 grudnia 1936

Rok 31

Poznań, 18 grudnia.

Włochy a wojna w Hiszpanii

Nieoczekiwany i groźny dla imperjum brytyjskiego kryzys konstytucyjny na tle romansu królewskiego jakby nie z dzisiejszych czasów, a na którego rozwijanie, bezwzględne i stanowcze, wpłynęła, oprócz motywów moralnej natury, rozgrywka dwu tendencji, dwu temperamentów rasy angielskiej: konserwatywnego i ekscentryczno-romantycznego (Byron, Shelley, Oscar Wilde, Edward VIII), — przesłonił na chwilę szerokiej opinii europejskiej fakt, że kontynent nasz z powodu wypadków hiszpańskich jest ciągle zagrożony w posiadach. Prasa włoska była wielce powściągliwa i kurtuazyjnie poprawna w oświetleniu całej tej królewskiej awantury i złączonego z nią głębokiego przełomu dla Anglii, co w kołach politycznych Londynu przyjęto z pełnym uznaniem. Tem samym dokonał się dalszy krok do odprężenia w stosunkach angielsko-włoskich.

Co do położenia w Hiszpanii, to, jak wiadomo, są na porządku dziennym nowe fakty i nowe propozycje dyplomatyczne. Przedewszystkiem więc wchodzi tu w rachubę nota francusko-angielska, poruszająca sposoby przerwania wojny domowej w Hiszpanii i sprawę wzmocnienia neutralności mocarstw oraz odpowiedź na nią Włoch i Niemiec.

Jak wiadomo, Paryż i Londyn wystąpiły w projekcie pośrednictwa mocarstw w Hiszpanii, w nadziei ugaszenia pożaru i niedopuszczenia, by się dalej rozszerzał. Przyczem procedura miałaby być podobna jak w sprawie zagłębia Saary, t. j. plebiscyt pod egidą Ligi Narodów. Autorem tego bądź co bądź arcyśmiałego projektu (jeśli się zważy warunki, w jakich znajduje się Hiszpania), jest minister Delbos, a charakterystyczne jest, że Sowiety wyraziły już na to swą zgodę, co świadczy jedynie o tym, że mają nadzieję wyciągnąć nielada korzyści z zamieszania plebiscytowego i to nietylko na gruncie hiszpańskim. Wiadomo bowiem, że byłaby to okazja wyjątkowo pomyślna dla propagandy, a w niej bolszewikom nikt nie dorówna.

Nota francusko-angielska zwraca się do Watykanu i do rządów włoskiego, niemieckiego, portugalskiego i sowieckiego. Sowiety, jak wspomniano, godzą się, bo mają jawne i ukryte cele. Lizbona odpowiedziała odmownie. Odpowiedź Rzymu i Berlina jest niemal równobrzmiąca. Obydwa rządy w zasadzie przyjmują propozycję francusko-angielską, ale z zastrzeżeniami, wyrażając poważne wątpliwości co do proponowanych przez notę środków i co do skuteczności jeszcze jednej deklaracji zbiorowej o nieinterwencji po tem, co się stało. Odpowiedź włoska przypomina w szczególności, iż rząd włoski jeszcze w lipcu b. r. domagał się, by nieinterwencja obejmowała nietylko zakazu wywozu sprzętu wojennego, ale również zakaz wysyłki

O międzynarodowej wojnie w Hiszpanii

Obecna przerwa w działaniach bojowych i jej znaczenie — Niemcy i Włochy spodziewały się szybszych sukcesów gen. Franco — Znaczenie obronne nowoczesnego oręża
Co dalej?

Londyn. (PAT) Zbliżony do miarodajnych czynników brytyjskiego m. s. z. korespondent dyplomatyczny „Manchester Guardian“ pisze o stanie wojny domowej w Hiszpanii.

Wojna ta według poglądów panujących w Londynie znajduje się w impasie. Przed paru tygodniami zaledwie uważano za rzecz prawie pewną, że Madryt będzie zdobyty i że na tych obszarach, które zachowały lojalność wobec rządu walencckiego i w Katalonii wszelka władza załamała się. W miarę jednak zmiany charakteru wojny, pogląd ten ulegał również zmianie.

Kilka tygodni temu Hitler był przekonany, że drobne nawet powiększenie ilości wysłanego sprzętu wojennego oraz niemieckich pilotów i mechaników pod płaszczykiem wystarczy, aby zapewnić zwycięstwo wojskom gen. Franco. Rządowcy jednak uzyskali przy zachowaniu tych samych pozorów od Z. S. R. R. większą pomoc. Zarówno w Berlinie, jak w Rzymie panuje głębokie rezerwarowanie z powodu tego impasu oraz zaniepokojenie, bowiem zatarg nie jest już sprawą wyłącznie hiszpańską.

Copróż Niemcy nie są na stopie wojennej z Z. S. R. R. i nawet stosunki między temi mocarstwami wykazują pewne polepszenie, a między Z. S. R. R. i Włochami — są zupełnie dobre. Ale wojska niemieckie i włoskie znajdują się na stopie wojennej z sowieckimi, oraz z oddziałami, składającymi się z emigrantów, współziomków Niemców i Włochów, nie mówiąc już o Francuzach, Anglikach i innych.

Ani Hitler, ani Mussolini nie pragną, aby cienka hiszpańska skorupa, otaczająca tę wojnę, pękła i aby przestąpiła się ona w burzę pomiędzy obywatelami głównych mocarstw euro-

pejskich. Względy zasadnicze utrudniają wyrzeczenia się gen. Franco. Ale również nie mogą zwiększyć znacznie swej pomocy na rzecz powstańców. Włosi już ją ograniczają. Wątpliwym jest, aby Niemcy sami mogli poprzeć gen. Franco tak, aby odniósł ostateczne zwycięstwo.

Wojna hiszpańska wykazała niezwykłą siłę obronną nowoczesnej broni. Rosjanie górują w Hiszpanii w zakresie lotnictwa. Aparaty i piloci sowieccy wykazali przewagę nad maszynami i lotnikami niemieckimi. Rajdy napowietrzne na Madryt prawie ustały, bowiem samoloty niemieckie i włoskie są zawsze odpierane, a w szczególności zawiody niemieckie ciężkie bombowce.

Natomiast artyleria przeciwlotnicza okazała się skuteczną ponad wszelkie oczekiwania i jak twierdzi dziennik, nie równego nie istnieje w żadnej innej armii, wobec czego samoloty sowieckie nie były w stanie zaatakować głównej kwatery, baz operacyjnych oraz ufortyfikowanych pozycji powstańców. Również czołgi sowieckie zdaje się nie dopisywały — stwierdza

„Manchester Guardian“. Widocznie ich opancerzenie jest niedostatecznie grube, aby stawiać opór nowej niemieckiej artylerji. Zresztą też i samochody pancerne z Rzeszy również okazały się mało skuteczne.

Możliwości prowadzenia wyłącznie obronnych działań wojennych są tego rodzaju, że Niemcy musiałyby wysłać ze dwie dywizje a może nawet więcej, aby gen. Franco miał zapewnione zwycięstwo, zwłaszcza, że nie otrzymuje zupełnie rekruta z ludności mieszkającej na obszarach, znajdujących się pod jego władzą. Nie wydaje się, aby Włochy gotowe były udzielać dalszej pomocy na szerszą skalę.

Ciężar rozstrzygnięcia wojny drogą wielkich, krwawych i długotrwałych ofensyw w kraju odnoszącym się wrogo do żołnierzy, których ludność zaczyna uważać wyraźnie za najeźdźców, spadłaby wobec tego niemal wyłącznie na Hitlera. Te propozycje pośrednictwa proponowane przez rząd francuski i brytyjski mniej bezcelowe, niż mogłoby się to wydawać. Sprawa, czy wojna ma trwać czy też nie, zależy głównie od Hitlera.

Walka z masonerią w Rzeszy

Berlin (PAT) Min. spraw wewnętrznych rozesał okólnik wyliczający wszystkie organizacje o charakterze masonskim lub zbliżonym, do których należenie jest zakazane. Urzędnicy, którzy z organizacyj masonskich wystąpili dopiero po 30 stycznia 1933 r., tracą zasadniczo stanowisko lub co najmniej wyłączeni są od awansu.

Okólnik wymienia 11 właściwych łóż masonskich w Niemczech, 33 organizacje pokrewne i kilka związków wolnomularskich. Zakaz rozszerzono

ostatnio na „Niemieckie Towarzystwo Pokojowe“ i na „Niemiecki Związek Paneuropejski“.

Miljon za pamiątki

Paryż (PAT) Havas donosi z Nowego Jorku, iż jedno z wielkich wydawnictw amerykańskich zaproponowało ks. Windsor za pośrednictwem lorda Bronlow miljon dolarów za napisanie pamiątek.

W jutrzejszym wydaniu głównem:

BUCHNEŁO, ZAWRZAŁO I ZGASŁO...

przez dr. Władysława Konopczyńskiego
profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego

ochotników i agitatorów politycznych. Gdyby to zostało wówczas przyjęte, podnosi nota, nie byłoby doszło do obecnej sytuacji, wobec której znajdują się mocarstwa, pragnące uniknięcia rozszerzenia się wojny i zabezpieczenia pokoju.

Co do kontroli nieinterwencji, to rząd włoski jest za najzupełniejszym jej zastosowaniem, byle tylko odpowiednie zarządzenia zostały przyjęte przez wszystkich równocześnie w całości. Godzi się również na akcję pośredniczącą mocarstw celem położenia końca wojnie domowej, stawia jednak zaraz pytanie, czy w warunkach obecnych skutecznienie plebiscytu jest wykonalne oraz wskazuje na fakt, że większość ludu hiszpańskiego wyraziła już swą wolę na rzecz rządu narodowego. Poza tem sądzi, iż pojednanie obu stron walczących jest trudne do pomyślenia ze względu na to, iż rozdział między nimi jest zbyt głę-

boki oraz ze względu na charakter z jednej strony anarchistyczny, z drugiej zaś narodowy całego ruchu.

Uderza tu, iż odpowiedź włoska, mimo wszystkich zastrzeżeń, stara się nie być negatywna. Najwidoczniej Rzym chce złożyć dowody dobrej woli i pociągnął za sobą Berlin. Stanowisko powyższe łączy z rozmową, jaką Delbos miał z Cerrutim, ambasadorem włoskim w Paryżu. Otóż minister francuski miał zapewnić przedstawiciela Włoch, iż trudności francusko-włoskie (uznanie cesarstwa itd.) „ułatwiłyby się“ natychmiast, gdyby rząd włoski przyjął projekt współpracy na gruncie hiszpańskim. Tem tłumaczy ustępliwość Rzymu i pośrednio także Berlina.

Prasa włoska, komentując notę rządu, krytykuje inicjatywę francusko-angielską jako spóźnioną. Pojawia się ona bowiem w chwili, kiedy na terytorjum Hiszpanii znajduje się około

35.000 ludzi uzbrojonych przez Sowiety i 25.000 ochotników francuskich.

„Kontrola, pisze „Giornale d'Italia“, powinna być międzynarodowa i to na miejscu, dokonywana przez siły zbrojne. Wątpimy, by Francja na to się zgodziła.“

Co się tyczy zaś plebiscytu, to, zdaniem prasy włoskiej, pomijając już okoliczność, że większość Hiszpanii oświadczyła się za generałem Franco, wnioskodawcy zdają się zapominać, iż do tego rodzaju aktu potrzeba spokoju a nie tej krwiożerczej i pełnej zemsty atmosfery, jaką narzucili Hiszpanii czerwoni...

W Hiszpanii toczy się walka nieprzejednana między porządkiem a anarchją, między narodem a antynarodem... Wojna międzynarodowa między ludem hiszpańskim a Rosją bolszewicką i innymi ustrojami, które jej pomagają...

W kołach politycznych włoskich wyrażają przekonanie, że inicjatywa powyższa nie odniesie skutku, bo w istocie swej i w koncepcji jest chybiona.

Rz y m

S. M.

Roszczenia kolonialne Rzeszy

Znamienny artykuł dr. Schachta w „Foreign Affairs“ — Dwa niemieckie żądania w sprawie kolonij — Znaczenie wystąpienia prezesa Banku Rzeszy

Berlin. (PAT) Prezydent Banku Rzeszy i min. gospodarstwa dr. Schacht pomieścił w czasopiśmie angielskim „Foreign Affairs“ dłuższy artykuł o zagadnieniu kolonialnym Niemiec, w następujący sposób określając żądania Rzeszy.

„Po pierwsze Niemcy muszą mieć prawo do surowców na takim obszarze, który będzie pod ich własnym zarządkiem. Po drugie na obszarze tym musi pieniędżem obiegowym być waluta niemiecka. Wszystkie inne sprawy jako zewnętrzne oznaki suwerenności, prawo wojskowe, polityczne, kościelne, współdziałanie międzynarodowe itp. mogą być przedmiotem dyskusji i mogą być rozstrzygnięte ze stanowiska współpracy międzynarodowej.

„Nie wolno jedynie wysuwać dotkliwych dla czci niemieckiej zarzutów. Nie należy mówić, że niemieckie zagadnienie kolonialne to tylko sprawa prestiżu, imperjalizmu, a przeciwnie trzeba przyznać, że jest to zagadnienie wyłącznie gospodarcze i że dlatego właśnie od jego rozstrzygnięcia zależy pokój Europy.“

Berlin. (PAT) — Wywody dr. Schachta na temat kolonialnego zagadnienia Niemiec wywołały w kołach zagranicznych duże poruszenie. Drugie z rzędu wystąpienie dr. Schachta w sprawie przyznania Rzeszy kolonij wskazuje, że stanowi to dziś dla polityków Niemiec zasadnicze zagadnienie, którego rozwiązanie domagać się będą one coraz natężej. Jak dalece posunięte są już dzisiaj studia niemieckie na ten temat, widać z faktu, że dr. Schacht po raz pierwszy określa bardzo dokładnie żądania co do formy, w jakiej pojmują Niemcy rozwiązanie tego zagadnienia. Podkreśla konieczność nietylko własnej administracji, ale i własnej waluty. Ciekawe jest, że stawia jako temat nadający się do dyskusji, kwestie dotyczące „zewnętrznego wyrazu suwerenności“, jak sprawa wojska i policji.

Na uwagę zasługuje niezwykle ka-

tegoryczny ton wywodów dr. Schachta, który podkreśla znaczenie, jakie dla pacyfikacji Europy posiada fakt uwzględnienia żądań kolonialnych.

Znaczenie, jakie przypisują miarodajne czynniki polityczne wywodom dr. Schachta, uwytkła jeszcze ko-

mentarz urzędowej agencji prasowej D. N. B. Mówi on o doniosłości dwóch „zasadniczych warunków“, stanowiących minimalne żądanie Niemiec i zaznacza, iż obecnie istnieje podstawa do „rzeczowej wymiany zdań na temat powyższy“.

Min. Beck o polityce zagranicznej

Warszawa. (Tel. wł.). Wczoraj w komisji spraw zagranicznych Senatu min. Beck wygłosił oświadczenie na temat polityki zagranicznej.

NIEMA ZMIAN

Na początku stwierdził, że „wydarzeń w tym roku było wiele. Rola nasza wobec nich nie była bierna, dzięki temu chronologiczny materiał jest obfity. Nie znajdowałem natomiast podstawy do zmiany którejkolwiek z podstawowych myśli, regulujących polską politykę“.

Następnie mówca podkreślił, że nie uległy zmianie metody i przeszedł do scharakteryzowania poszczególnych zagadnień oświadczając m. i.:

POLSKA A SOWIETY

„Praca dokonana przez nas wspólnie — mówił min. Beck — z naszym wschodnim sąsiadem, daje nadal swoje pozytywne owoce. Załatwiamy nasze wspólne sąsiedzkie sprawy w sposób normalny, nie dający powodów do żadnych wstrząsów, ani głębszych nieporozumień.“

STOSUNKI Z NIEMCAMI

„Pewna nerwość, właściwa naszym trudnym czasom, udziela się niektórym głosom prasy i opinii w dziedzinie naszych stosunków z sąsiadem zachodnim, i to po obu stronach granicy. Nie zmienia to jednak mego głębokiego przekonania, że wielka i odważna decyzja ułożenia przyjaźni stosunków między nami a Rzeszą Niemiecką zachowuje nadal swoją wartość zarówno w bezpośrednich interesach naszego kraju, jak i w całokształcie stosunków kontynentu europejskiego.“

STOSUNKI Z FRANCJĄ

„W ciągu ubiegłego roku nastąpiła wymiana wizyt między najwyższymi czynnikami wojskowymi Francji i Polski. Chciałbym tu podkreślić, że obok najdalej idącej uprzejmości, z jaką spotkał się marsz. Śmigły-Rydz w czasie swej wizyty we Francji ze strony czynników kierowniczych, politycznych i wojskowych, mieliśmy sposobność stwierdzić także żywą i serdeczną reakcję francuskiej opinii publicznej, objawiającą się spontanicznie w poszczególnych fazach podróży, tak że obraz naszych stosunków z Francją nie byłby kompletny, gdyby tego faktu nie podkreślić. Wizyta ta dała poza tem w rezultacie pewne układy związane z zagadnieniem obrony państwa, o których będzie miał możność poinformować panów, pan min. skarbu. Nic dziwnego, że w atmosferze, o której wspomniałem, kontakt między rządem naszym a rządem zaprzyjaźnionej i sprzymierzonej Francji rozwija się w sposób najbardziej zadawalający także w obliczu wielu innych zagadnień europejskich. Mam nadzieję, że znajdzie to swój pełny wyraz przy

wszelkich przyszłych układach, jakie w Europie będą negocjowane“.

LIGA

W dalszym ciągu mowy przedstawił min. Beck chronologicznie poszczególne wizyty i spotkania. Omówił z kolei stosunek do Ligi Narodów, zaznaczając, że trzeba „dać jej możność obecnie spokojnego możliwie przejścia przez dzisiejszą pełną duży niepokój epokę i nie stawiać przed nią zbyt wiele i zbyt skomplikowanych zadań“.

PROBLEM ŻYDOWSKI

„Problem żydowski — oświadczył mówca — w całej wschodniej Europie przedstawia szczególne trudności dzięki pewnemu, normalnemu zresztą procesowi ekonomicznemu i społecznemu, który łączy się z tem zagadnieniem. Bardzo znaczna ilość ludności żydowskiej, która zapewniała egzystencję swych rodzin, trudniąc się drobnym pośrednictwem, w miarę rozwoju życia gospodarczego w poszczególnych krajach traci nieraz środki egzystencji i nie ma możliwości zapewnienia młodszemu pokoleniu warsztatów pracy. Emigracja żydowska nie jest tylko zagadnieniem palestyńskim, — jest ona również problemem europejskim z jednej strony, i ważnym problemem dla wszystkich terenów emigracyjnych z drugiej strony.“

Po nawiązaniu jeszcze do zagadnienia reformy Ligi, przeszedł mówca do

SPRAWY GDAŃSKA

„Polska ma w Gdańsku swoje prawa i interesy, które są Panom znane i które sięgają znacznie poza dyplomatyczne zagadnienia. Jeśli chodzi o zapewnienie respektu tych naszych interesów żywnościowych, to nie się w tej sprawie zmienić nie może i stanowisko naszego rządu jest proste i niezmiennic. Muszę zresztą stwierdzić, że we wszystkich swych oświadczeniach senat Wolnego Miasta Gdańska istnienie tych naszych praw w sposób jasny i kategoryczny potwierdza, podobnie jak my nie mamy zamiaru praw Wolnego Miasta w niczem naruszać. Broniąc twardo swych praw, trzeba umieć niego okresu miały swe źródło w konflikcie między senatem Wolnego Miasta a organami Ligi Narodów.“

Zkolei przedstawił min. Beck toczące się układy z Gdańskiem i stwierdził, że „sprawy te są kłopotliwe, były one zresztą kłopotliwe od kilku wieków, mam jednak przekonanie, że dobrze zrozumiany wzajemny interes pozwoli nam zawsze znaleźć z Wolnym Miastem rozsądne formy współżycia na naszym wielkim szlaku handlowym.“

ZAKOŃCZENIE

Mówca zakończył, podkreślając, że „roszczenie zakresu naszej aktywności, cechującej politykę ostatniego okresu, wynikało jedynie z potrzeb narzuconych przez sytuację ogólną“.

Układy o uwolnienie Czang-Kai-Szeka?

Szanghaj. (PAT). Z dobrego źródła donoszą, że Czang-Sue-Liang zwrócił się telegraficznie do min. wojny w Nankinie Ho-Jing-Czina o zaprzestanie operacji wojennych i nie bombardowanie Sian-Fu. Pomimo to wojska rządu nankińskiego posuwają się naprzód, okrążając Sian-Fu.

Szanghaj. (ATE). Uwolniony przez Czang-Sue-Liang Tajuan-Tszintingwrn przybył w charakterze parlamentarjusza do Lojang. Przedstawił on raport rządowi centralnemu, z którego wynika, że marsz. Czang-Kai-Szek

domaga się natychmiastowego przetrwania działań wojennych.

Ogólnie oczekują, że rząd i dowództwo wojsk nankińskich wstrzymają te działania, aby nie narażać Czang-Kai-Szeka i nawiązać układy w sprawie uwolnienia marszałka.

Nankin. (PAT). Wielkie wrażenie w kołach rządowych wywarła wiadomość, iż samolot Czang-Sue-Liang, który wyruszył z Sian-Fu, wylądował w stolicy prowincji Szan-Si. W samolocie tym znajdowało się 5 pasażerów. Nie jest wyłączone, iż jednym z nich

był Czang-Kai-Szek.

Z drugiej strony, jak zaznacza Reuter, jeden z przyjaciół Czang-Kai-Szeka telefonował z Lojang, że dyrektor znajduje się ciągle jeszcze w Sian-Fu i że życie jego nie zagraża niebezpieczeństwem.

London. (ATE). Z Nankinu donoszą:

Przybył tu pierwszy naoczny świadek uwięzienia Czang-Kai-Szeka, Hua Tszintzin, który opowiedział szczegóły aresztowania dyrektora.

Auto Czang-Kai-Szeka, który powracał do Sian-Fu z pobliskiej miejscowości kuracyjnej, zostało otoczone przez oddziały Czang-Sue-Liang. Pomimo, że straż przyboczna marszałka broniła go, musiała się jednak poddać wobec przeważających sił napastnika.

Wylosowane bony funduszu inwestycyjnego

Urząd długów państwa komunikuje, że w dniu 17 grudnia 1936 r., wylosowane zostały do umorzenia bony funduszu inwestycyjnego, oznaczone numerami: 4245, 8286, 21487, 23039, 27906, 37340 i 38521.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 18. 12. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. — większe sztuki — 50, — oraz za drobne sztuki 48,50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy zast. złote w złocie po 44,50, jak również 4½% złotych listy zast. po 44,50.

Z akcji bankowych obracano Bank Polski po 106—106,50 w zaoferowaniu.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 50,— P. za większe, 48,50 P. za drobne sztuki.

4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 44,50 +

4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 44,50 +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 106—106,50 O.

Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 18. 12. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy paryet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto (Uspobienie mocne) 19,75—20,00

Pszenica (Uspob. spokojne) 24,50—24,75

Jęczmień browarowy 23,50—25,50

Uspobienie spokojne.

Jęczmień 630—640 g/l. 20,00—20,25

Jęczmień 667—676 g/l. 21,00—21,25

Jęczmień 700—715 g/l. 22,25—23,00

Uspobienie spokojne.

Cwies 16,00—16,50

Uspobienie spokojne.

Mak

żytnia wyciąg 0-30% wł. w. 29,00—29,25

żytnia gat. I 0-50% wł. w. 28,50—28,75

żytnia gat. I 0-65% wł. w. 28,75—27,25

żytnia gat. II 50-65% wł. w. 19,50—20,00

żytnia pośl. pon. 55% wł. w. 17,75—18,25

Uspobienie spokojne.

pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w. 40,25—41,25

pszenna gat. IA 0-45% wł. w. 39,25—39,75

pszenna gat. IB 0-55% wł. w. 37,25—37,75

pszenna gat. IC 0-60% wł. w. 37,25—37,75

pszenna gat. ID 0-65% wł. w. 36,25—36,75

pszenna gat. IIA 20-55% wł. w. 35,25—35,75

pszenna gat. IIB 20-65% wł. w. 34,50—35,00

pszenna gat. IID 45-65% wł. w. 31,50—32,50

pszenna gat. IIF 55-65% wł. w. 27,50—28,50

pszenna gat. IIIA 65-70% wł. w. 21,00—22,00

pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w. 13,00—19,00

Uspobienie spokojne.

Otreby żytnie stand. 13,25—13,75

Otreby pszenne gru'e stand. 12,25—13,00

Otreby pszenne średnie stand. 13,75—15,00

Otreby jęczmienne 45,00—46,00

Rzepak zimowy 42,00—45,00

Siemie lniane 30,00—33,00

Gorczyca 20,00—24,00

Groch Wiktorja 22,00—24,00

Groch Folgera 60,00—64,00

Mak niebieski 90,00—110,00

Koniczyna czerwona surowa 115,00—125,00

Koniczyna czerw. 95—97% czyst. 90,00—135,00

Koniczyna biała 20½

Ziemniaki fabryczne za kilo % 20,75—21,00

Makuch lniany w taflach 16,50—16,75

Makuch rzepak. w taflach 22,00—23,00

Makuch słon. w taflach 42—43% 2,30—2,55

Słoma pszenna luzem 2,80—3,05

„ pszenna prasowana 2,40—2,65

„ żytnia luzem 3,15—3,40

„ żytnia prasowana 2,65—2,90

„ owsiana luzem 3,15—3,40

„ owsiana prasowana 2,30—2,55

„ jęczmienna luzem 2,80—3,05

„ jęczmienna prasowana 4,50—5,00

Siano zwykle luzem 5,15—5,65

„ zwykle prasowane 5,40—5,90

„ nadnoteckie luzem 6,40—6,90

„ nadnoteckie prasowane

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 2262,4 tonn, w tem żyta 605 tonn, pszenicy 195 tonn, jęczmienia 180 tonn, owsa 75 tonn.

Długi amerykańskie

Waszyngton. (ag). W związku z terminem płatności długów wojennych Stanom Zjednoczonym Am. Póln. okazuje się, że dług Anglii (cyfry podajemy w milj. dol.) wynosił 4.340 dol., zaległość 668, Francji — 3.052, zaległość 325, Włochy — 1.993, zaległość 63, Belgja — 395, zaległość 43, Polska — 205, zaległości 37, Czechosłowacja 162, zaległość 11, Rumunja — 63, zaległość 5, Jugosławja — 61, zaległość 2 miliony dolarów.

ZAMIAST ŻYCZEŃ ŚWIĄTECZNYCH ZŁÓŻ OFIARĘ DLA BIEDNYCH!

Ofiary przyjmuje administracja naszego wydawnictwa względnie Poznański Okręg „Caritas“ — św. Marcin 8. P. K. O. 213 005.

Wiadomości

W zakładach fabrycznych „Excelsior Werke“ w Hanowerze wybuchł gwałtowny pożar. Ogień strawił część składów ze starą gumą, wyznaczając poważne straty.

W Rzeszy ogłoszono „amnestję dewizową“. Zapewnia ona bezkarnosć tych, którzy do 31 stycznia 1937 r. zgłoszą do Banku Rzeszy swe nieprawnie dotąd ukrywane w kraju lub zagranicą walory.

Według nieoficjalnych danych, liczba aresztowanych Niemców na terenie całego Związku Sowieckiego wynosi około 150 osób, w tem 35 obywateli Rzeszy.

Moskiewska „Prawda“ donosi z Gorkiego, że fabryka samochodów (największa w Sowietach) zamiast 85 wozów osobowych dziennie, wypuszcza zaledwie 15 do 20. W roku bieżącym miała wyprodukować 12 tys. samochodów, a wypuściła zaledwie 2½ tys. w dodatku wykończonych b. niedbale.

Dokonano świątecznego włamania do katedry w Ankonie we Włoszech i znabowano ofiarowane przez Papieża Piusa VII dla dekoracji obrazu Matki Boskiej kosztowności, składające się z korony diamentowej, fałducha i broszki. Miały one ogromną wartość.

W San Francisco sekretarz federacji robotników portowych i marynarzy oświadczył, że doszło do porozumienia między właścicielami linii okretowych a przedstawicielami marynarzy i palaczy, którzy od dłuższego czasu strajkowali we wszystkich portach Pacyfiku.

Stosunki mieszkaniowe w Poznaniu

Stosunki mieszkaniowe stanowią bodaj czy nie najistotniejszy wykładnik naszej kultury społecznej i zdrowia publicznego, a przede wszystkim naszego poziomu życia. Od należytych warunków mieszkaniowych zależy bowiem w dużym stopniu zdrowie fizyczne i moralne naszej młodzieży; warunki mieszkaniowe wywierają również swój zdecydowany wpływ na stopę małżeństw, na szerzenie się prostytucji, na alkoholizm.

Spis ludności, budynków i mieszkań z roku 1931 wykazał w Poznaniu (nie licząc wojska i mieszkań zakładowych) mieszkań 50.659, w tem mieszkania 1-izbowe stanowią 7.292 czyli 14,4 proc.; 2-izbowe — 14.850 czyli 29,3 proc.; 3-izbowe — 13.098 czyli 25,9 proc.; oraz 4-izbowe i więcej — 15.387 czyli 4 proc. Natomiast w roku 1921 mieszkań 1-izbowych było 10,9 proc., 2-izbowych 25,6 proc., 3-izbowych 27,7 proc., 4 i więcej izbowych 35,6 proc. Widzimy więc na podstawie tych danych, że poważnie podniosła się w okresie pierwszego 10-letnia liczba mieszkań małych, t. zn. 1-izbowych i 2-izbowych. Na mieszkania te, w szczególności zaś na mieszkania 1-izbowe, zwracać winniśmy baczną uwagę, gdyż stanowią one szczyt nędzy mieszkaniowej.

Ruch budowlany pozostał przez ten czas daleko w tyle za wzrostem ludności, przytem ludności biednej przybywało i przybywa coraz więcej. Wskutek tego zachodzą także nieprawdopodobne rzeczy, które spis z całą wymową wskazuje, jak zajmowanie mieszkań 1-izbowych przez więcej niż 7 osób. Jest takich mieszkańek skrajnie przeludnionych 436.

Ogółem mieszkania 1-izbowe zamieszkuje 24.329 osób czyli 10,2 proc. ogółu ludności Poznania, mieszkania 2-izbowe (t. zn. pokój z kuchnią) 66.648 osób czyli 27,8 proc. ogółu, mieszkania 3-izbowe — 64.550 osób, czyli 26,9 proc. ogółu, mieszkania 4 i więcej izbowe 83.868 osób czyli 35 proc. ogółu ludności miasta.

Stanowczo lepsze warunki mieszkaniowe panowały w Poznaniu, biorąc rzecz ogólnie, w okresie pierwszego spisu. Przeciętna liczba osób na izbę w mieszkaniach najmniejszych wynosiła wtedy 2,7 osób, obecnie 3,3; w mieszkaniach 2-izbowych wówczas 4,2, obecnie 4,5; w mieszkaniach 3-izbowych wówczas 4,7, obecnie 4,9.

Są to relacje wiele mówiące. Zwłaszcza mówiące to, że Poznaniowi potrzeba poważnej ilości mieszkań małych i tanich.

Nie ludźmy się przytem, że dzielnice i osiedla willowe, które obecnie są główną formą naszego budownictwa, zaradzą temu powszechnemu już dziś złu. Dzielnice willowe budowane są przeważnie przez tych, którzy na brak mieszkań w potrzebnej im kategorii wielkości nie mogą narzekać. Raczej dzieje się odwrotnie. Mianowicie stosunki mieszkaniowe w Poznaniu wykazują sytuację nawet paradoksalną. Bo oto jest w domach czynszowych wiele mieszkań większych pustych, ponieważ ich dotychczasowi mieszkańcy wprowadzili się do własnych will. I na te mieszkania trudno znajduje się nowych lokatorów. Coraz mniej rodzin szuka większych i droższych mieszkań. Zato coraz częściej

wprowadzają się do takiego mieszkania po dwie rodziny, z braku odpowiednich do warunków finansowych małych i tanich mieszkań.

Stąd też komisarze spisowi w roku 1931 stwierdzać musieli w arkuszach spisowych takie objawy jak to, że nawet w mieszkaniach 1-izbowych prowadzono po dwa, trzy i więcej gospodarstw domowych. A więc różni i obcy sobie ludzie prowadzili całe życie w kilkoro osób w jakiejś tam skąpej klitce, mającej się nazywać mieszkaniem. Tak np. mieszkań 1-izbowych, w których prowadzono po dwa gospodarstwa kuchenne było 866, a takich, w których istniały trzy i więcej gospodarstw kuchennych było 265. Te właśnie gospodarstwa dowodzą, że w takich izbach gnieździły się poprostu dwie i trzy rodziny lub rodzina miała na stancji obcych ludzi, którzy, płacąc czynsz, stanowili nieraz główną podstawę ich egzystencji. W r. 1921 dwa i trzy gospodarstwa w mieszkaniach najmniejszych stanowiły stosunkowo mały procent.

Podobne zjawisko zauważa się obecnie w mieszkaniach 2-izbowych. Mianowicie 1817 mieszkań tej kategorii ma po 2 gospodarstwa kuchenne, a 551 mieszkań nawet po trzy i więcej. Znowu w porównaniu z r. 1921 zaznacza się wybitne pogorszenie.

Nie lepiej, chociaż już znośniej przedstawiają się te stosunki w mieszkaniach 3-izbowych. Dwa pokoje i kuchnia pozwalają przynajmniej na jakieś takie rozlokowanie zamieszkujących je osób. Oto mieszkań w tej kategorii o dwu gospodarstwach jest 2430, a o trzech i więcej gospodarstwach 1192. Znowu śledzimy zdecydowane pogorszenie w porównaniu z rokiem 1921.

Słowem sublokatorstwo stawać się zaczyna zjawiskiem typowym. Młode małżeństwa coraz częściej zamieszku-

ją w umeblowanym pokoju lub w najlepszym razie rodzice odstępują im połowę swego dotychczasowego mieszkania. Samotni, których liczba w wieku zdolnym do zawarcia małżeństwa, zdecydowanie się powiększa, zamieszkują z reguły pokoje umeblowane. Szkoda, że dotychczas ogłoszone wyniki spisu nie obejmują jeszcze danych o ludności pod względem stanu cywilnego. Moglibyśmy wówczas to zagadnienie naświetlić szczegółowo i konkretnie.

A rzeczy te i zjawiska nie są przypadkowe. Są one uwarunkowane kierunkiem naszego obecnego życia społeczno-gospodarczego, w szczególności naszymi trudnościami. To też cały obecny ruch budowlany, a zwłaszcza angażowanie w nim funduszy publicznych i państwowych, należałoby prowadzić z większą troską o dobro ogółu, z większym uwzględnieniem momentów demograficznych.

Może wtedy zdołamy się zbliżyć do wzorów zachodnio-europejskich, gdzie stosunki mieszkaniowe nie wykazują tych anomalij w takim stopniu i w takich rozmiarach, co u nas w Polsce. A zdać sobie musimy przytem sprawę, że Poznań nie zajmuje jeszcze ostatniego miejsca. W innych naszych miastach większych i wielkich są stosunki mieszkaniowe jeszcze gorsze.

W. Jel.

Kto szuka podarku gwiazdkowego niech spieszy do Kałamajskiego

Pg 8753-49.118

Prasa niemiecka w Polsce

W Katalogu Prasowym „Para” na r. 1936 znajdujemy zanotowane 72 czasopisma niemieckie, z których 36 specjalnych. Z tych pism 29 ogólnych i 28 specjalnych wychodzi w granicach województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego, — 7 ogólnych i 7 specjalnych w Łodzi, 1 ogólne we Lwowie i 1 specjalne w Stanisławowie. Najsilniej na zachodzie skoncentrowane są pisma niemieckie w Poznaniu, gdyż jest ich tutaj 3 ogólne i 7 specjalnych.

Bez porównania więcej pism niemieckich wychodziło w Polsce w r. 1930. Katalog „Para” wykazuje ich wtedy: 43 w Wielkopolsce, 41 na Śląsku, 16 na Pomorzu, 16 w Łodzi, 2 we Lwowie i po 1 w Łucku i Stanisławowie. Cofnawszy się jeszcze o lat 5, znajdujemy: w Wielkopolsce 25, na Śląsku 24, na Pomorzu 12, w Łodzi 9, we Lwowie 1 i w Stanisławowie 1 — razem 72 pisma.

Nie trzeba dodawać, że najważniejsza jest kwestja prasy niemieckiej na terenie dawnego zaboru pruskiego, wciąż z równą konsekwencją, jak i perfidją przedstawianego jako ziemi niemieckiej, wyciągające błagalne dłonie o uwolnienie ich z pod „straszliwego jarzma polskiego”. Prasa niemiecka więc w trzech zachodnich województwach ma stwierdzać istnienie tutaj miejscowej ludności niemieckiej, która nieodzownie potrzebuje dla swego duchowego istnienia i rozwoju zarówno organów o treści ogólnej, jakoteż i całego szeregu pism specjalnych.

Jasną jest przytem rzeczą, że cała ta prasa absolutnie nie mogłaby się utrzymać z własnych tylko dochodów, wobec niedużej stosunkowo i coraz bardziej zanikającej liczby Niemców. Popierana jest jednak gorliwie przez szereg instytucyj i organizacji niemieckich, opiekujących się swymi rodakami poza granicą Rzeszy, zwłaszcza tam, dokąd odwetowe apetyty niemieckie nie przestają się zwracać...

Dzienników polityczno-społecznych dzielnica zachodnia posiada: 2 w Poznaniu, 1 w Bydgoszczy, 1 w Inowrocławiu, 1 w Lesznie, 1 w Międzychodzie, 1 w Chojnicach, 1 w Tczewie, 2 w Rybniku, 3 w Katowicach, 2 w Bielsku i 1 w Chorzowie, — razem 16. Pism, wychodzących 2—3 razy na tydzień, jest 11. Tygodników 4. Pozostałe 4 czasopisma nie mają terminów określonych.

Czasopisma treści ogólnej, wychodzące w 3 województwach zachodnich, przeważnie powstawały przed wojną. „Posener Tageblatt” powstał w 1861 r., bydgoskie „Deutsche Rundschau” w 1876 r. Najstarszą jest „Culmer Zeitung” w Chelmie, wychodząca od 1849 r. i „Pommereller Tageblatt” — od 1850 r.

O ile prasa ogólna przeważnie istnienie swe datuje z czasów zaborczych, to specjalna prawie całkowicie powstała dopiero po wojnie. Takich czasopism na Śląsku mamy 11, w Poznaniu 7, na Pomorzu 6 i na prowincji w Wielkopolsce 2. Pod względem treści te specjalne pisma dzielą się na: religijnych ewang. 9, zawodowych 4, religij. kat. 3, rolniczych 3, handlowych 3 itd.

Poza dzielnicą zachodnią tylko jedna Łódź posiada prasę niemiecką bardziej rozwiniętą i miejscami nawet — wojującą! W r. 1920 jedno z pism wy-

Z życia

(→) Plaga nadużyć w urzędach stała się ostatnio przedmiotem bardzo żywej dyskusji na łamach prasy, w Sejmie oraz w rządzie. Inaczej być nie może. Aresztowanie i osądzenie kilku starostów, paru wysokich dostojników skarbowych, dużej grupy kolejarzy, paru burmistrzów, wielu, zbyt wielu, wójtów i komorników, nawet sędziów, musiało wywołać silne wrażenie i poważną reakcję.

Premjer gen. Składkowski rozstał okólnik do wszystkich władz z poleceniem zawiadamiania o każdym wykrytem nadużyciu — prokuratora. Zarządzenie niewątpliwie i słuszne i uzasadnione.

Pozwolimy sobie jednak zauważyć, iż dotychczasowe metody walki z nadużyciami w urzędach nie dadzą rezultatu. Oczywiście ci, którzy wpadną w ręce prokuratora, poniosą zasłużoną karę, ale ich miejsce w urzędach nie zawsze zajmą — lepsi.

Dlaczego?

Niech nam odpowiedzą konkretne fakty. Odbył się codopiero proces b. starosty świeckiego Krawczyka, zakończony łagodnym wyrokiem. B. starosta Krawczyk był już kiedyś skazany za nadużycia w poznańskiej Ubezpieczalni na 6 miesięcy więzienia. W Warszawie w tych dniach surowo osądzono dygnitarza z rady szkolnej, Wiśniewskiego. Okazało się, że dygnitarz ten ma już za sobą poważny kryminał. W Lublinie toczyła się przed sądem sprawa Lisa-Błońskiego, dygnitarza BB.; towarzyszył partyjni dowiół mu służby w Ochronie rosyjskiej i okropnej przeszłości. Potwierdzili te zarzuty liczni świadkowie. W Rzeszowie gra dużą rolę adw. Nadzieja, mający już wyroki sądowe prawomocne, iż był płatnym szpiegiem austriackim. W Gdyni tej jesieni przyjęto na dyrektora reżni człowieka, który miał sfalszowane dokumenty.

Mimo takiej przeszłości ludzie ci — a imię ich niestety: legion — dostają się na wysokie urzędy, mają wpływ, osądzają patriotyzm innych — słowem odgrywają dużą rolę. A dzieje się tak dlatego, że — mają protekcję. Nie zasługi i kwalifikacje — ale silne plecy.

Dobrze postąpiło ostatnio jedno z D. O. K., które poleciło zbadać przeszłość wielu swoich urzędników, a znalazłszy ślady wyroków karnych, zwolniło z posad 27 osób. Jest to niewątpliwie jedynie właściwa metoda.

stąpiło z żądaniem utworzenia niemieckiego uniwersytetu, nazywając to „świętem prawem”, należnym Niemcom bezwzględnie.

W r. b. zarejestrowanych było w Łodzi 7 pism ogólnych i 7 specjalnych. W pierwszej kategorii są 4 dzienniki, 2 tygodniki i 1 o nieokreślonym terminie wydawania. Niemiecka prasa łódzka tak samo jest bezwzględnie niesamowystarczająca. Popiera ją, rzecz prosta, wielki przemysł, w znacznym stopniu znajdujący się w rękach niemieckich. Czy płyną subwencje jeszcze i z innych źródeł?... Wł. Dw.

Estonja wypracowuje ustrój

System autorytatywny w Estonji w dzisiejszej swej formie uważany jest jako przejściowy, gdyż przygotowuje się dopiero uregulowanie stosunków wewnątrzno-politycznych.

Rząd estoński opracowuje projekt nowej konstytucyj, która stanowić będzie oparcie dla ustroju państwowego. Estoński minister opieki społecznej O. Kask w charakterze kandydata do zgromadzenia narodowego przemawiał w tych dniach na temat reformy konstytucyj.

W Estonji zapanować ma ustrój nie dopuszczający ani dyktatury prezydenta, ani autokracji parlamentu. Przyszły naczelnik państwa będzie wybierany. Prezydent Estonji będzie miał nie tylko reprezentacyjne obowiązki, ale i prerogatywy rządowe. Władza wykonawcza będzie rozdzielona między głowę państwa, a członków rządu. Parlament pozostanie ciałem ustawodawczym; sądownictwo będzie zupełnie niezależne.

Prerogatywy prezydenta i jego prawa wyszczególnione będą w konstytucji. Dotychczas nie postanowiono, jak prezydent będzie wybierany. Istnieje projekt, aby zgromadzenie narodowe, składające się z sejmu i senatu, wybie-

rało kandydatów; sejm wybrałby jednego kandydata, a senat drugiego. Z obu tych kandydatów lud głosowaniem powszechnem wybrałby prezydenta.

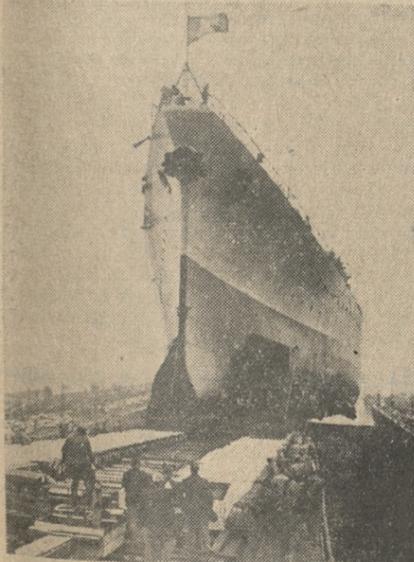
Podczas, gdy obecnie prawa prezydenta są niemal nieograniczone, według nowej konstytucyj prawo uchwalania budżetu, podatków i monopolów przysługiwać będzie parlamentowi. Jednak parlament nie może wbrew woli rządu uchwalić nadzwyczajnych wydatków budżetowych.

Jak już powiedziano, zgromadzenie narodowe składać się będzie z dwu izb, które razem liczyć będą 120 członków; izba pierwsza składać się będzie z 80 posłów, druga z 40. Prezydentowi przysługiwać będzie prawo rozwiązania parlamentu.

Nowa konstytucja zawierać będzie ściśle postanowienia co do organizacji sądownictwa, administracji państwowej i obrony państwa. Wyraźnie zaznaczy się, że sądownictwo jest niezależne. Ustalona zostanie funkcja naczelnego dowódcy armji i rola parlamentu podczas wojny.

Projekt nowej konstytucyj estońskiej opracowywany jest obecnie w szczegółach; najpóźniej do lutego 1937 przedłożony będzie parlamentowi.

Ciągły wyścig zbrojeń

W Saint-Nazaire odbyło się wodowanie nowego pancernika francuskiego „Strasbourg”.

Krem Nivea od . zł. 0,40 - 2,60
Olejek Nivea od zł. 1,- - 3,50

prawie że wyklucza
bolesne oparzenie
słoneczne a zarazem
chroni skórę przed
spierzchnięciem na
mroźnym powietrzu.

63

NIVEA mydło dla dzieci

ulubione mydło
naszej dlatwy!

Nivea mydło dla dzieci zawiera Euceryt podobnie jak Krem Nivea i dlatego nadaje się szczególnie do pielęgnacji wrażliwego ciała dziecięcego

Prz. 8042-N. 903 a

Kawałek zł. 1,20 - 3 kawałki w kartonie zł. 3,30

Debaty nad budżetem Francji

Paryż (PAT) Izba deputowanych prowadziła dyskusję nad budżetem min. finansów.

B. sternik tego działu Paul Reynaud krytykował politykę finansową rządu, oświadczając, iż konieczne będzie zaciągnięcie pożyczki na sumę 40 miliardów franków. Suma ta będzie mogła być znaleziona tylko w tym wypadku, jeżeli eksperyment premjera Bluma uda się. Reynaud uważa jednak, że poprawa ekonomiczna jest znacznie mniejsza niż obiecywano sobie po dokonaniu dewaluacji sięgającej 33 proc.

„Jeżeli władza wykonawcza, dodał mówca, będzie szukała sił i oparcia poza parlamentem, na zebraniach, na których reprezentowana jest tylko mniejszość obywateli, popełni błąd polityczny. We Francji istnieją jeszcze wielkie możliwości poprawy gospodarczej nagromadzone dzięki teauryzacji. Należy rozpocząć nową politykę. Jeszcze jest czas, by uratować kraj”.

Przemówienie to przyjęto oklaskami na ławach prawicy.

Następnie zabrał głos min. finansów Vincent Auriol, który twierdził, iż pozycje przyszłego budżetu są preliminowane z dużym umiarkowaniem. Mówca podkreślił, iż najwyższe autorytety finansowe zgodnie uznają, że jedynie nagromadzone oszczędności mogą dostarczyć pożytecznych zasobów finan-

sowych. Mamy prawo domagać się, by kraj solidarnie przeciwstawił się obecnym trudnościom. Rząd bez względu na swe zabarwienie politycz-

ne reprezentuje Francję i zwraca się do patriotyzmu jej obywateli, by ratować gospodarstwo narodowe.

Paryż. (PAT) Izba deputowanych przyjęła całokształt ustawy budżetowej 489 głosami przeciwko 106.

Fortyfikacje niemieckie nad Renem

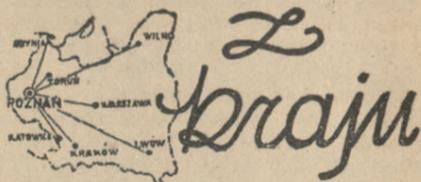
Paryż. (PAT). „Figaro” w sprawozdaniu swego nadzwyczajnego korespondenta donosi, że natychmiast po obsadzeniu Nadrenji przez wojska Rzeszy, niemiecki sztab generalny przystąpił do gorączkowego umacniania trójkąta granicznego między Francją i Szwajcarią. Ufortyfikowano strefę poczynawszy od miejscowości Loerrach, dominującej nad doliną Wiese, następnie przystąpiono do roboty na wyniosłości Istein, dominującej nad całą szerokością pasma gór Hardt między Miluzą a Renem.

Całą tę okolicę zamieniono na park naturalny, będący pod dozorem specjalnej formacji. W parku umieszczo-

no ciężką artylerię a poza tem, jak stwierdził korespondent, szereg wiossek i miasteczek księstwa badeńskiego przystosowano do celów obronnych.

Prace fortyfikacyjne na odcinku wzdłuż Renu trwać mają bez przerwy. Jak informuje korespondent, cztery dni temu specjalna formacja, złożona z oddziałów szturmowych, umieszczona została w Loerrach i okolicy. Formacja ta nosi nazwę tajnego korpusu granicznego. Korespondent donosi dalej, iż pewnej nocy nadeszły poważne transporty amunicji i broni do Loerrach i ulokowane zostały w poszczególnych punktach umocnionych wzdłuż całego odcinka pogranicznego.

Święta za pasem! Już czas kupić
WODKI I LIKIERY
„Rektyfikacji Warszawskiej”

REWIZJE SKARBOWE U LEKARZY I ADWOKATÓW WARSZAWSKICH

Do niektórych lekarzy i adwokatów w Warszawie zgłosili się w godzinach przyjęć kontrolerzy skarbowi, aby się przekonać, czy wszyscy pacjenci i klienci są zapisywani do ksiąg. W kilku wypadkach zostały sporządzone protokoły i sprawy będą skierowane do władz skarbowych. Z drugiej strony donoszą, że organizacje samorządu zawodowego lekarzy i adwokatów będą interwenjowały w tej sprawie w ministerstwie skarbu.

RZECZKA, KTÓRA ZAŁAŁA KOPALNIĘ SREBRA

Miasto Olkusz posiadało jeszcze w wieku szesnastym kopalnię srebra, która potem uległa zalaniu przez rzeczkę Babę. Rzeczka ta wypływa ze wzgórz na wschód od miasta, potem nikt nie pod ziemią, przepływając przez dawniejsze sztolnie kopalni, a na zachód od miasta wypływa znowu i bieży dalej już na powierzchni ziemi. Niejednokrotnie usiłowano zapomocą odpływów osuszyć dawniejszą kopalnię, ale rzecz się nie udawała.

Obecnie jak donoszą, zarząd m. Olkusza ponownie rozważa projekt regulacji rzeczki Baby w koryto nie pozwalając na znikanie pod ziemię. Nie ma to się stać ze względu na starą kopalnię srebra, ale na to, żeby miasto miało czystą rzeczkę, która podniesie jego urok.

PODPALACZ, KTÓRY ZAWINIŁ ZGON 13 OSÓB

Przed sądem okręgowym w Katowicach toczyła się rozprawa przeciwko bezdomnemu Zdzisławowi Byczkowi, który dopuścił się swego czasu podpalenia stodoły kopalni „Ferdynand”. Jak wiadomo, w stodole tej nocowało wiele osób bezdomnych, z których kilku wówczas 13 osób zginęło w płomieniach straszną śmiercią. Zeznania świadków były dla oskarżonego tak dalece obciążające, że sąd skazał Byczkę na 7 lat więzienia.

LINJA KOLEJOWA NOWY TARG — SZCZAWNICA

Zarząd Związku uzdrowisk Polskich postanowił na ostatnim posiedzeniu podjąć w ministerstwie komunikacji starania w sprawie budowy kolei normalnotorowej Nowy Targ — Szczawnica; z wnioskiem w tej sprawie wystąpił już również do władz starosta nowotarski.

Wybudowanie tej linii przynieść może duże korzyści z punktu widzenia interesów uzdrowiskowych, turystycznych i gospodarczych. Projektowana linia udostępniaby szerokim rzeszom turystów Pieniny wraz z przełomem Dunajca oraz pasmo Górców i polski Spisz. Cały obszar, który obsługiwałaby nowa kolej, jest rejonem letniskowym, mającym duże wartości klimatyczne i lecznicze, a niewyżyskane obecnie z powodu trudności komunikacyjnych.

OFIARY ZATRUCIA DENATURATEM

Mimo usilnych przestróg, jeszcze często zdarzają się wypadki zatrucia denaturatem, którego ludność wiejska na kresach wschodnich mianowicie używa do fabrykacji wódek, zamiast rektyfikatu. O wypadku takim donoszą ze Lwowa. W miejscowości Bruchnał k. Jaworowa na weselu urządzanym przez dwie rodziny Wańczurów i Kanusów również raczono się obficie wódkami, sporządzonymi na denaturacie jako znacznie tańszym. Skutek był ten, że wskutek zatrucia jeden z gości weselnych zmarł nazajutrz, a dwaj inni oślepli zupełnie. Sprawców nieszczęścia, dwóch Kanusów i dwóch Wańczurów sąd obecnie skazał po 3 lata więzienia, oraz nałożył na nich dwa tysiące złotych grzywny.

ZJAZD PELPLINIĄKÓW W GDAŃSKU

Dnia 13 bm. odbył się na wielkiej sali Domu Polskiego w Gdańsku zjazd b. wychowanków polskiego gimnazjum „Collegium Marianum w Pelplinie. Obrady zajął ks. prob. Komorowski z Wrzeszcza w obecności licznych uczestników b. Pelpliniaków. Po referacie przyjęto statut organizacji, która swoim zasięgiem ma objąć całą dzielnicę. Nadeszły poza tem liczne życzenia dla zjazdu od osób, które nie mogły w nim wziąć osobiście udziału.

Stan zdrowia Ojca św.

Rzym. (PAT). Prasa donosi, że Papiież zamierza przyjąć w Wigilię kardynałów i członków dworu watykańskiego, którzy zgodnie z tradycją złożyć mają życzenia świąteczne. Przy tej okazji Papiież zechce niewątpliwie wygłosić przemówienie, w którym poruszy aktualne zagadnienia, jak np. sprawę wychowania młodzieży oraz niebezpieczeństwo komunizmu.

Dzienniki twierdzą jednak, że najbliższe otoczenie usiłuje odwieść Ojca św. od zamiaru przyjmowania życzeń świątecznych, zwłaszcza, że te składane byłyby nie tylko przez kardynałów, ale przez korpus dyplomatyczny i wybitnych przedstawicieli sfer kościelnych.

Audjencje mogłyby zmęczyć Papię, którego kuracja — zdaniem lekarzy — polegać powinna przede wszystkim na jak najdłuższym wypoczynku. Obecnie Papiież spędza dzień w fotelu, gdyż lewa noga z powodu rozdzęcia żył — wymaga jeszcze opieki lekarskiej.

Żona ściga męża

Warszawa. (Tel. wł.). Przed tygodniem aresztowano w Warszawie milionera amerykańskiego Kantora, który podawał się za bankiera a odbywał podróże pod fałszywymi nazwiskami i miał być ścigany przez policję amerykańską. Osadzono go na Pawiaku i zażądano od policji amerykańskiej bliźszych wyjaśnień.

Dziś wiadomo, że Kantor jest ścigany przez własną żonę, która oskarża go o kradzież 10 milionów dolarów, ulokowanych jakoby w różnych krajach Europy, oraz o uprawianie handlu żywym towarem i kokainą. Władze śledcze oczekują bliźszych jakichś informacyj. (w)

Pod kołami pociągu

Warszawa. (Tel. wł.). Pod Wawrem na przejeździe kolejowym pociąg wpadł na furmankę, kierowaną przez pijanego furmana. Z pod pociągu wydobyto zmasakrowane zwłoki 3 mężczyzn i 1 rannego. (w)

900 tys. samochodów na ulicach N. Jorku

Nowy Jork. (PAT). W miarę wzrostu ludności Nowego Jorku, oraz poprawy warunków gospodarczych, ruch na ulicach dochodzi do rozmiarów, graniczących niemal z absurdem. Uregulowanie go z pomocą automatycznych świateł dało tylko minimalną i czasową poprawę.

W rzeczywistości w pewnych godzinach oraz w niektórych sezonach, jak n. p. przedgwiazdkowym, ruch staje się zupełnie niemożliwy. Samochody, których w samym Nowym Jorku jest 900 000 (oraz 500 przejezdnych z poza miasta lub stanu (włoką się 8 lub więcej rzędami jak ślimaki, tak, że czasem o wiele prężej dochodzi się do celu pieszo.

Coraz częściej podnoszą się głosy,

żądające wybudowania kosztem choćby miliardów sieci tuneli, przeznaczonych wyłącznie dla samochodów. Nowy Jork podminowany jest wprawdzie niezliczonymi tunelami, ale te służą wyłącznie do użytku różnego typu kolei. Oprócz tego w użyciu jest już tunel pod rzeką Hudson do New Jersey dla samochodów, a drugi tego samego typu pod rzeką Hudson buduje się obecnie.

O rozmiarach ruchu miejskiego podziemnego najwymowniej świadczą świeżo ogłoszone statystyki, które stwierdzają, że od 1 lipca 1935 r. do 1 lipca 1936 r. miejskie koleje podziemne przewiozły 3 miliardy 40 milionów pasażerów.

Na frontach za Pirenejami bez zmian

NIE BĘDZIE ZAWIESZENIA BRONI

Paryż. (ATE) Według doniesień z Burgos, prowadzone rokowania między rządem autonomicznym w Bilbao i gen. Franco w sprawie zawieszenia broni i wymiany zakładników rozbiły się.

ODMOWA RZĄDU WALENCKIEGO

Walencja. (PAT) Rząd hiszpański oświadcza, iż nie zgadza się na jednakowe traktowanie legalnego rządu madryckiego, który wyszedł z wyborów 16 lutego, oraz gen. Franco, poza którym znajdują się „tysiące najemnych maurów, importowanych z Maroka oraz falangi wojskowe faszystów włoskich i niemieckich, które niedawno wylądowały w Hiszpanji”.

„Uzbrawanie przeciwnika legalnego rządu — brzmi dalej nota — stanowi naruszenie wszystkich norm międzynarodowych i jest nową formą agresji za pomocą wewnętrznego powstania, na co wskazał przedstawiciel Hiszpanji na Zgromadzeniu Ligi.”

Wszystkie te fakty — według rządu hiszpańskiego — wystarczyłyby do

odrzucenia całokształtu propozycji francusko - angielskich.

NOWY GABINET COMPANYSA

Barcelona. (PAT) Prez. Companys ustalił ostatecznie listę nowego rządu. W jego skład wejdzie 11 ministrów.

Trzech należy do konfederacji narodowej pracy, trzech do unji generalnej robotników, dwóch do katalońskiej lewicy republikańskiej, jeden jest przedstawicielem związku rolników. Poza tem dwóch ministrów, nie należących do żadnego stronnictwa.

Rada Ministrów

Warszawa. (Tel. wł.) Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady Ministrów, na którym przyjęto cały szereg projektów nowych ustaw o niniejszym znaczeniu.

P. Simpson w Egipcie

Paryż (PAT) Donoszą z Kairu, że p. Simpson przybył ma do Aleksandrii w sobotę rano na pokładzie statku „Atena”, poczem niezwłocznie uda się do Luksoru.

Nieuzasadnione przepisy

W sprawie nowej pisowni rozpatrzyliśmy dotychczas na tem miejscu pisanie joty w słowach spolszczonych typu dyjececja, oraz formowanie drugiego przypadku liczby pojedynczej i mnogiej w słowach spolszczonych typu linja, kwestja. Ażeby skończyć z zagadnieniami, związanymi z jotą, omówimy dzisiaj paragraf, w którym komitet ortograficzny daje przepis dla słów spolszczonych, które kończą się mają na e a, a które na eja.

Czytamy tam, że „z wyrazów zapożyczonych — na eja kończą się: aleja, epopeja, onomatopeja, prozopeja. Natomiast na e a kończą się: farmakopea, gwinea, idea, kamea, orchidea, teodycea”. Co zaś do imion własnych, powiedziano: „Które z imion własnych kończą się na eja, a które na e a, podano w słowniku”.

Jak we wszystkich „rozporządzeniach” komitetu ortograficznego, tak i tu nie podano żadnej zasady, żadnego objaśnienia ogólnego, któreby dało przynajmniej wskazówkę, gdzie należy szukać powodów takiego a nie innego postanowienia komitetu. Tak ma się pisać i baśta! A przy każdym odpowiednim imieniu własnym szukajcie w słowniku!

Rozporządzenia komitetu w wielu razach, jak wiemy, są dowolne, od sensu i logiki całkiem nie zależne. Tak jest również w wypadku obecnie tu do rozpatrzenia wziętym.

Więc, naprzykład, słowa: epopeja, onomatopeja i prozopeja polecono (słusznie) pisać przez eja, zaś w takim razie dlaczego farmakopea rozkazano pisać przez ea, jakkolwiek druga część tego słowa tak samo, jak druga część tamtych trzech słów, od tego samego słowa greckiego pochodzi (pojejn — robić)? Prócz tego w wymowie słowo to bardzo często brzmi miękko (farmakopeja), zaś bardzo rzadko — twardo, a to prosto dlatego, że znajduje się ono już w końcowym okresie całkowitego swojego spolszczenia.

Ale, jak widać, komitet nie zaprzętał sobie swoich dwudziestu głów pytaniem, jak daleko dane słowo w spolszczeniu postąpiło. Jednym z wielu na to dowodów może być pospolite w mowie słowo idea, które ogół oświecony wymawia i pisze przez eja, a komitet rozkazuje pisać przez ea. To samo dotyczy słów: gwinea i orchidea, a mogła by zjawić się wątpliwość tylko przy słowach: kamea i teodycea, ale tu należało zdobyć się na odwagę i uznać kierunek, w którym język polski stale tego rodzaju słowa zapożyczane rozwija.

Nadewszystko zaś obowiązkiem komitetu było sformułowanie zasady, według której instynkt mowy polskiej

słowa omawianego typu przyswaja. Główną tego przyswojenia cechą jest tu końcówka eja, albowiem końcówka ea w języku polskim nie istnieje, a przez ogół polski odczuwana jest jako z gruntu obca, cudzoziemska. Komitet powinien był zachęcić ogół, a sformułowaniem zasady ułatwić mu polszenie słów omawianych.

Zamiast tego naukowego i zarazem obywatelskiego stanowiska, zamiast nadania społeczeństwu w tej sprawie regularnego tempa rozwojowego, komitet wydał suche przepisy, hamujące bieg młodej, żywej mowy polskiej.

Związek Nauczycielstwa Polskiego — Akcja Katolicka — Starosta grudziądzki

Grudziądz, 16. 12. Znane wystąpienia nauczycieli bezbożników poruszyły opinię na całym Pomorzu. — Ostatnio odbyło się w Świeciu wielkie zebranie protestacyjne, zwołane przez Akcję Kat., któremu przewodniczył emer. burmistrz p. Kostka. Uchwalono mocną rezolucję. Zauważać należy, że również i tam socjal-komuna usiłowała spowodować bójkę, którą jednak udaremniła bezwzględnie policja, będąca na miejscu.

Parafjalna Akcja Kat. w Chelmninie nadesłała do tutejszego zarządu Akcji Katolickiej następujące pismo:

Do
Zarz. Akcji Katolickiej parafji św. Mikołaja w Grudziądzu.

Boleśnie dotknięci wiadomością o smutnych wypadkach w Grudziądzu, spowodowanych wystąpieniami niektórych nauczycieli szkół powszechnych w Grudziądzu z pod znaku Związku Nauczycielstwa Polskiego wyrażamy niniejszem Zarządowi Akcji Katolickiej i wszystkim zespołom, walczącym o idee Chrystusowe w naszym życiu publicznym, naszą solidarność i jedynomyślność w postępowaniu.

Na zebraniu Akcji Katolickiej w parafji chelmińskiej w dniu 9 bm. rozważano sprawę szkół w Polsce, przyczem omawiano również wypadki w Grudziądzu spowodowane przez zbolszewizowane jednostki z pośród nauczycielstwa.

Zachęcamy Szanowny Zarząd Akcji Katolickiej parafjalnej jak i wszystkie zarządy parafjalne Akcji Katolickiej na tamtejszym terenie do wytrwania aż do decydującego zwycięstwa.

Nasze życzenia i solidarna praca jest zawsze z Wami.

Z katolickim pozdrowieniem
Ks. dziekan Fr. Żynda, proboszcz i asystent kościelny; J. Wyrembelski, prezes; B. Magolewski, sekretarz.

Mimo powyższych energicznych protestów nabrali „ogniskowcy” Związku Nauczycielstwa Polskiego dalszej otuchy, do czego mogło się przyczynić pismo starosty powiatowego p. Klotza, wystosowane do „Ogniskowców” z okazji zwołanego zjazdu powiatowego.

Starosta Powiatowy
Grudziądzki.
Grudziądz, 5. 11. 1936.

Do P. T.
Zarządu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Grudziądzu.

Wielce Szanowni Państwo!
Zaszczyciliście mnie zaproszeniem na Wasze walne zgromadzenie. Z całego serca pragnąłem wziąć udział w obradach Waszych. Obowiązki służbowe — niestety — nie pozwoliły mi przybyć na zebranie. Proszę uznać mnie za usprawiedliwione-

go. Pragnę zapewnić Was, że zbyt głęboko cenię Waszą pracę, aby dla przyczyn mało ważnych pozbawić się możliwości osobistego zetknięcia z Czcigodnym Gronem Nauczycielstwa. Niechaj te słowa będą ostatecznym motywem m. j. nieobecności.

Nie mogę się powstrzymać od wyrażenia swego poglądu na Waszą pracę, nie mogę nie wykorzystać okazji, aby nie podkreślić swego stosunku do Was, Czcigodni Państwo. Pracę Waszą obserwuję od szeregu miesięcy na terenie Pomorza, a od lat kilkunastu na innych terenach Polski. Patrząc bardzo wnikliwie z tytułu swego obowiązku, zdając sobie sprawę, że nikt bardziej niż Wy nie jest w stanie Państwu i Narodowi dopomóc w „dźwiganiu się wwyż”, nikt bardziej niż Wy nie posiada w ręku tylu argumentów i tylu elementów tego co popularnie nazywamy „robotą państwowo - twórczą”. Kto posiada środki pozytywne, ten siłą rzeczy — posiada i środki negatywne. — Nie dziwie się przeto, że owa obserwacja jest tak wnikliwa w stosunku do Was. A oto jej rezultaty: Na żadnym odcinku pracy społecznej dla dobra Narodu i Państwa nigdy Was nie brakło. W służbie „ciągnięcia łańcucha Polski” najgłośniej słyście Waszych kości trzeszczenie. W pracy nad podniesieniem stanu obrony Państwa z bezprzykładną gorliwością poświęcając swój czas i swe stargane siły. Państwu służycie. To też, jako Przedstawiciel władzy państwowej na skromnym grudziądzkim podwórku, niechaj mi wolno będzie wyrazić Wam podziw i należny szacunek. Może niejednym z Was powie: „kiedy nam rzucają”. Jako człowiek realny mogę Was zapewnić z całą otwartością i naciskiem, że klody ludziom pracy i ofiarnikom były rzucać, są rzucać i będą rzucać. Jedyna, ale potężna pociecha i przykładem w Waszej zbożnej pracy niechaj będzie cierniowa, ale pełna chwały droga Tego, co z krypty św. Leonarda na naszą pracę patrzy, czy zgodnie z komendą Jego namiestnika łańcuch ciągniemy — czy nie! Znam Was i wierzę, że łańcucha z garści nie wypuścicie, czego Wam i sobie z całego serca życzę.

(—) Aleksander Klotz.

Tak przemawia starosta Klotz w liście swym do zarządu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Grudziądzu po tem, co tam zaszło, a mianowicie po „wycynie” nauczycieli - bezbożników w postaci napadu na zgromadzenie Akcji Katolickiej. I swój „podziw” dla „czcigodnego grona”, zrzeszonego w Związku Nauczycielstwa Polskiego, dla jego „dźwigania wwyż narodu i państwa polskiego”, dla jego „roboty państwowej - twórczej” wyraża starosta grudziądzki z naciskiem „jako przedstawiciel władzy państwowej”. Wymowna jest jego aluzja do „kłód, rzuconych ludziom pracy i ofiarnikom”....

Należy sobie to wszystko dobrze zapamiętać.

List gen. Franco

do uczeń gimnazjum w Lublinie

Uczenice 3 klasy (dawniej 5-tej) gimnazjum Sióstr Urszulanek w Lublinie wysłały na ręce generała Franco list zbiorowy z życzeniami zwycięstwa i wyrazami hołdu dla bohaterkiej armii narodowej Hiszpanji. Jednocześnie panienki załączyły zbiorową fotografię swojej klasy z prośbą o doręczenie najmłodszemu obrońcy Alkazaru

W tych dniach z Hiszpanji nadeszła odpowiedź od gen. Franco, wraz z fotografią z własnoręczną dedykacją i podpisem generała. List ten w tłumaczeniu brzmi następująco:

„Podpułkownik - adiutant sekretarz przy szefie państwa i generale szefie wojsk narod.

Salamanca, dn. 4 grudnia 1936.
Uczenicom 5 kl. Gimm. SS. Urszulanek w Lublinie — Polska.

Zacne panienki!
Jego Ekscelencja Generał Franco przysłała Wam serdeczne pozdrowienia

i ceni sobie wielce Waszą uprzejmość, z jaką zechciałyście Mu postać list tak miły i pełen uznania dla żołnierzy hiszpańskich, walczących przeciw komunizmowi rosyjskiemu, który opanował środkową część Hiszpanji, nad którą dzisiaj jeszcze panuje.

Jego Ekscelencja ma pewną wiarę w zwycięstwo oręża hiszpańskiego przeciw nieprzyjaciolom cywilizacji chrześcijańskiej.

Tak jak żołnierze Waszej Ojczyzny Polskiej zwyciężył komunistów, Hiszpanie idąc za ich przykładem zniszczą doszczętnie swoich wrogów choćby kosztem największych ofiar.

Nie możecie mieć pojęcia, Panienki, o zbrodniach, spełnionych przez czerwonych w Hiszpanji. Wymordowali po klasztorach wszystkich zakonników i zakonnic, tak samo jak wielu katolików cywilnych, wtrącając ich do więzień. Największe zbrodnie jakie można sobie wyobrazić błędnie wobec zbrodni, popełnianych codzień przez tych bandytów.

SZCZYT DOSKONAŁOŚCI!

STEREOFONICZNY
SUPER 456
PHILIPS
O 7 WYSOKOSPRAWNYCH OBWODACH
WŁ. MAKOWSKI, Poznań,
Al. Marcinkowskiego 27, tel. 56-94.
ng 21 242

Jego Ekscelencja dziękuje za fotografię.

Pozdrowienia w imieniu Pana Generała Franco PP. Profesorkom Waszego Gimnazjum i dla Was wszystkich.

Serdecznie oddany
(Podpis)“.

Zaniepokojenie wobec działalności Poznańczyków

Według doniesienia agencji „WU”, poseł ukraiński Baran daje w „Dile” wyraz obawom z powodu skutecznej ekspansji Wielkopolan na wschód.

„Poseł Baran twierdzi, że planowa penetracja życia gospodarczego przez elementy poznańskie doszła już do wschodniej Małopolski; przychodzą na ten teren na niemieckich wzorach szkoleni kupcy i rzemieślnicy polscy, którzy osiedli już w Przemyślu, Złoczowie, Tarnopolu i Drohobyczu. Autor sądzi, że ekspansja ta przyczyni się do wydatnego wzmocnienia elementu polskiego na kresach wschodnich i to w daleko wyższym stopniu, aniżeli osadnicy rolni, którzy naogół byli elementem mało pozytywnym“.

Zebranie S. N. w Bydgoszczy

Bydgoszcz. (Tel. wł.) W sali Resursy Kupieckiej odbyło się zebranie zamknięte dla członków bydgoskich kół lokalnych Stronnictwa Narodowego. W obecności zgromadziło się 600 osób zagaił zebranie kierownik grodzki S. N. radny Hieronim Dymkowski. Główny referat polityczny wygłosił red. Józef Matłosz z Pelplina.

Uwolnienie p. Pawlaka

Swego czasu donosiliśmy, że starostwo we Wrześni ukarało grzywną 30 zł prezesa Stron. Nar. p. Jana Pawlaka, w związku z manifestacyjnym witanieciem powracających z manewrów żołnierzy. Stronnictwo Narodowe, w myśl wezwania burmistrza, wespół z innymi organizacjami uczestniczyło w dniu 15 września n. b. gremjalnie w uroczystym przywitaniu wojska. A że swą zwartą postawą wyróżniało się od innych organizacji, co nie podobalo się widocznie st. post. służby śledczej Kozłowskiemu, zrobił on doniesienie o nielegalne zorganizowanie pochodu.

Od orzeczenia sądu starościńskiego odwołał się p. Pawlak do sądu okręgowego w Gnieźnie, który w tych dniach rozpatrywał tę sprawę. Jako świadek został dodatkowo przesłuchany przez sąd st. post. Kozłowski. Zznał on, że członkowie Stronnictwa Narodowego wyróżniali się od innych organizacji przez to, że na rękach mieli opaski białe - czerwone i chorągwie o barwach narodowych oraz tworzyli szpaler i wnosili okrzyki: „Niech żyje armja narodowa”. Ponieważ odprowadzili oni wojsko aż do samych koszar, czego nie robiły inne organizacje, przeto uważał on, że był to pochód bez zezwolenia władzy i wniósł o ukaranie p. Pawlaka.

Po obszernych wyjaśnieniach oskarżonego p. prok. Tarka rzekł się oskarżenia, a sąd w osobie p. sędziego Brandowskiego wydał wyrok uniewinniający p. Pawlaka, nakładając kosztia postępowania na skarb państwa.

Na marginesie tego procesu zaznaczyć należy, że w ostatnich trzech miesiącach jest to już 5 z kolei wyrok uwalniający na skutek doniesienia st. post. służby śl. Kozłowskiego. Pięciokrotnie więc już skarb państwa poniósł koszty postępowania sądowego. Naszem zdaniem doniesienia powinny być uzasadnione, aby zbytecznie nie zajmować drogiego czasu sędziom i prokuratorom. O tem powinien też wiedzieć st. post. Kozłowski.

Pani Simpson za młodu

PANI SIMPSON 24 LAT TEMU
Tak wyglądała wybranka serca b. króla Edwarda VIII-go, pani „Wally” Simpson, gdy w roku 1912-tym była studentką prywatnej szkoły dla dziewcząt w Baltimore w Stanach Zjedn. Najwięcej uwagi na tej fotografii zwraca młoki w oku, na szerokiej czarnej taśmie.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Sobota | Niedziela
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 Suchy dz. Urbana p. Teofila m.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
 Mścigniewa | Bogumiła

Słońca: wschód 8.00, zachód 15.41
 Długość dnia 7 godzin 41 minut
 Księżyc: wschód 10.42, zachód 22.06
 Faza: 5 dzień po nowiu

Grudzień
19
Sobota

Ważne numery telefonów:
 Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
 Straż ogniowa: 19-57, 30-50
 Policja: 42-21
 Posłańcy: 15-60 i 23-35
 Poczta: 15-60 i 23-35
 Grunwaldzka 77-72; Rynek Jeź.
 77-08; Klinika przy Polnej
 74-02; Marsz. Focha (nar.
 Niegolewskich) 77-52; Plac
 Świętokrz. 49-80; Zielona (nar.
 Strzeleckiej) 50-33; Rynek
 Wilecki 66-35; W. Garbary
 (nar. Wielkiej) 57-87.
 Poczta, biuro zleceń: 49-23. Dokładny czas: 55-66.

poziom: + 0,64 mtr.
 temp.: + 0,3 st. C.

NOCNY DYŻUR APTEK
 Śródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 18; —
 Apt. im dr. Marcinkowskiego w Bazarze, ul.
 Nowa; — Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31; —
 Apt. Ozerwona, St. Rynek 31; — Apt. przy Grobli,
 W. Garbary 41; — Jeżyce: Apt. Mickiewicza,
 ul. Dąbrowskiego 10; — Apt. pod Opatrznością,
 ul. Dąbrowskiego 76 (narożnik Staszica); —
 Łazarz: Apt. przy ul. Strusia 9; — Górczyn:
 Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 158; —
 Wilda: Apt. przy Bramie Wileckiej, G. Wilda
 3; — Apt. Fortuna, G. Wilda 96; — Solacz:
 Apt. przy ul. Mazowieckiej 12; — Główna: Apt.
 przy Krzyżu, ul. Główna 19; — Staroleka: Apt.
 miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

W Poznaniu przed 10 laty
 Dnia 18 grudnia 1926 r.
 W auli Seminarjum Nauczycielskiego im.
 Estkowskiego otwarta została „Wystawa książ-
 ki”. — W sali Biblioteki Uniwersyteckiej odby-
 ło się nadzwyczajne walne zebranie delegatów
 i prezesów Wielkopolskiego Tow. Rolniczego.

KRONIKA KOŚCIELNA

* **Nabożeństwa u PP. Karmelitanek Bosych** (ul. Niegolewskich 23). W niedzielę dnia 20 bm. odbędzie się nabożeństwo ku czci św. Teresy od Dzieciątka Jezus. O godz. 10 msza św. za wszystkich dobrodziejów Karmelu, a po południu o godzinie 17 nabożeństwo z wystawieniem Najśw. Sakramentu i kazaniem. Po nabożeństwie przyjmowanie do Stowarzyszenia św. Teresy. (o)

OBCHODY GWIAZDKOWE

* **Pozn. Patronat więzienny** komunikuje, iż z okazji przypadających świąt Bożego Narodzenia, rozpocznie się z dniem 21 bm. (od poniedziałku do środy włącznie) wydawanie świątecznych racji żywnościowych, tylko tym członkom rodzin więźniów, którzy z powodu swego całkowitego ubóstwa, korzystają z pomocy Patronatu. — Po odbiorze należy zgłaszać się w „Poradni Patronatu”. (o)

WYCHOWANIA, KURSY

* **Zakończenie kursu przygotowawczego dla przedowników ruchu oświatowego T. C. L. na wsi** odbędzie się w sobotę, dnia 19 bm. o godz. 12 min. 30 w sali Czytelni T. C. L. dla młodzieży, przy al. Marcinkowskiego 7 (dom ogrodowy, I piętro). (o)

KRONIKA MIEJSCOWA

* **Tablice u wozów nie w porządku.** Niejednokrotnie inspektorat Opieki nad zwierzętami w Poznaniu stwierdził, że na wielu wozach, zarówno miejscowych, jak i zamiejscowych, tablice z nazwiskami i adresami ich właścicieli nie są w porządku. Niejedną wóz na tablicę zamazaną, bądź też tak uszkodzoną, że nie sposób odczytać nazwiska czy adresu. Bywają również wypadki, że tablice przy wozach wogóle niema, a zapytywani w tej sprawie woźnicy tłumaczą się, że musiały one gdzieś opaść po drodze. — Taki stan rzeczy utrudnia bardzo pracę inspektoratu Tow. Opieki nad Zwierzętami.

RÓŻNE

* **Godziny urzędowe poczty w czasie świąt Bożego Narodzenia.** W dniu 24 bm. (wigilia) służbę zewnętrzną dla publiczności w placówkach p.-t. ogranicza się do godz. 17. Służbę doręczną w tym dniu wykonywać będą większe urzędy p.-t. dwurazowo, a mniejsze jednorazowo. W dniu 25 bm. zewnętrzną służbę pocztową dla publiczności oraz doręczanie przesyłek pocztowych ustaje w zupełności. Wyjątek stanowią jedynie paczki żywnościowe i z żywymi zwierzętami oraz przesyłki pocztowe, które będą doręczone. W dniu 26 i 27 bm. urzędy i agencje p.-t. pełnią normalną służbę zewnętrzną od godziny 9—11. W dniu 28 grudnia odbędzie się jednorazowe doręczenie. Godziny urzędowe w telegrafii i telefonii pozostają bez zmian. (o)
 * **Ważne dla polskich handlarzy.** W dniu 22 grudnia w Kostrzynie odbędzie się jarmark kramny i na bydło. Bardzo pożądanymi są kupcy Polacy. Informację udzieli: Sekretariat Towarzystwa Przemysłowego w Kostrzynie, Rynek 11.

Anioł stróż dziecka

Spadające z drugiego piętra dziecko wpadło w ręce dwóch przechodniów

Kruszwica. (mj.) Osobliwy wypadek wydarzył się w Kruszwicy. Z mieszkania na wysokości drugiego piętra wypadł 3-letni Jerzy Żaremski. Chłopiec wyszedł na parapet okna mieszkania swych rodziców na drugim piętrze i w pewnej chwili stracił równowagę. Mały Jerzy zawiśł w groźnej chwili rączkami na parapecie okna, wydając przeraźliwy krzyk.

Okrzyk grozy zwrócił uwagę przechodniów i w momencie, gdy wążki rączki dziecka puściły się, czekali na niego już cztery ręce dwóch bezrobotnych, którzy wczasy podchwycili spadającego malca, chroniąc go w ten sposób od upadku na cementową posadzkę ulicy.

Przestraszone małżeństwo oddano matce zdrowe.

Przed sensacyjnym procesem w Gnieźnie

Gniezno (br) W drugiej połowie stycznia sąd okręgowy w Gnieźnie przystąpi do rozpatrywania sensacyjnej sprawy karnej przeciw b. naczelnikowi sądu, Teofilowi Stachowskiemu, i sekretarzowi sądowemu, Antoniemu Krotoszyńskiemu, oskarżonym o cały szereg ciężkich nadużyć służbowych w czasie urzędowania w sądzie grodzkim we Wrześni. Akt oskarżenia obejmuje 25 kart

druku maszynowego. Na rozprawę powołano 52 świadków. Akt oskarżenia doręczono już podsądnym. Obrońcą Krotoszyńskiego podjął się adw. Jan Trafalski, kto zaś będzie bronił sędziego Stachowskiego, narazie niewiadomo. Rozprawa potrwa prawdopodobnie tydzień.

Oskarżeni przebywają w więzieniu śledczym w Gnieźnie od 5 marca b. r.

APOLLO
 Seanse 5 — 7 — 9
OD JUTRA SOBOTY 19 bm.

SKRZĄCA SIĘ
 SZAMPAŃSKIM
 HUMOREM i DOWCIPEM
 ARCYKOMEDIA

CZARDASZ, TOKAJ, MIŁOŚĆ...

W ROLACH GŁÓWNYCH: nr 21 076
MARIKA RÖKK — PAWEŁ KEMP — HANS STÜWE
 — Muzyka i piosenki Franciszka Doelle'go —
 DZIŚ w piątek peraz ostatni Barbara Radziwiłłówna z Jadwigą Smosarską

* **Pociągi nadzwyczajne w okresie świąt Bożego Narodzenia.** Z Warszawy do Poznania kursuje w dniach 21, 22, 23, 24, 27, 28, 30 i 31 bm. oraz 4 stycznia poc. nadzw. nr. 1311A Warszawa odej. 16.00, Strzałkowo odej. 20.22, Otoczna 20.32, Września 20.51, Niekła 21.06, Gultowy 21.14, Kostrzyn 21.22, Swarzędz 21.36, Poznań Wsch. 21.47, Poznań przyj. 21.57.

Z Poznania do Warszawy kursuje w dniach 22, 23, 24, 27, 28, 30 bm. oraz 3, 4 i 6 stycznia poc. nadzw. nr. 1312A Poznań odej. 16.50, Poznań-Tama Garbarska 16.57, Poznań Wschodni 17.03, Antoninek 17.10, Swarzędz 17.16, Paozkowo 17.23, Kostrzyn 17.36, Gultowy 17.45, Niekła 17.53, Podstolice 18.00, Września 18.09, Gutowo 18.17, Otoczna 18.23, Wolka 18.30, Strzałkowo 18.35, Warszawa przyj. 23.33. Poza tem kursuje poc. nr. 1314 odchodzący z Poznania do Kutna o godz. 22.45 w dniach 18, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 28, 29, 30 bm. i 2 stycznia bezpośrednio do Warszawy. Z powrotem kursuje bezpośrednio z Warszawy do Poznania poc. nr. 415A/1313 w dniach 18, 20, 21, 22, 23, 27, 28, 29, 30, 31 bm. oraz 3 stycznia Warszawa odej. 23.50 Poznań przyj. 7.28.

Na odcinku Środa — Poznań kursuje dnia 27 bm. poc. nr. 420 Środa odej. 20.15, Pierzchno 20.28, Kórnik 20.36, Gądko 20.43, Krzeszyna 20.53, Staroleka 21.00, Poznań przyj. 21.08.

Na odcinku Opalenica — Poznań kursuje dnia 27 bm. poc. nr. 328A Opalenica odej. 20.45, Buk 20.56, Otusz 21.04, Dopiewo 21.13, Paldzieje 21.21, Plewiska 21.28, Junikowo 21.34, Poznań św. Łazarz 21.40, Poznań przyj. 21.47.

Aby uniknąć natłoku przy kasach biletowych, będą kasę w czasie od 23 do 28 bm. sprzedawały bilety na dwa dni naprzód, stemplując je datą wyjazdu. W okresie od 19 bm. godz. 12.00 do 24 bm. godz. 18.00 na poc. dalekobieżne odchodzące z Warszawy Główniej, Wschodniej, Wileńskiej i Gdańskiej obowiązować będą kupony, które będą dołączone bezpłatnie do biletów na przejazd do stacji poza Tuszczem Mińskim Maz., Otwockiem, Żyrardowem, Sochaczewem i Warką.

Z TARGU

Dnia 18 bm. na placu Sapieżyńskim placono (w złotych za pół kg wzgl. za sztukę):
 N abiał: masło wiejskie 1.40—1.50, masło mlecz. 1.50—1.60, twaróg 0.25—0.30, śmietana (litr) 1.20—1.40, mleko (litr) 0.17—0.20, jaja mendel 1.00—1.70, z wapna 1.20—1.30.
 M i ę s o: wieprzowina 0.65—0.90, wołowina 0.60—0.90, cielęcina 0.60—1.00, ekopowina 0.70—0.80, słonina 0.70—0.75, smalec 1.00—1.10, mózg cielęcy 0.60—0.70.
 D r ó b i d z i e c z y n s z a: kura 1.80—2.80, kaczka 1.80—3.20, gęś 3.50—6.00, gołębie (para) 0.80—1.20, para kurczak 2.40—3.20, para kurapat 1.20—1.60, zajac 2.25—2.50, bażant 1.80—2.25, królik 0.90—1.00, perlicza 1.40—2.00, indyk 5.00 do 8.00 zł.
 R y b y (za pół kg ryby snięte o 10—20 groszy mniej): karp 1.00—1.40, szczupak 1.00—1.50, lin 1.10—1.20, okoń 0.80—1.00, karaś 0.70—1.20, białe ryby 0.40—0.50. Z morskich ryb: dorsz dzielony 50—60 gr, śledzie solone 35—40 gr.
 J a z z y n y (w groszach): ziemniaki 3—4, szpinak 15—20, buraki 5—10, pietruszka (pececz) 10, seler (sztuka) 5—10, marchew 5—10, kapusta biała 10—15, włoska 15—20, modra 15—20, brukselka 20—25, zielona salata 10, rzodkiewki 10—15.
 O w o c e: jabłka 20—50, gruszki 25—35, orzechy włoskie 0.85—1.20, owoce suszone 0.80—1.20.

KRONIKA POLICYJNA

* **Zamknięcie baru „Oaza”.** Przy ul. Wroneckiej 4 ujawniły władze dom schadzki. Mieścił się tam jadalnia bar „Oaza”, obok podejrzanego baru było mieszkanie, które wynajmowano na

Godziny handlowe
w okresie przedświątecznym
 W czasie od 18 do 23 b. m. włącznie do godz. 21-ej
 W niedzielę, dnia 20 b. m. od godz. 13-tej do 18-tej
 W czwartek, dnia 24 b. m. do godz. 18-tej.

mogą otrzymać wyjaśnienia w komisariacie I, który w tej sprawie prowadzi dochodzenia. (kl)

* **Koło samochodowe** z oponą firmy „Michelin” znalazł na ul. Piotra Wawrzyniaka p. Bronisław Adamczak, mieszkający przy ul. Staszica 7. O znalezieniu koła zawiadomił p. Adamczak komisariat IV. (kl)

* **Rower w komisariacie.** W komisariacie I przy pl. Wolności znajduje się rower meski — balonówka o czarnych obręczach w niebieskie pasy i czerwonych oponach, ze znakiem rejestracyjnym „Środa nr. 3700”, oraz rama roweru wyszyciowego, malowana na zielono. Komisariat I wszczął dochodzenia w celu ustalenia właścicieli. (kl)

* **Ujęcia.** W areszcie policyjnym osadzono i oddawiono do dyspozycji władz sądowych 40-letniego bezrobotnego Stanisława Ujme, karanego już kilkakrotnie i notowanego przez policję. Odebrano mu rower, skradziony w dniu 14 b. m. p. Józefowi Marciniakowi, przy ul. Wenejańskiej 7. Ponadto udowodniono aresztowanemu kradzież rowerów w czterech wypadkach. — Jako podejrzanego o kradzież pasa zapędogowego i cyny wartości 300 zł. ze składu p. Jana Tautcherta (firma „Metal”), przy al. Marcinkowskiego 24, ujęła policja 24-letniego piekarza Ignacego Szymkowiaka, mieszkającego przy ul. Półwiejskiej nr. 32. Szymkowiak był już kilkakrotnie karany. (kl)

KRONIKA WYPADKÓW

* **Upadek na ulicy.** W pobliżu dworca autobusowego upadła 69-letnia Katarzyna Buster z Owińska. Z powodu odniesionych obrażeń opatrzyło p. Buster pogotowie ratunkowe, poczem mogła ona udać się do domu. (kl)

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Dla biednych parafii Naramowice: Stowarzyszenia Chrześc. Kupców Podróżujących i Przedstawicieli Handlowych w Poznaniu z okazji 40-lecia pracy na miwie społecznej p. Marji Paruszewskiej w uczczeniu jej zasług w miejsce kwiatów dla biednych na gwiazdki 20.—, razem z poprzednio pokwitowanymi 55.— zł. — Dnia 17 grudnia rb. wypłaciliśmy Siostrze Annie 55.— zł.

Dla bezrobotnych Osiedla w Główniej (do dyspozycji ks. prob. Chłomera: Z. G. dla najbiedniejszych 20.—, razem 20.— zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: L. K. 2.—, F. P. Poznań 5.—, W. Bukowska z prośbą o zdrowie 5.—, razem z poprzednio pokwitowanymi 131.— zł.

Na Fundusz wdów i sierot po dziennikarzach: A. Kwaśniewski, Grabiny ad Dębica, 5.—, razem z poprzednio pokwitowanymi 227.— zł.

Dla Stow. Pań św. Wincentego a Paulo, parafii Farniej w Śremie: Dnia 16 grudnia rb. przekazaliśmy na ręce ks. proboszcza Michałskiego, Śrem, 200.— zł.

Na Fundusz Obrony Morskiej: Dnia 16 grudnia rb. przekazaliśmy na konto P. K. O. nr. 30 680 — 61,20 zł.

PRZY BUDOWIE OŚRODKA ZDROWIA

Tak wygląda stan budowy ośrodka zdrowia, wznoszonego przy Placu Kolegiackim.

Pojutrze, w niedzielę, o godz. 3 po poł. ukaże się na ekranie kina METROPOLIS na specjalnym seansie wspaniała komedia z znaną parą artystów MARIA DRESSLER i WALLACE BEERY m. p. t.

„PILNUJ SWEGO MEŻA”

Niezrównani ci artyści dają w filmie tym wspaniały koncert gry aktorskiej. Takiej kapitalnej komedii wykończonych w szczegółach oraz kreacji, jaką stworzyła MARIA DRESSLER w roli żony, która myśli za męża i o mężu, rzadko widzimy na ekranie. Film „PILNUJ SWEGO MEŻA” należy do rzędu tych arcydzieł, które nie tylko wzruszają, ale również rozśmieszają do lez całą widownię. Bilety od 25 gr. ng 21 077

Wypadki gnieźnieńskie

Jak podaje gazeta gnieźnieńska „Lech”, w wczorajszych wypadkach został pobity przez demonstrantów wiceprezydent miasta, inż. Gałęzewski. Poza tem pismo to donosi, że bezrobotni, wtargnąwszy do środka, zdemolowali wewnątrz sali posiedzeń, której okna wybili i z której powyrzucali fotele.

Gniezno. (Tel. wł.) Po wczorajszych wypadkach gnieźnieńskich w mieście panuje dzisiaj spokój. Władze sądowe już wczoraj przystąpiły do energicznych dochodzeń, w których wyniku dzisiejszej nocy policja oczyściła atmosferę od wszystkich prowokatorów komunistycznych i agresywnych jednostek z czwartkowych wypadków.

Szkody w magistracie gnieźnieńskim są znaczne. Przypuszczać należy, iż usunięcie prowodyrów komunistycznych przyczyni się do uspokojenia umysłów wśród bezrobotnych. (br)

Echa zatargów braci Koteckich

Gniezno (br). Na skutek doniesienia Wacława Koteckiego z Gniezna, zasiadł w dniu 17 b. m. na ławie oskarżonych sądu grodzkiego w Gnieźnie kuzyn Koteckiego, Józef Sierszulski, oskarżony o obrazę sądu i odznaczeń wojskowych. Na podstawie przewodu sądowego Sierszulski został uwolniony w obu wypadkach, a koszty postępowania sąd nałożył na skarb państwa.

Z WIELKOPOLSKI

* CZARNKÓW. W ostatnim czasie w prasie ukazała się notatka o pobieraniu przez tuż gminę podatku od sztydów i reklam. Zarząd miejski stwierdza niniejszem, że tego rodzaju podatek korporacje miejskie nie uchwały. (n)

* GNEZNO. Żydowska firma Elington i Ska w Łodzi, fabryka towarów bawełnianych, zatrudnia jako swego przedstawiciela na Wielkopolskę Żyda Stefana Szymańskiego, zam. w Poznaniu, ul. Słowackiego 38. Żyd Stefan Szymański zatrudniał do niedawna podróżującego Polaka — Żoładziewskiego, który obsługiwał klientelę na prowincji. Jak się obecnie dowiadujemy, Szymański w miejsce Żoładziewskiego zaangażował podróżującego Żyda, który ostatnio urzędował u kupców gnieźnieńskich. Jak słychać, kupcy gnieźnieńscy postanowili zbojkotować za ten występ Żyda Szymańskiego. Oby tak jak najprędzej się stało. (br)

* JAROCIN. W dniu 18 bm. o godz. 17 odbędzie się posiedzenie rady miejskiej z następującym porządkiem obrad: komunikaty, sprawozdanie kasowo-rachunkowe głównej admini-

* Dyplom dra leśnictwa uzyskał p. Stanisław Tyszkiewicz z Ruszkowa,

dyplom inżyniera leśnictwa: p. Błażej Bednarek z Michałozowej, w woj. krakowskim,

dyplom inżyniera rolnictwa: p. Józefa Lubiefska z Kazimierzy Wielkiej, w woj. kieleckim i p. Dagmara Schloesser-Manitus z Wrocławia,

dyplom magistra farmacji: p. Regina Zielińska z Łodzi, p. Zofia Królikowska ze Zduńskiej Woli, w woj. łódzkiem i p. Alfons Bychowski z Wejherowa,

dyplom magistra praw: p. Józef Konieczny z Grójca, w woj. poznańskim, p. Stefan Wasilewski ze Stądnic (Z. S. R. R.), p. Tadeusz Wójcik z Berlina i p. Raul du Puget-Puszet z Paryża.

18 grudnia 1936

Temperatura 7 godz. + 3,8

Ciśnienie 7 godz. 755,8 mm. umiarkowane

Zachmurzenie 7 godz. pochmurno, dżdża

Wiatr 7 godz. kierunek południowy, szyb. 3 m/sek.

Opad w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 0,8 mm., rodzaj opadu: dżdża.

Temperatura w dniu 17 grudnia br. była:

najwyższa + 5,9 o godz. 13

najniższa + 0,5 o godz. 19

Epilog strzałów przy ul. Szwajcarskiej

W dniu dzisiejszym przed sądem okręgowym w Poznaniu, we wzmocnionym składzie, toczyła się rozprawa przeciwko 41-letniemu Czesławowi Szymkowiakowi, urzędnikowi P. K. U., zamieszkałemu w Poznaniu, przy ul. Szwajcarskiej 4 m. 5, oskarżonemu o

usiłowane zabójstwo swej żony Antoniny Szymkowiakowej.

Szymkowiak, celem usankcjonowania zobowiązań naturalnych, poślubił obecną swą żonę. Pożycie jednak nie było szczęśliwe. Po kilku latach pożycia Szymkowiak dowiedział się, że nie jest ojcem zrodzonych w małżeństwie dzieci. Nadto stwierdził, że żona okazywała mu wstręt na każdym kroku, dopuszczając się często wiarołomstwa. Mimo to był najlepszym mężem dla niej, jak i ojcem dla dzieci. W sierpniu b. r. telefonicznie zawiadomił go ktoś, że jego żona przy pomocy swojego przyjaciela opuszcza jego dom. Zwolnił się z pracy i pobiegł do mieszkania, gdzie w przystępie silnego wzruszenia strzelił z browninga do swej żony, oddając sześć strzałów, po czym wpadł do sypialni i strzelił sobie w usta. Strzały okazały się niegroźne, zarówno dla Szymkowiakowej, jak i dla Szymkowiaka.

Obecnie na rozprawę powołano sześciu świadków. Jako obrońcy oskarżonego stanęli dr. Rosner i adw. Frydlewicz z Poznania.

Sąd po naradzie ogłosił wyrok, w którym uznał Szymkowiaka winnym usiłowanego zabójstwa, popełnionego w silnym afekcie, i skazał go na półtora roku więzienia, z zawieszeniem na 3 lata. Poza tem sąd pozostawił bez rozpoznania powództwo cywilne, które wносиła Szymkowiakowa przez swego zastępcę adw. Piekarskiego. (k)

Szanownym Inserterom

przypominamy, że wszystkie nasze

agentury na prowincji

znajdujące się prawie we wszystkich miastach i miasteczkach, a nawet w niektórych większych wioskach,

przyjmują ogłoszenia

do pisma naszego po oryginalnych cenach. Przez nadawanie ogłoszeń w agenturach zaoszczędza się na czasie, co jest ważne zwłaszcza przy nagłych ogłoszeniach (żałobnych, licytacyjnych, zgonach itd.) zg 764/5

Administracja.

stracji oraz bilans brutto miejskich zakładów S. S. i W. za II kwartał 1936/37, sprawozdanie komisji rewizyjnej K. K. O. miasta Jarocina, przyjęcie do wiadomości decyzji dot. budżetu na rok 1936/37, wybór rozjemcy, ustalenie norm świadczeń w naturze ustalenie dodatków do podatków państwowych na rok budżetowy 1937/38, regulamin w sprawie załączek na uposażenie urzędników miejskich

— W ub. wtorek przy dość dużej frekwencji słuchaczy wygłosił prof. Kazimierz Krzyżanowski prelekcję p. t. „Morze lez i krwi”. (jp)

* LESZNO. W dniu wczorajszym odbyła się rozprawa sądowa przeciwko instruktorowi Ochot. Straży Pożarnej Grabiszewskiemu. Akt oskarżenia zarzuca Grabiszewskiemu, że zapomniał podrobionego klucza skradł z archiwum starostwa fuzje i browning, twierdząc przed sądem, że dla różnych względów chciał sobie życie odebrać. Po przeprowadzeniu przewodu i przesłuchaniu świadków, skazał sąd p. Grabiszewskiego na 6 miesięcy więzienia bez zawieszania.

— Dziś w piątek odbędzie się wielkie wspólne zebranie gniazd sokolich żeńskiego i męskiego w Sokolni celem wysłuchania sprawozdania p. Wandy Kozłowskiej z Leszna, z jej przelocznego pobytu wśród sokolstwa polskiego w Ameryce w charakterze instruktorki Związku Sokolstwa w Polsce.

— Jarmark przedświąteczny na bydło oraz kramny był stosunkowo słaby. Szczególnie słaba frekwencja była przy straganach żydowskich, ponieważ członkowie Stron. Narod. wskazywali przybyłej klienteli wiejskiej firmy chrześcijańskiej.

— Otwarto tu wystawę artystów malarzy grupy leszczyńskiej w Kawiarni Centralnej.

— Przy ul. Marsz. Piłsudskiego nr. 2 otwartą została z dniem 15 bm. nowa placówka w branży zegarmistrzowskiej. Właśc. składu jest p. M. Olszewski z Leszna.

— Kiermasz urządzony przez sekcję propag. pow. Kom. Obyw. do walki z bezrobociem przyniósł w dochodzie 1.266,43 zł. Rozchód 378,67 zł tak, że czysty zysk wynosi 887,76 zł.

— W niedzielę 20 bm. o godz. 14 na sali Hotelu Polskiego odbędzie się zebranie obywatelskie celem utworzenia komitetu budowy kościoła św. Szczepana w Lesznie.

— W niedzielę 20 bm. o godz. 17 odbędzie się zebranie Tow. Przemysł. Rzem. w sali Hotelu Polskiego. Referat gospodarczy wygłosi p. prof. Machnikowski. (lh)

* NAKŁO. Sodalicja marjańska przy tut. gimnazjum urządziła wspaniałą akademię ku czci N. M. P. Na program akademii złożyły się: słowo wstępne ks. prefekta Chojnickiego, referat sodalisa oraz popisy muzyczne i wokalne.

— Władze miejskie zarządziły w dniach od 9 do 12 bm. tejenie szczerów, a czynności związane z tem, powierzono polskiej firmie p. Budzimego. Dawniej czynił to, z powodu braku Polaka-fachowca, Niemiec Vogt. Mimo takiego zarządzenia, bezczelny Niemiec rozpoczął w dniu 9 bm. odszczuranie i obszedł większe zakłady przemysłowe oraz nieruchomości, pobierając obfite zapłaty. Zawezwano na posterunek P. P. oświadczył, że czynność swą będzie kontynuować, i pokwiliwał się na dawniejsze zezwolenie z przed kilku laty. Władze miejskie nie uznały odszczurania Niemca Vogta, ponieważ, jak wy-

kazały dochodzenia, trucizna podłożona przez Niemca nie skutkowałą gdyż była przestarzała. Właściciele nieruchomości, którzy zapłacili Niemcowi za odszczuranie, ponoszą sami winę za swą lekkomyślność, ponieważ byli poprzednio zawiadomieni o tem, że władze miejskie poleciły wykonanie odszczurania firmie polskiej. Podobno sprawę bezczelnego Niemca władze miejskie skierowały do prokuratury. (nc)

* OBORNIKI. W związku z niepodjęciem robót przez bezrobotnych m. asta w zwirowni, oczem donosiłmi, dodatkowo dowiadujemy się, że ustalona płaca dzienna zł 2,10 obowiązywać miała tylko przez jeden tydzień t. j. w czasie przygotowania robót. Później praca wykonywana byłaby akordowo i przeciętny dzienny zarobek robotnika wynosiłby zł 3.-, a nawet i więcej. W takim razie nie stała się bezrobotnym żadna krzywda i uważamy, że prace trzeba było podjąć. Tymczasem bezrobotni związków klasowych nadal obstawają przy swoim. Inaczej natomiast postąpili robotnicy, członkowie „Pracy Polskiej”, którzy zgodzili się na podjętowane warunki i z dn. 18 bm. podjęli prace. (st. o.)

* OSTROW. Egzamin mistrzowski w zawodzie fryzjerskim zdał tu przed komisją egzaminacyjną pp. Jankowiak Aleksy, Jasiak Stanisław, Pastuszak Edward, Piotrowski Władysław i Piotrowski Walter — wszyscy z Ostrowa oraz Raźniak Florjan z Jarocina i Makieta Magdalena z Otrzeszowa.

— Wystawę prac fotograficznych urzędu tu Stow. Miłośników Fotografii w czasie od 20 do 27 bm. w hotelu „Polonia”

— Teatr Miejski powtarza tu w niedzielę 20 bm. komedję Hulpinsa „Zwyciężył kryzys”.

— Zebranie Stronnictwa Narodowego odbędzie się tu w nadchodzącą sobotę 19 bm. o godz. 20 w hotelu „Polonia” Przemawiać będą red. Czaplowski z Poznania i p. Gacek, kierownik organ. z Ostrowa.

* WOLSZTYN. Stronnictwo Narodowe zwołało zebranie kupców rzemieślników i przemysłowców miasta Wolsztyna. Na zebraniu tem, na które przybyło przeszło 100 osób, referat n. t. „Nasza współpraca z organizacjami i sferami kupieckimi, rzemieślniczymi i przemysłowymi” wygł. referent organizacyjny. Zebrani solidaryzując się z wywodami prelegenta postanowili współpracować intensywnie z Stronnictwem Narodowym nad unarodowieniem polskiego handlu, rzemiosła i przemysłu, wciągnąć wszystkich kupców i rzemieślników do szeregów Stronnictwa Narodowego poprzez akcję bojkotową przeciwko miejscowym Żydom.

— Na ostatnim zebraniu rady miejskiej na porządku obrad znajdowały się przeważnie sprawy podatkowe, mianowicie podwyższenia stawek procentowych niektórych podatków i wprowadzenia nowych z uwagi na poważne zadłużenie miasta. (ok. pół milj.) Większość radnych przeciwstawiła się podwyższeniu podatków, wskazując na wielkieubożenie kupców, rzemieślników i właścicieli nieruchomości. Po długich debatach uchwalono pobierać w r. 1937: dod. kom. do podatku dochod. według stawek dotychczasowych (z malemi zmianami), dodatek kom. do patentów na wyrób i sprzedaż napojów alkoholowych jak dotychczas. dod. kom. do świadczeń przemysłowych 10 proc. — magistrat proponował 30 proc., uchwalono wprowadzić nowy podatek od gruntu sprawe dod. kom. do podatku od nieruchomości odroczone. (wo)

Przysięgi przyrzeczenia małżeństwa pod Pomnikiem Wdzięczności

W tych dniach przytrzymała policja w Poznaniu i osadziła w areszcie 41-letniego handlarza Witalisa Kimnackiego, który od dwóch dni mieszkał przy ul. Jasnej 8. Wspomniany Kimnacki, notowany 6-krotnie za różne przestępstwa, dwa razy karany za oszustwa i raz za napad rabunkowy, wyłudzał od kobiet poważne kwoty pieniężne. Zawierał z kobietami znajomości pod pozorem ożenku i, ażeby je upewnić o poważnych zamiarach małżeńskich, sprowadzał je pod Pomnik Wdzięczności. Tam klękał na stop-

niach pomnika, przysięgał kobietom wierność i przysięgał, że je poślubi. Kimnacki podejrzany jest o oszustwa matrymonjalne i pobieranie pożyczek od uwodzonych przez siebie kobiet.

Wobec tego, że zachodzi podejrzenie, iż Kimnacki w podobny sposób poszkodował więcej kobiet, które nie złożyły doniesienia w policji, uprasza się zainteresowane o złożenie zeznań w komisariacie I przy Pl. Wolności 12. Kimnackiego odstawiono do dyspozycji władz sądowych (kl)

DLACZEGO NIE JESTEM KOCHANA?

— I POMYŚLEĆ, ŻE MARZYŁAM O ZAMAŻPÓJSCIU W WIEKU 20 LAT!

PANIE DOKTORZE, PROSZĘ MI POWIEDZIEĆ SZCZERA PRAWDĘ!

— POWINNA PANI PODDAĆ CERE KURACJI, STOSUJĄC OLEJEK OLIWKOWY. NALEŻY UŻYWAĆ RANO I WIECZOREM MYDŁA PALMOLIVE.

— CO MYŚLISZ, KOCHANIE O NASZEJ PODRÓŻY POŚLUBNEJ NAD MORZE?

(NA STRONIE MYDŁO PALMOLIVE PRZYSZYNKO SIĘ DO MEGO SZCZĘŚCIA.)

Każda kobieta może zwiększyć swój urok, stosując zabieg kosmetyczny Palmolive. Rano i wieczorem masujecie twarz, szyję i ramiona obfitą pianą mydła Palmolive. Spłóćcie ją najprzód ciepłą, a następnie zimną wodą, nie ponadto. Mydło Palmolive, dzięki olejowi oliwkowemu, użytemu do jego wyrobu, udelikatnia skórę i nadaje jej młodzieńczą świeżość. Cera Pani odznaczać się będzie niezrównanym czarem.

ng 21 243

Ujęcie włamywaczy

Swarzędz (sd). Ostatnio miejscowy posterunek P. P., z komendantem K. Orlikowskim na czele, aresztował groźnych włamywaczy: Antoniego Nowaka, Mrówczyńskiego ze Swarzędza oraz Banaszaka z Małych Siekierok, pow. średzki. Wymienieni byli postrachem Swarzędza i okolicznych wsi, dokonując równych kradzieży i całego szeregu włamań z bronią w ręku. Jeszcze jednej z ostatnich nocy włamali się do zabudowań gospodarczych p. R. Kittnera w Jasiniu, gdzie zabrali 30 kur i 3 gęsi, a następnej nocy w Biskupicach jednemu gospodarzowi zabrali dwa tuczone wieprze.

KSIĘGI STANU GWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 17 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Rob. Bronisław Pluskała i Franciszka Siudakówna, oboje w Zielonej Górze, gm. Obrzycko, pow. szamotul.; rob. Czesław Maćkowiak i hafa. Halina Lewandowska; handl. Leon Janas i krawc. Anna Misiówna; mistrz obuw. Józef Patan i Lucja Garstkiewiczówna, oboje w Murwaniej Goślinie, powiat obornicki; rob. Filip Jęwtuchow i Katarzyna Mathisówna, oboje w Kórniku, pow. srem.; pomocn. piekarski Franciszek Kazmierczak i Bolesława Błotna w grom. Kamianki, gm. Kórnik, pow. srem.; urzęd. kolej. Adam Kraus i księgarka Janina Jeżewska w Puszczykowie, pow. poz.; handl. Alfons Kaczmarek i księżka Zofia Sikorska; slus. Czesław Eichler i trykotarka Adela Kaniewska, oboje w Gdyni; prakt. tkacki Jerma Pik w Zduńskiej Woli i Beila Zajdler; kup. Salomon Pflanzgraben i Selma Brumer, z d. Schrimmer; rob. kolej. Walenty Świątek i Stanisława Mańkiewiczówna.

Zgony:

Dnia 17 grudnia 1936 r. zapisano następujące zgony: Bolesław Kierzek, emer. sekretarz skarbowy, 36 lat; Franciszek Jakubowski, kupiec, 44 lat; Kazimiera Geisinger, z domu Biegańska, 30 lat; Franciszka Ptakowa z domu Polaszakówna, wdowa, 69 lat; Kazimiera Lucńska, uczennica szkolna, 10 lat; Michał Galas, robotnik, 67 lat; Jakób Grześkowiak, stróż nocny, 64 lat; Maria Beymówna, intronigatorka, 38 lat; Franciszka Urbańska z domu Szalamaszanek, wdowa, 74 lat.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Widoki poprawy na giełdach pieniężnych

Giełdy pieniężne Europy przeszły ostatnio przez okres niepokoju. Zawarcie układu niemiecko - japońskiego, skierowanego eufemistycznie przeciwko „kominternowi”, silne napięcie w stosunkach niemiecko - sowieckich w związku z wyrokiem śmierci na inż. Stickinga, zahamowanie zwycięskiego natarcia powstańców hiszpańskich, kryzys konstytucyjny w Anglii — wszystkie te czynniki niepokoju politycznego odbiły się na położeniu giełd, co znalazło odpowiedni wyraz w cedulach. Także giełda warszawska, jak gdyby przez solidarność z innymi giełdami, niżkowała w ostatnich czasach.

Obecnie, po zażegnaniu kilku elementów niepokoju z pośród wyżej wymienionych, nastąpiło lekkie odprężenie. Specjalnie jeśli chodzi o giełdy polskie należy liczyć się z poprawą. Szereg czynników powinien dać impuls do powrotu lepszych nastrojów na naszych giełdach.

Przedewszystkiem należy stwierdzić, że większość spółek akcyjnych, których papiery notowane są na naszych giełdach, przeprowadziła sanację swoich przedsiębiorstw, w czym przyszyła im z pomocą poprawa konjunktury na rynku krajowym. Czynniki gospodarcze raczej wskazują na zwyżkę.

Najważniejszym jednak czynnikiem, nastrojającym optymistycznie, jest perspektywa ostatecznego zakończenia czynności związanych z otrzymaniem przez Polskę pożyczki od Francji. Jak wiadomo, postanowienie francuskich czynników rządowych, które w dniu 30 ub. m. podpisały układ pożyczkowy z Polską, wymaga ratyfikacji ze strony parlamentu. Zdaniem znawców paryskiego rynku finansowego, nie potrzeba obawiać się niespodzianek ze strony parlamentu francuskiego, który ponoć w szybkim tempie załatwi sprawę ratyfikacji wspomnianego układu. Sprawa następnie przejdzie przez Sejm i Senat, co zamknięcie cykl przygotowań do transferu 2.600 milionów franków.

W tej bowiem wysokości przewidziana jest pożyczka francuska, przy czym zostanie ona udzielona częściowo w gotówce, częściowo w towarach, a częściowo w drodze rozrachunków. Kredyt redyskontowy dla Banku Polskiego nie jest objęty tym układem.

Krótkie informacje gospodarcze

— W najbliższym czasie ma powstać w Wilnie Instytut badań skór surowych.

— Staraniem Tow. Lniarskiego ma być w przyszłym roku zorganizowana w Wilnie wystawa lniarska, obejmująca produkcję włókna lniarskiego, tkanin lnianych, oraz handel lmem.

— W Grudziądzu odbyło się uroczyste poświęcenie wzorowej fermentowni tytoniowej, wybudowanej przez Państw. Monopol Tytoniowy kosztem około 1 mil. zł.

— Na 12913 przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych istniejących na Pomorzu, 1231 należy do Niemców, czyli 9,5 proc. Przedsiębiorstwa niemieckie należą do większych i zasobniejszych w kapitały, w przeciwieństwie do przedsiębiorstw polskich.

— Z dniem 15 grudnia r. b. wchodzi w życie międzynarodowa taryfa związkowa dla przewozu towarów między stacjami, położonymi na terenie Rzeczypospolitej i w m. Gdańsku, a portami szwedzkimi przez porty Gdynia i Gdańsk.

— Import z Polski do Portugalji w ciągu 9 miesięcy r. b. podwoił się prawie w stosunku do importu w analogicznym okresie r. ub. a mianowicie wyniósł 14.500 tys. eskudów, w porównaniu z 7.700.000 eskudów w 9 miesiącach r. ub.

— Międzynarodowy kongres kupców i producentów skór surowych przyznał Gdyni prawa na utworzenie arbitrażu dla skór surowych.

— Między czechosłowackim a polskim przemysłem mebli giętych zawarta została na okres roku konwencja, regulująca ceny na rynku angielskim.

— W Kazaniu uruchomiona została nowa wielka fabryka, która wyrabiać będzie kauczuk syntetyczny.

— Rumuńskie min. skarb. zarządziło opodatkowanie firm cudzoziemskich, znajdujących się poza granicami Rumunii i sprzedających w Rumunii swe wyroby przez zamieszkałych w Rumunii przedstawicieli.

— Rozpoczęte zostały w Brukseli rokowania co do przedłużenia na r. 1937 zawartych w lutym br. układów celnych i kontyngentowych, uzupełniających traktat handlowy polsko-belgijski z 1923 r.

— Paryż został zagrożony odcięciem dostaw świeżych warzyw. Organizacja t. zw. Fronta Chłopskiego, kierowana przez Dorgèresa, który we wrześniu przeprowadził już 48-godzinny strajk demonstracyjny, obecnie wysunęła ponownie hasło do strajku ogrodników i warzywników, dostarczających codziennie olbrzymie ilości warzyw do hal centralnych Paryża.

— Rada administracyjna Banku Wyplat Międzynarodowych wyznaczyła dr. Beyen'a jako przyszłego swego prezesa.

Natomiast w ramach kredytu finansowego znajdują się też środki na dokończenie budowy magistrali kolejowej Śląsk—Gdynia (położenie drugiego toru, wykonanie różnych urządzeń technicznych i t. d.). Dla poznańskiego przemysłu metalurgicznego szczegól-

Polska dla Polaków! Żydów nam nie trzeba!
Miliony Polaków tułają się zagranicą, bo w Polsce Żydzi zajęli im miejsce. Trzeba się odciąć od żydostwa, a samo nas opuścić!

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) **Sytuacja walutowa.** Na wczorajszych giełdach walutowych wystąpiła słabsza tendencja dla dolara oraz franka szwajcarskiego. Jest to prawdopodobnie odbicie wzmocnienia franka i funta w związku z ostatnim przemówieniem francuskiego ministra finansów oraz decyzją Banku Anglii powiększenia swego zapasu złota.

(k) **Oznaczenie pochodzenia towarów w handlu wewnętrznym.** Z dniem 10 grudnia r. b. weszło w życie rozporządzenie rady ministrów z dnia 26 sierpnia 1936 r. w sprawie oznaczania pochodzenia niektórych kategorii towarów w wewnętrznym handlu detalicznym. W myśl rozporządzenia towary wyprodukowane i przeznaczone do obrotu wewnętrznego powinny posiadać następujące cechy: 1) firmę przedsiębiorstwa, które dany towar wyprodukowało, 2) jego siedzibę główną, 3) miejsce fabrykacji lub wyrobu towaru, o ile towar wyprodukowano nie w miejscu siedziby głównej przedsiębiorstwa. Powyższe rozporządzenie dotyczy: wyrobów toaletowych i perfumeryjnych, mydeł kosmetycznych, artykułów żywności oraz środków odżywczych i dietetycznych sprzedawanych tylko w gotowym opakowaniu, wód mineralnych naturalnych i sztucznych, zarówno leczniczych jak i stołowych, oraz środków opatrunkowych i wszelkich wyrobów pyrotechnicznych (np. rakiety, ognie sztuczne i t. p.).

(k) **Państwowy instytut rozrachunkowy organizuje się.** Obecnie są w toku intensywne przygotowania do powstania Polskiego Instytutu Rozrachunkowego w miejsce dotychczasowego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego, które ma ulec likwidacji. Poza ogłoszonym statutem instytutu, mającego stać pod kontrolą rządową, opracowuje się regulamin, który zawierać ma dodatkowe postanowienia, regulujące funkcjonowanie instytutu oraz stosunku służbowego. Według wiadomości, pochodzących z dobrze poinformowanych kół, aparat biurowy ma być znacznie większy od aparatu Zahanu. Kierownicze funkcje pod przewodnictwem prezesa, którego kandydatury nie uzgodniono jeszcze, gdyż prof. Młynarski waha się przyjąć ofiarowane mu stanowisko, mają być sprawowane przez 4 dyrektorów. Jako kandydatów na stanowiska dyrektorów wymienianją p. Siebeneichena, dotychczasowego komisarza Zahanu, p. Rościszewskiego, byłego pracownika P. Z. P. Z. i Monopoli Tyt. i p. Patka, dawniejszego szefa gabinetu min. przemysłu i handlu. Czwartej kandydatury nie ustalono jeszcze. Prawdopodobnie z dniem 1 stycznia zostaną uruchomione conajmniej niektóre agendy Instytutu przez przejście ich od Zahanu. Kola gospodarcze będą mogły przekonać się, czy nowy Instytut, pod kierownictwem byłych urzędników państwowych przyczyni się do dalszego usprawnienia czynności claeringowych, które pomimo pewnych utyskiwań naogół zadowolająco wykonywane były przez Zahana. (l.)

(k) **W sprawie reorganizacji handlu wyrobów tytoniowych.** Wkrótce już nastąpić ma decyzja dyrekcji Monopoli Tytoniowego w sprawie reorganizacji wyrobów tytoniowych, która polegać będzie na likwidacji hurtowni w ilości 406 i zastąpieniu ich przez system sklepów detalicznych, z których część wyposażona zostanie w prawo odsprzedaży wyrobów dla sklepów mieszanych. Sklepów detalicznych będzie prawdopodobnie około 3.000. Ze strony Związku Sprzedawców Wyrobów Tyt. zapewnia się, że nie jest zamierzane żadne pokrywdzenie inwalidów, uwzględnianych dotychczas przy sprzedaży wyrobów tytoniowych, jako odsprzedawców. (l.)

(k) **Brak surowca grozi zamknięciem fabryk wielkopolskiego przemysłu mydlarskiego.** Brak surowca, jaki odczuwa tutejszy przemysł mydlarski od chwili wprowadzenia zarządzeń dewizowych, zaostrzył znacznie sytuację w fabrykach mydła, które nietylko nie są w stanie podjąć zamówień i wykorzystać nawet w drobnej mierze zdolności produkcyjnej swych zakładów, lecz muszą od czasu do czasu prace zupełnie przerywać. Szczególnie dotkliwie uderza taki stan rzeczy fabryki mydła w obecnym okresie przedświątecznym, narzucając przemysłowi na znaczne straty i powodując nowe obciążenie naszego życia gospodarczego przez zwiększenie liczby bezrobotnych. Cała sprawa zaopatrywania rynku w oleje zagraniczne potrzebne do

nie ważną jest okoliczność, iż — wobec bliskiego już przejścia eksploatacji magistrali przez francuskie towarzystwo koncesyjne — będzie ono musiało pomyśleć o nabyciu odpowiedniej ilości lokomotyw i taboru kolejowego.

Zastrzyk 2.600 milionów franków, nawet, jeśli odbędzie się częściowo pod postacią kredytu towarowego, posiadać będzie dla Polski doniosłe znaczenie.

produkcji mydła sprowadza się właściwie do zagadnienia podziału kontyngentów i preferowania pod tym względem Warszawy z wyraźną niekorzyścią innych ośrodków. (az)

(k) **Nowa centrala kredytowa żydowskiego kupiectwa.** Jakkolwiek kupiectwo żydowskie rozporządza już doskonale zorganizowanym aparatem pomocy kredytowej, który oparty jest o sieć wielkiej ilości spółdzielni kredytowych, obsługujących przeważnie średnie i mniejsze kupiectwo, jak i przemysł żydowski i spółdzielnie te posiadają swój własny Związek Rewizyjny, a poza tem istnieją, jak wiadomo, liczne kasy bezprocentowego kredytu, nie uważają Żydzi bynajmniej obecnego stanu za zadowolający. Centrala większego kupiectwa żydowskiego, zwana krótko „Centrala Związku Kupców“ z siedzibą w Warszawie przy ul. Senatorskiej, mając w swym szeregach na prowincji również dużo mniejszych i zupełnie drobnych kupców, przystępuje obecnie do tworzenia własnej centrali kredytowej. Ten sam związek, jak zresztą też Centrala Det. i Drobne Kupiectwa Żyd., widząc sukcesy organizacyjne przy tworzeniu chrześcijańskich kas kredytu bezprocentowego oraz pomoc kredytową, przyznając zorganizowanemu kupiectwu chrześcijańskiemu ze strony banku państwowego, występują obecnie do rządu o dalsze uwzględnienie ich potrzeb kredytowych. (l.)

(k) **O wprowadzenie egzaminów uczniowskich na kwalifikowanych pracowników w przemyśle i handlu.** Zjazd delegatów Zw. Pracowników Kupieckich i Przemysłowych przesłał do min. przemysłu i handlu rezolucję, w której wystąpił z projektem wprowadzenia egzaminów na kwalifikowanych pracowników w przemyśle i handlu. Poznańskie kola zainteresowane wypowiedziały się za tym projektem i udzieliły wnioskowi wspomnianego Związku pełnego poparcia, z tem, że gdyby generalne uregulowanie tego zagadnienia w całym kraju miało napotkać na trudności w niektórych województwach, należałoby obowiązek egzaminacyjny wprowadzić w województwach pozostałych, w szczególności w woj. poznańskim. (az)

(k) **Kupiectwo poznańskie nie zamierza budować fabryki tekstylnej w Łodzi.** Ostatnio kazały w Warszawie i Łodzi pogłoski, że kupiectwo poznańskie zamierza przystąpić do założenia fabryki tekstylnej w Łodzi. W związku z temi pogłoskami przedstawiciele organizacji kupieckich w Poznaniu zapewniają, że wiadomości te są nieścisłe. Przed kilkoma laty było wprowadzić o tem mowa wśród kupiectwa poznańskiego, ale wskutek trudności gospodarczych, które wyloniły się w następstwie przesilenia gospodarczego, zamiar ten został zaniechany.

(k) **Ważne dla polskich handlarzy.** W dn. 22 grudnia w Kostrzynie odbędzie się jarmark kramny i na bydło. Bardzo pożądaną są kupcy-Polacy. Informacji udzieli, sekretarjat Towarzystwa Przemysłowego w Kostrzynie, Rynek 11.

Z ZAGRANICY

(z) **Doroczny polsko - sowiecki zjazd kolejowy.** XII. doroczny polsko - sowiecki zjazd kolejowy, który obradował w Moskwie w ciągu 17 dni, zakończył swe prace. Zjazd załatwił cały szereg kwestyj spornych, dotyczących wzajemnych rozrachunków między Polską a ZSRR. Biorąc pod uwagę zmiany taryfowe, pasażerskie i towarowe, tak w Polsce, jak i w ZSRR, zjazd postanowił odpowiednio zmienić instrukcje taryfowe. Poza tem załatwiono szereg spraw eksploatacyjno - technicznych, dotyczących warunków korzystania z wagonów towarowych na kolejach sowieckich i polskich.

(z) **Polsko - szwajcarskie rokowania handlowe.** Od dnia 4 bm. odbywają się w Bernie rokowania handlowe polsko-szwajcarskie w sprawie umowy rozrachunkowej i kontyngentowej. Do delegacji polskiej, pozostającej pod przewodnictwem posła R. P. w Bernie Modzelewskiego, wchodzi pp.: radca min. przem. i handlu dr. Stoga, jako zastępca przewodniczącego, radca min. skarbu dr. Adamkiewicz, radca min. rolnictwa i r. r. Barciński, radca min. komunikacji Messig oraz jako przedstawiciel samorządu gospodarczego dr. R. Battaglia, jakoteż rzeczoznawcy poszczególnych urzędów i instytucji gospodarczych. Na czele delegacji szwajcarskiej

stoi radca legacyjny p. Vieli, szef wydziału w departamencie ekonomicznym, który ostatnio brał udział w Warszawie w pierwszej fazie rokowań, zakończonej podpisaniem układu. Należy przypuszczać, że rokowania zakończą się prawdopodobnie przed dniem 20 bm.

(z) **Cła od importu mięsa do Anglii.** Izba Gmin przyjęła projekt rządowy, wprowadzający z dniem 16 bm. cła w wysokości 2/3 — 3/4 d. od 1 lb. importowanego mięsa wołowego i cielęcego oraz cła w wysokości 20 proc. ad valorem od importowanych jeli.

(z) **Monetarne usamodzielnianie się czerwonej Katalonii.** Dla usunięcia trudności, wywołanych teauryzacją 5-pesetowych monet srebrnych, czerwony rząd Katalonii zadekretował emisję banknotów 10-cio, 5-cio i 2,50-pesetowych na łączną sumę 20 milj. pesetów. Emisja ta ma być gwarantowana złotem, znajdującym się w posiadaniu Generalidad, oraz skarbnami, utworzonymi z konfiskat rewolucyjnych.

(z) **Problemy monetarne Watykanu.** Niebawem ukazać się ma dekret watykański, dotyczący zrównania pieniądza watykańskiego z lirem włoskim, który, jak wiadomo, z dniem 5 października został dewaluowany o 40,94 proc. W związku z tem należy przypomnieć, że dekret watykański z dnia 31 grudnia 1930 r. ustalił, że lir watykański ma zawierać 0,07919 gramów czystego złota, co równało się lirowi włoskiemu. Przewidziany wówczas obieg wynosił 1,750 tys. lirów w srebrze, 260 tys. lirów w miedzi. Inny dekret ogłosił, że obieg złotych monet watykańskich nie może przekraczać 5 milj. lirów. Po dewaluacji lira włoskiego, lir watykański okazał się nadwartościowy. W konsekwencji znikły z obiegu złote monety watykańskie. Spodziewany obecnie dekret ma przywrócić równość parytetu między lirem watykańskim a włoskim.

(z) **Stosunki gospodarcze Włoch ze Stanami Zjednoczonymi.** Trwające od paru miesięcy rokowania gospodarcze między Włochami a Stanami Zjednoczonymi doprowadziły do opracowania kilku projektów konwencji, które są obecnie przedmiotem badań. W dniu 16 bm. podpisano protokół, który postanawia zniesienie układów handlowych z 1871 r. jako nieodpowiadających obecnej sytuacji. Postanowienie o wypowiedzeniu układu z 1871 r. wejdzie w życie po upływie roku. Włosko - amerykańskie rokowania są bardzo skomplikowane, dotyczą one całokształtu stosunków handlowych i gospodarczych między obu państwami. Według panującego ogólnie w Rzymie mniemania — obecne rokowania Włoch ze Stanami Zjednoczonymi nie dotyczą długów wojennych.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO STARE - MIASTO

Zebranie w piątek, 18 b. m. o godz. 20 w sali Domu Katolickiego na Śródcie.

KOŁO ŻĘGRZE-CHARTOWO

Zebranie w niedzielę, 20 bm. w lokalu p. Kaniewskiego w Żegrzu.

ZAPISY NA CZŁONKÓW

przyjmują w niedzielę, dnia 20 bm. od godz. 9 rano do godz. 19 sekretarjat wszystkich Kół na m. Poznań w następujących lokalach:

Dębica — w restauracji „Pod Akacją” p. Figla, ul. Świerczewska 2.

Główna — w lokalu przy ul. Gnieźnieńskiej 20, m.1

Górczyn — w lokalu przy ul. Kosynierskiej 12.

Jeżyce — w lokalu przy ul. Piotra Wawrzyniaka 37, m. 23.

Św. Łazarz — w lokalu przy ul. Matejki 40/41, m. 16.

Św. Michał — w lokalu p. Chyżego przy ul. Matejki 2.

Osiedle — w lokalu przy ul. Witkowskiej 21.

Rataje — w lokalu p. Czypickiego przy ul. Wioślarskiej 53.

Stare - Miasto — w lokalu przy ul. Chwaliszewo 3/4, m. 4.

Starolęka — w restauracji „Polonja” przy ul. Św. Antoniego.

Śródmieście — w lokalu p. Heyduckiego, Masztalarska 8, I ptr.

Wilda — w lokalu przy ul. Górna Wilda 73, m. 5.

Winiary — w lokalu przy ul. Św. Stanisława 26.

„Praca Polska“

ODDZIAŁ TRAMWAJARZY

w nadchodzącą sobotę, dnia 19 b. m. o godz. 5-tej po południu w sali zebrania przy Św. Marcynie 65 — gwiazdka dla dzieci swych członków.

Zyda do Klubu Narciarskiego nie przyjęto!

W związku z naszą notatką w numerze wczorajszym, wyjaśniają nam z miarodajnego źródła, że w ciągu roku 1936 żadnego Zyda do Klubu Narciarskiego nie przyjęto. Jest to zresztą zgodne z uchwałą zarządu Klubu, który na jednym z posiedzeń w ciągu roku przyjął uchwałę o nieprzyjęciu Żydów do Klubu i wprowadził specjalną rubrykę wyznaniową do swych deklaracji przyjęcia na członków.

Polska — Norwegja

Na zawody międzypaństwowe Polska i Norwegja w dniu 7 stycznia kapitan sportowy P. Z. B. wyznaczył następujący zespół: Sobkowiak (Jasiński), Czortek (Koziołek), Krzemiński (Spodenkiewicz), Kajnar (Polus), Sipiński (Seweryniak), Pisarski (Szulczyński), Szymura (Klimecki), Piłat (Węgrowski). Na sędziego w ringu P. Z. B. proponuje Niemca.

Z powodu spotkania międzypaństwowego w dniu 7 stycznia, zawody o drużynowe mistrzostwo Polski przełożone zostały z 3 stycznia na 17 stycznia, zaś spotkania przewidziane na 17. I. przeniesione zostały na 24. I.

*

Spotkanie Polska i Austria odbędzie się w Łodzi. Zawody międzymiastowe we Lwowie, a drugie prawdopodobnie w Poznaniu.

*

Zawody Polska i Węgry odbędą się mają w okresie 26 do 30. 3. prawdopodobnie w Warszawie, spotkanie z Budapesztem prawdopodobnie w Poznaniu.

*

W związku z mistrzostwami Europy w Medjolanach, PZB zwrócił się do związku włoskiego z propozycją rozegrania spotkania międzypaństwowego. Z taką samą propozycją zwrócono się do Szwajcarii, z którą chcieliby rozegrać spotkanie w drodze powrotnej.

*

Indywidualne mistrzostwa Polski w grupach wyznaczono na 7. 4., finały na 21. 4.

Hokej na lodzie

Z Legji do Poloni. Najlepsi hokeiści lodowi „Legji”, a mianowicie: Szenajch, Materski, Kamiński, Rybicki, i Szablowski, po wystąpieniu z tego klubu zasilili barwy sekcji hokejowej „Polonji”.

Kolarstwo

Roczne walne zebranie „H. C. P.” odbędzie się w niedzielę 3 stycznia o godzinie 10 w pierwszym, a o 10.30 w drugim terminie, w sekretaracie klubu przy ul. Górnej Wildzie 180.

Wnioski pisemne należy nadesłać najpóźniej do dnia 2 stycznia na ręce sekretarza oddziału kolarskiego. (kom)

Kreślarnstwo

Poznański Związek Kreślarny. Na skutek zatwierdzenia statutu związku przez władze administracyjne, odbyło się walne zgromadzenie w sali kregielni związkowej u p. Zielińskiego, przedmiotem którego był przedewszystkiem wybór władz związku. Walne zgromadzenie zagaił tymczasowy prezes A. Jasiak, poczem objął przewodnictwo zebrania p. Tadeusz Dorożala (K. K. Olimpia), na sekretarza powołano p. Małckiego (K. K. Stella). W wyniku wyborów wybrano do zarządu: A. Jasiaka — prezesem, Brzozowski — wiceprezesem, J. Czarnieckiego — sekretarzem, Małckiego — zastępcą, T. Zietowskiego — skarbnikiem, Zielaznego — kierownikiem gry, Leona Wiśniewskiego — zastępcą. Również wybrano członków komisji rewizyjnej oraz członków sądu honorowego, w skład którego wchodzi: T. Dorożala, Fr. Takowski, Szczeblewski, Mikołajski i Sobolewski — Czarnków.

Lekka atletyka

Drużyna Europy. Tygodnik niemiecki „Der Leichtathlet” na zasadzie wyników ub. sezonu zestawia następujący skład Europy w związku z projektowanym przez Stany Zjednoczone meczem Europa — Ameryka w r. 1938, w Nowym Jorku, lub w r. 1937 w Paryżu z okazji wystawy światowej: 100 m — Osendarp (Hol.) i Borchmeyer (Niemcy), 200 m — Osendarp i Hänni (Szwajcaria), 400 m — Brown (Anglia) i Roberts (Anglia), 800 m — Lanzi (Włochy) i Kucharski (Polska), 1.600 m — Beccali (Włochy) i Cornes (Anglia), 5.000 m — Hoeckert i Lehtinen (Fin.), 10.000 m — Salminen i Askola (Fin.), maraton — Harper (Anglia) i Tamila (Fin.), 50 km. chód — Whitloch (Anglia) i Schwab (Szwajcaria), 110 m pł. — Finley (Anglia) i Lindman (Szwajcaria), 400 m pł. — Mandicas (Grecja) i Kovacs (Węgry), w zwyz — Kotkas (Fin.) i Weinkötzt (Niemcy), w dal — Long (Niemcy) i Leichun (Niemcy), tyczka — Larsen (Danja) i Proksch (Austria), trójskok — Wöller (Niemcy) i Rajasaari (Fin.), dysk — Oberweger (Włochy) i Schröder (Niemcy), kula — Wölike (Niemcy) i Baerlund (Fin.), oszczep — Stoeck (Niemcy) i Nikkanen (Fin.), młot — Hain (Francja) i Blask (Niemcy).

Treningi przelajowców: Od niedzieli 20 bm. rozpoczyna się treniny w marszach i biegach na przelaj na Dziecińcu Miejskim przy Drodze Dembińskiej. Treniny odbywać się będą tylko w niedzielę o godz. 10 do 12. W czasie treningów szatnie ogrzane i ciepłe natryski. Zgłoszenia na treniny, które są bezpłatne i dostępne dla wszystkich klubów i organizacji, przyjmuje miejski komitet w. f. i p. w. Stadjon Miejski.

Narciarstwo

Wyjazd na kurs narciarski. Miejski komitet w. f. i p. w. podaje wszystkim zgłoszonym na pierwszy kurs narciarski, który odbędzie się w Zakopanem w czasie od 28 bm. do 7. 1., że wyjazd do Zakopanego nastąpi w dniu 27 bm. o godz. 14.57. Zbiórka uczestników kursu o godz. 14 w holu dworca głównego. Dodatkowe zgłoszenia przyjmuje się jeszcze do dnia 22 bm. Stadjon Miejski.

Pływanie

Przypominamy wszystkim członkom oddziału pływ. K. S. „H. Cegielski”, że roczne walne zebranie oddziału odbędzie się w piątek 18 bm. o godz. 10 w pierwszym terminie wzgl. o godz. 19.30 w drugim terminie, w sali ćwiczeń przy Górnej Wildzie 180. (kom)

Pięściarstwo

„Warta” — „H. C. P.”. W sobotę dn. 19 bm. o godz. 20 odbędzie się interesujące zawody bokserkie pomiędzy II. drużyną „Warty” oraz II. drużyną „H. Cegielski” w okręgowym ośrodku w. f. przy ulicy Bukowskiej. W ringu ujrzymy następujące pary: Lawiak — Bazarnik, Skibiński — Ratajczak, Szczepański — Skafecki, Misiorny — „Barski”, Sobczak — Vogt, Przymusiński — Wolniakowski II,

Błaszczak — Jarecki, Wojewoda — Wyzykiewicz, Staszak — Gniot oraz w ostatniej parze w wadze ciężkiej Borowiak (HCP) — Pięta (W). Ceny miejsc popularne. (kom)

Walne zebranie oddziału bokserkiego K. S. „H. C. P.” odbędzie się we wtorek 5 stycznia o godz. 19.30 w pierwszym terminie wzgl. o godz. 20 w drugim terminie, w sali klubu przy Górnej Wildzie 180.

Wnioski należy nadsyłać na ręce kierownika oddziału do dnia 2 stycznia. (kom)

Różne

Przerwa świąteczna w ośrodkach miejskiego komitetu w. f. i p. w. Od 20 grudnia do 10 stycznia nastąpi przerwa w ćwiczeniach prowadzonych przez miejski komitet w. f. i p. w. w salach gimnastycznych 3 szkoły powszechnej (Śródka), 8 szkoły powszechnej (Jeżyce), 25 szkoły powsz. Wilda, 4 szkoły wydz. (Lazarz), Dokszt. Szkoła Zawodowej przy ul. Działyńskich oraz gimn. J. Kantego przy ul. Strzałowej.

„Wielka gra”. Na półkach księgarskich znalazło się drugie wydanie powieści sportowej Aleksandra Reszy i Marjana Strzeleckiego p. t.: „Wielka gra”.

Pierwsza polska powieść sportowa spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem nie tylko sfer sportowych, ale zainteresowała i zdobyła dla spraw sportu nawet ludzi stojących zdala od boisk.

Autorzy, odwiedzając wiernie i barwnie stosunki, panujące w naszym piłkarstwie, potrafili przykuć czytelnika do kart swojej książki i osiągnęli w pełni zasłużony sukces.

„Wielka gra” zdobyła sobie rozgłos nie tylko u nas, ale i poza granicami Polski. Drukował ją po czesku wielki praski dziennik „Narodni Listy”, a obecnie toczą się pertraktacje o przekład na język włoski.

Walory dydaktyczne „Wielkiej gry” kwalifikują ją w całej pełni jako doskonałą lekturę dla wszystkich sportowców, a zwłaszcza młodych miłośników sportu, a znizona cena II-go wydania umożliwia każdemu nabycie tej naprawdę pięknej i wartościowej książki.

ia, St. Weselik, Pokrywka, Bytter, Czarczyński, Herniczak, Liberowa, Karge. Na wniosek zebranych zarząd zwrócił się do Polskiego Radja, by wprowadziło co najmniej raz na miesiąc pogadanki sokole. Podano do wiadomości zarządzenia zarządu w sprawie reakcji sportowych i wskazano na ważność zgłoszenia bezrobotnych do oddziałów Obrony Narodowej. Następne podobne zebranie odbyć się ma za miesiąc.

Kieszonkowy Kalendarz Sokoli na r. 1937 ukazał się nakładem Związku Tow. gimn. „Sokol” w Polsce. Poza kalendarzem zawiera on na każdy miesiąc roku wskazówki „Co robić w gnieździe” oraz daty z życia Sokolstwa oraz historii polskiej. Związkowe to wydawnictwo (cena 15 gr) polecamy gniazdom i sokolom w przekonaniu, że stanie się ono ważną pomocą w pracy sokolej. Nie wątpimy też, że w razie poparcia wydawnictwa Związek „Kalendarz” swój będzie stale mógł ulepszać.

Sprawy słowiańskie

Święto „wzajemności słowiańskiej”

Czechosłowacka obchodziła w tych dniach setną rocznicę ukazania się słownej rozprawy poety Jana Kollara, zatytułowanej „O wzajemności literackiej między plemionami i narzeczami słowiańskimi”. W uroczystości, urządzonej z tej okazji w Panteonie Muzeum Narodowego w Pradze, wzięli udział przedstawiciele wszystkich państw słowiańskich, za wyjątkiem państwa polskiego. Przemówienia podczas tej uroczystości wygłosił dyrektor praskiego Instytutu Słowiańskiego prof. dr. Maciej Murko (Słoweniec), minister oświaty dr. Franke, znany sławista prof. dr. Jerzy Horak, prezes Cz. Ak. Nauk dr. Foerster, prezes Maticy Słowackiej prof. dr. Józef Szkulcety i dr. Lonczar z Lublany imieniem „Macierzy” słowiańskiej.

Pełne zwycięstwo premjera Stojadinovica.

Zestawienie wyborów komunalnych w 3762 gminach wszystkich 9 banatów Jugosławii, wykazuje, że w wyborach tych wzięło udział 2 239 756 osób na 3 391 552 uprawnionych, t. j. 66 proc. Jugosłowiańskie Zjednoczenie Radykalne, stronnictwo obecnego premjera Stojadinovicia, uzyskało 1 374 262 głosy, t. j. 61 procent, i przeszło w 2626 gminach (69,8 proc.). Zjednoczona opozycja otrzymała 248 137 głosów, zwyciężając w 318 gminach (w 8,5 proc. gmin). Dawniejsze Chorwackie Str. Chłopskie (dr. Maczek) zdobyło 348 092 głosy, t. j. 15,5 proc., zwyciężając w 507 gminach (13,5 proc.). Narodowa Partja Jugosłowiańska (odpowiednik polskiego B. B.) wykażać się może zaledwie 36 108 głosami, t. j. 1,6 proc., z mandatami w 29 gminach (0,8 proc.). Była Partja Demokratyczna otrzymała 4 210 gł. w 10 gminach, a reszta partji znikome ilości głosów.

Wynik ten wyborów, przeprowadzonych bez znanego z czasów dyktatury nacisku, wykazuje decydujące zwycięstwo polityki premjera Stojadinovicia.

Dziesięciolecie zgonu Mikołaja Paszića, twórcy stronnictwa radykalnego w przedwojennej Serbji, wielkiego polityka jugosłowiańskiego, którego praca przyczyniła się do utworzenia dzisiejszej zjednoczonej Jugosławii, obchodzono uroczystości w Biłogrodzie i w wszystkich większych miastach jugosłowiańskich. Jugosl. Zjedn. Radykalne postanowiło Paszićowi wystawić w stolicy pomnik.

Nadjeżdża Kramarzowa, żona znanego czeskiego posła narodowego dr. Karola Kramarza, zmarła w tych dniach w Pradze.

Prof. dr. Franjo Buczar, znany jako chorwacki działacz sokoli, doskonały wychowawca fizyczny, a niemniej wybitny sławista i historyk kultury chorwackiej, obchodził w tych dniach 50-lecie swej pracy naukowej, której „Obzor” poświęca specjalny feljton.

Czytajcie i abonujcie „Ilustrację Polską”!

Pacyfiści, do dzieła!

Mimo wysiłków, nieraz bardzo znacznych, nie ustępuje ani niebezpieczeństwo wojny, ani też nie ustają zamieszania wewnętrzne w poszczególnych krajach.

Istnieje jeden system zapewnienia pokoju, zdolny uśmierzyć i najenergiczniej zapędy wojownicze oraz pokonać nawet najzacieklejszych wicherzycieli wewnętrznej ładu. Systemem tym jest wiara w Boga, gorliwość religijna, serdeczny kult Boskiego Serca Jezusowego jako siedliska sprawiedliwości i miłości, jako łącznika serc wszystkich. Rozpowszechnianiem i pogłębianiem kultu Boskiego Serca najdoskonalej przysłużyliśmy się sprawie pokoju wewnątrz kraju jak i całego świata.

Komu więc sprawa pokoju leży na sercu, ten nie zaniedba przyczynić się do podniesienia czci Serca Jezusowego.

Rozpocznijmy tę akcję za pokojem wyraźnym przystąpieniem do czcicieli Boskiego Serca Jezusowego przez złożenie ofiary na wypłacenie z długu poznańskiemu Pomnikowi Serca Jezusowego.

Ofiary uprasza się nadsyłać pod adresem Komitetu Budowy Pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu, ul. św. Marcina 69 m. 17, za blankietem P. K. O. na konto czekowe nr. 30. 70

Dzisiaj w piątek „Tani Dzień” w „SŁONCU” dla Czytelników „Kurjera Poznańskiego” i „Orędownika”

KINOTEATR „SŁONCE” KINOTEATR

nieodwołalnie poraz ostatni najnowszą i najweselszą komedią polską

„DWA DNI W RAJU” Z EUGENJUSZEM BODO, GROSSÓWĄ i FERTNEREM w rolach głównych.

Nadprogram rewelacyjny dodatek filmowy ng 21 039 „PIĘCIORACZKI KANADYJSKIE”

Kto - ie widział jeszcze tej przemiłej polskiej komedji - niech korzysta z ostatniej sposobności i śpieszy dziś w piątek do „SŁONCA”, tembardziej, że ceny biletów są niebywale znizone:

Cały Parter 75 gr - Cały Balkon 1 zł

ŻYCIE SOKOLE

Zjazd dzielnicowego wydziału sokolic

W minioną sobotę po poł. odbyło się w Poznaniu plenarne zebranie dzielnicowego wydziału sokolic z udziałem przedstawicieli wydziałów okręgowych. Z wyjątkiem okr. konińskiego reprezentowane były wszystkie (14) okręgi, należące do dzielnicy wielkopolskiej. Obradami kierowała przewodnicząca dzielnicy wydziału dchna Halina Rozmiarkowa, a przewodnictwo dzielnicy reprezentował dh. prezes Wolski, który w serdecznych słowach powitał zjazd, składając równocześnie podziękowanie druchnom za ich ofiarną i owocną współpracę dla wspólnych ideałów.

Szereg referatów sprawozdawczych rozpoczęła skarbniczka wydziału dzieln. dchna Liberowa, wykazując 3672, — zł w dochodzie i 3458, — zł w rozchodzie, przy czym szczególnie podkreślić należy dużą sprawność druchen w zdobywaniu dochodów przez różne imprezy, poza stałą subwencją z ogólnej kasy dzielnicowej. Sprawę wydawnictwa „Pobudki” referowała dchna administratorka Wolska, wskazując na bardzo poważne trudności z powodu niedostatecznego regulowania przedpłaty.

O ogólnym stanie pracy sokolej wśród druchen, tak pod względem organizacyjnym, jak i technicznym, referowały dchna prezesa Rozmiarkowa i dchna naczelniczka Kasprzakówna. Ogólna liczba druchen wynosi na terenie dzielnicy wielkopolskiej blisko 2300. W roku bieżącym odbyło się 7 zjazdów okręgowych, które cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem, a na wiosnę odbędzie się dalsze. W roku przyszłym, podobnie jak w bieżącym, odbędzie się w Zywcu kurs dla druchen, kurs dla kierowniczek młodzieży oraz obóz wycieczkowy. Omawiano poza tem sprawę zlotów i kursów okręgowych, a szczególnie uwagę poświęcono sprawie przyszłorocznego zlotu związkowego w Katowicach. Następnie referowały: o pracy nad młodzieżą sokolą w okręgach dchna

Astówna, o konieczności współdziałania z P. C. K i L. O. P. P. — dchna Szubertowa i wreszcie o opiece lekarskiej nad drużyną ćwiczącą — dchna dr. Brossowa.

Mimo obszernego programu, obrady przeprowadzone sprawnie i bez przeciągania. Po zamknięciu zebrania uczestniczki pozostały jeszcze przez dłuższą chwilę przy wspólnej kawie na serdecznej pogawędce.

Zjazd skarbników okręgowych

W niedzielę, 13 bm. przed poł. odbył się w Poznaniu zjazd skarbników okręgowych dzielnicy wielkopolskiej. Zjazdy takie odbyć polecił przewodnictwo związku w wszystkich dzielnicach, celem zaznajomienia się skarbników z nowym regulaminem opłat organizacyjnych. Z 15 okręgów, należących do dzielnicy, reprezentowanych było dziesięć okręgów; pozostałe 5, mianowicie: Gniezno, Jarocin, Kepno, Konin i Środa nie przysłały swych skarbników, ani innych delegatów. Z przewodnictwa dzielnicy uczestniczyli w obradach dhowie: prezes Wolski, wiceprezes Stoiński, skarbnik Wł. Hoffmann, sekretarz Felczler i Ryka. W wyczerpującej i ożywionej dyskusji omówiono szczegółowo sprawę nowego regulaminu opłat składkowych, a poza tem wszelkie inne finansowe sprawy organizacyjne, które skarbnicy okręgowi obowiązkowo zajmować się winni.

Zebranie przedstawicieli gniazd poznańskich.

W poniedziałek wieczorem odbyło się zwołane przez zarząd Okr. pozn. zebranie prezesek i prezesów sokolic gniazd poznańskich. Po referacji dchna prezesa Powidzkiego toczyła się ożywiona dyskusja nad sposobami ożywienia i intensywniejszej pracy sokolej. W dyskusji przemawiali dhowie wiceprezes Słwiński, referując o seimiku sportowym, Brodński, Przyby-

Subskrypcja na grafiki artystów poznańskich

L. Lanżanka: „Muszyna”, akwatinta — 16 x 21 cm. — cena zł 10,—

Z. Małachowska: „Motyw z Krzemieńca”, drzeworyt — 25 x 30 cm. — cena zł 10,—

Jan Grzegorzewski: „Żniwiarki”, suchoryt — 16 x 21 cm. — cena zł 8,—

Trzy tysiące km. przez krainę Tuaregów

Pożyskani dla kultury — Sto dni na grzbiecie wielbłąda —
Mężczyźni o twarzach zasłoniętych — Cenne wykopaliska —
U króla Hoggaru

Do najciekawszych ludów Afryki należą niewątpliwie szczepy Tuaregów, zamieszkujące płaskowyż Hoggar czyli Ahaggar. Kraj to jeszcze mało zbadany, to też większe zainteresowanie budzą relacje podróżnika wiedeńskiego dr. Ludwika Zöhrera, który spędził wśród szczepów tych okragle półtora roku i dzięki znajomości ich języka i obyczajów zdołał poważnie rozszerzyć wiadomości nasze o tym kraju. Jeszcze 10—15 lat wstecz podobna wyprawa byłaby połączona z bardzo poważnym niebezpieczeństwem życia. Wówczas bowiem szczepy Tuaregów trudniły się głównie rabunkiem i wyprawami wojennymi. Ograbiali oni karawany, pobierali okupy i wydzielali sobie we wzajemnych napadach zdobytą łup. Rzemiosło wojenne było dla nich takim samym sportem, jak w Europie np. gra w piłkę nożną. W ostatnich latach Francuzi i tych niesfornych synów pustyni przywołali do porządku i zmusili ich do porzucenia dotychczasowego trybu życia i przedstawienie swej gospodarki na chowdole bydła, handel i transport towarów przez pustynie.

Bardzo osobliwe są obyczaje i tysiącletnie tradycje Tuaregów. Stanowią oni piękną i silną rasę pochodzenia berberyjskiego. Kobiety urodą i wdziękiem przewyższają Arabki. Podczas gdy kobiety i dziewczęta paradują dumnie z swymi niezasłoniętymi twarzami, mężczyźni zasłaniają sobie twarze, uchodzą bowiem za nieprzystojne, pokazywać się, zwłaszcza w towarzystwie kobiet, z „naga” twarzą. Tylko podczas jedzenia i picia podnosi się nieco zasłonę. Także podróżnik wiedeński na „wszystkich przyjęciach” ubrany był w strój krajowy i miał twarz zasłoniętą. Oczy mężczyźni „upiękuszają”, podmalowując powieki czarną farbą, dzięki czemu oko wydaje się większym i bardziej świecącym. Kobiety Tuaregów bardzo zważają na to, żeby mężczyźni prezentowali się jak najlepiej.

Dr. Zöhrer atoli nie wszystek swój czas spędzał na przyjęciach i w namiotach. Przemierzył płaskowyż Ahaggaru na swym wielbłądzie w towarzystwie 18-letniego Tuarega wzdłuż i wszerz, odbywając w ten sposób do 3 tys. km drogi. I to częściowo w kraju, który od 3 lat nie znał kropli deszczu, w upale, dochodzącym nieraz do 68 stopni C. Trzy i pół miesiąca trwały te podróże wśród bezbrzeżnej, skalistej pustyni. Nieraz minęło 10 do 11 dni, zanim podróżnicy dotarli do następnej oazy z świeżą wodą.

Bardzo często spotyka się w kraju Ahaggar na opowieści, przypominające sławną bajkę o Atlantydzie. Jedną z tych legend głosi, że przed wielu tysiącami lat przybyła do kraju nieznana królowa Tin-Hinan i złożyła tam państwo. Jeszcze dzisiaj siedem szczepów czci ją jako swoją matkę. Przed szeregiem lat legenda ta, dzięki wykopaliskom pewnego archeologa doznała niespodziewanego potwierdzenia. Odkrył on na pewnym wzgórzu pustyni szczątki zamczyska, w którego głównej komorze znaleziono szkielet kobiety z złotymi i srebrnymi bransoletami na rękach i nogach. Kobieta ta, która była niewątpliwie pochodzenia znakomitego, pochowana została tam, według zdania uczonych, prawdopodobnie w 3-cim stuleciu naszej ery. Możliwym jest, że jest ona identyczną z ową legendarną królową Tin-Hinan. Tajemnicze napisy, odkryte na zapadłych pomnikach Tuaregów, do tej pory nie są odczytane.

Tuaregami rządzi król, ustanowiony już przez Francuzów. Jako osobistość jest on daleko mniej imponujący, niż były król Sidi ag Szadab, który obecnie znajduje się w jego otoczeniu. Przed laty był Sidi ag Szadab wspaniałym wojownikiem o marsowym wyglądzie, szerzący postrach

wśród Tuaregów. Król posiada olbrzymie stada bydła, mieszka wszakże jak wszyscy jego poddani, w namiocie. Jedyne kosztowna uprzaz wielbłądów zdradza jego stanowisko i majątek. Podczas wizyty dr. Zöhrera osobliwsze zainteresowanie króla wzbudził jego zegarek bransoletowy. Po słusności gość powinien królowi sprezentować to cacko. Ale że podróżnik nie mógł się obyć bez zegarka, zapewnił on króla, że zegarek jest nie w porządku. Jego Królewska Mość następnie raczyła przyłożyć zegarek do ucha, ale przez nakrycie głowy nie zdołała ona na szczęście usłyszeć tykania zegarka. Z pogardliwym gestem tedy król zwrócił podróżnikowi tę „bezużyteczną tandetę”.

A przecież zegarek przydałby mu się bardzo, by mógł na nim odczytywać, jak długo ostoi się jeszcze „jego władza królewska”.

W. i P.

MAGNOLIA

najpiękniejszy film muzyczny wyświetlany będzie na ogólne z-cz. nie Szan. Publiczności dodatkowo 2 razy a to:

w sobotę, dnia 19 i w niedzielę, dnia 20-go grudnia o godzinie 3-ciej po południu

w kinoteatrze „SŁOŃCE”

Film „Magnolia”, zrealizowany jest wg. głośnej powieści EDNY FERBER. „MAGNOLIA” to największy dotychczasowy sukces Uniwersalu, a jednocześnie niebywały triumf trójki odtwórców ról głównych: IRENY DUNNE, PAULA ROBESONA i ALLANA JONESA.

Film dozwolony jest dla młodzieży od lat 12. Bilety po cenach najniższych: CAŁY PARTER 50 groszy — CAŁY BALKON 75 groszy są do nabycia od piątku przy kasie III kinoteatru „Słońce”.
zg 870/1

Miljony w granacie

Józef Kovacs, pozostający bez pracy w kraju robotnik, wywędrował z Węgier do Francji, gdzie otrzymał pracę jako robotnik rolny. Pewnego dnia otrzymał Kovacs polecenie od swego pracodawcy usunięcia z karczowanej części lasu wielkiego, zmurszałego już pnia. Wraz z grupą innych robotników zabrał się Kovacs do pracy. W czasie rozpiłowywania pnia spostrzegł, iż znajduje się w nim długi, pokryty gęsto już pleśnią granat. Kovacs słyszał często, że w tej części Ardenów francuskich znajdują się niewybuchłe granaty i miny, pozostałe tu jeszcze z czasów wielkiej wojny. Z wielkimi ostrożnościami wyjęto granat, poczem Kovacs zameldował o tem inżynierowi prowadzącemu roboty. Inżynier polecił wrzucić granat do pobliskiej rzeczki, aby uniknąć możliwego wybuchu.

Kovacsowi nie dawało jednak coś spokoju. Myślał wciąż o znalezionym pocisku, który wydawał mu się czemś bardzo tajemniczym. Coś go poprostu ciągnęło do tego granatu.

Wreszcie pewnej nocy wstał i udał się nad rzeczkę. Wyciągnął pocisk z

Stanisław Wojewódzki: „Matka Boska Ostrobramska”, suchoryt — 19 1/2 x 25 1/2 cm. — cena zł 9.

Podajemy dalsze reprodukcje naszej kolekcji, przeznaczony na tegoroczną subskrypcję. Przyczem nadmieniamy, że Czytelnicy nasi zamawiać mogą dowolną ilość grafik, wpłacając równocześnie równowartość w naszej administracji.

Czytelnicy zamiejscowi winni dołączyć zł 1,50 na koszt przesyłki.

Nowe wykopaliska w Macedonji

Kierownik szkoły francuskiej w Atenach, znakomity uczyony profesor Demangel, dokonał sensacyjnego odkrycia w Macedonji. Zawiadomiony o odkryciu rząd grecki delegował na miejsce specjalną ekspedycję naukową, która przystąpiła do robót archeologicznych, związanych z odgrzebaniem starego miasta z okresu 2000 lat przed Chrystusem. Zmudne poszukiwania dały plon obfity — z pod gruzów i zwalów piasku wydobyto dobrze utrzymane forum, świątynię oraz szereg domów prywatnych. Uczni przypuszczają, że miasto musiało ulec trzęsieniu ziemi lub innemu kataklizmom, gdyż nie wyginęło samo, lecz zamarło nagle w pełnym ruchu.

wody i zabrał go z sobą do domu. Tu otworzył go ostrożnie. Któż opisać zdumienie biedaka, gdy po odkreceniu zapalu ujrzał w środku granatu lśniące wszystkimi blaskami barw drogic kamienie: brylanty, szmaragdy, pierścienie, kolce. Kovacs był jednak uczciwym człowiekiem, zameldował o swoim odkryciu policji i władzom sądowym. Sąd polecił ogłosić o skarbie w nadziei, iż prawy właściciel kosztowności zgłosi swe pretensje. Po upływie przepisanej terminu, wobec niezgłoszenia się właściciela, oznajmiono Kovacs'owi, iż jemu, jako znalazcy, przypada cały skarb. A była to, jak się okazuje, fortuna niemała, bo jubilerzy ocenili wartość klejnotów na sumę blisko 2 milionów franków.

Tak więc cudowny zbieg okoliczności sprawił, iż biedny robotnik węgierski stał się odrazu bogatym człowiekiem na obcej ziemi.
J. L.

Wyścig antyków

90 aut najdawniejszych typów wyruszyło ubiegłej niedzieli z Londynu do Brighton. W obecności wielotysięcznych tłumów wjechały sznurem auta - antyki do Hyde - parku. Po defiladzie nastąpił wyjazd do Brighton. Długim sznurem ciągnęły skrzypiące i stękające auta po

A. Kondratski: „Motyw górski”, drzeworyt kolorowany, — 14 x 19 cm — cena zł 8.

R. T. Wilkanowicz: „Robotnik”, drzeworyt — 15 x 15 cm — cena zł 10.

szosie. Zwycięzcą w tym osobliwym wyścigu był wóz najstarszy, Daimler z 1894 roku, który przebiegł dystans 100 km dzielący Londyn od Brighton w 6 godzin. Jeden z uczestników wyścigu, książę sjamski Birabongse, jechał na wozie Peugeot z r. 1902 (6 1/2 godzin). Ostatni przyszedł do mety wóz z r. 1895. Wszystkie wozy musiały zatrzymać się w połowie drogi w Crawley i brać benzynę. W Brighton nastąpił przymusowy postój na noc, albowiem światła aut - antyków nie odpowiadają już nowoczesnym przepisom drogowym.

RADJO

Ryszard Werner gra w radjo Schumann

W sobotę 19. 12. o godz. 22.30 wystąpi przed mikrofonem znany pianista Ryszard Werner. Półgodzinny program koncertu obejmie jedno tylko dzieło — Schumann Fantazje e-dur op. 17, utwór pełen poezji i młodzieńczej świeżości.

„Na dobranoc”

Milem zakończeniem tygodnia będzie sobotnia audycja radiowa 19. 12. o godz. 21.30 utrzymana w charakterze pogodnym, rozrywkowym. Udział w niej weźmie cieszący się ogólną sympatią radiosłuchaczy chór solistów Konserwatorium pod dyr. Jerzego Kołaczekowskiego, przyczem partie solowe odśpiewa Karol Gross. Audycja ta nadana ze Lwowa przysporzy napewno słuchaczom wiele przyjemnych chwil.

„Wielka wygrana”

Wesołe słuchowisko z udziałem Cwiklińskiej

Dnia 19 grudnia o godz. 22 Teatr Wyobraźni wznawia wesołe słuchowisko „Wielka wygrana”. Rolę główną gra świetna aktorka Mieczysława Cwiklińska. Premjera tego słuchowiska wzbudziła wśród radiosłuchaczy wielki entuzjazm, spodziewać się należy, że i tym razem spędzą wszyscy pełne humoru pół godziny przy aparatach radiowych.

UDELIKATNIA I WYBIELA RĘCE KREM PRAŁATÓW PERFECTION

37 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

W pierwszym dniu ciągnięcia 3-ej klasy wygrane padły na numery następujące:

Po 10 000 zł na N-ry: 3070 189864.
Po 5 000 zł na N-ry: 287 7415 63505 172016.
Po 2 000 zł na N-ry: 95794 112565 139473 152713 157390 189889.
Po 1 000 zł na N-ry: 18848 103191 106148 117958.

Po 500 zł na N-ry: 63840 72036 78188 117062 123141 139389 184297.

Po 400 zł na N-ry: 8840 7204 19717 22807 26415 40040 67557 67952 79155 87212 92530 134764 145486 154220 158960 162155 189074.

Po 300 zł na N-ry: 3777 4215 5479 33590 37045 47495 47697 53028 56076 60776 73356 108926 116017 124121 124900 143172 155279 166617 178089 182347 190206.

Po 250 zł na N-ry: 1029 1100 3536 11436 14752 18153 23058 26024 26137 35393 39134 43534 44185 47009 48234 53789 54185 56078 58961 60849 634044 64623 68900 70849 71964 79918 84037 86225 89956 92467 92588 93107 94035 98046 99159 101716 107572 111139 126886 129805 157579 162808 162436 164876 170924 176064 178065 181673 189557.

Po 200 zł na N-ry:

212 96 303 24 412 1631 724 821 988 2251 62 825 46 755 3534 82 628 726 4648 5603 13 813 6131 41 244 370 531 7004 271 75 399 484 732 932 8027 9288 436 632 10038 161 244 11340 513 12014 42 261 557 13009 34 110 265 517 898 14148 446 538 15125 54 965 482 767 817 16217 53 340 90 17038 54 593 675 802 32 18219 628 965 72 19609 761 19009 761 99 20326 95 865 73 21212 637 829 22160 401 23546 501 883 24646 714 84 988 25755 969 80 26611 27050 298 54 528 700 833 28375 29549 789 866 30204 27 68 31066 229 54 363 453 786 82167 276 965 33066 689 774 34486 590 802 35965 36144 357 541 37089 337 583.

38151 39688 752 40617 774 853 41115 931 89 42152 216 397 967 43917 44047 91 660 770 45269 810 46001 193 539 820 47187 392 562 48042 575 683 49267 465 549 613 74 954 50018 19 288 98 413 51436 58 530 52839 53388 434 76 880 54189 735 883 55105 71 56686 905 57802 53448 90 742 836 71 978 59169 306 857 75 60221 69 597 978 96 61257 372 917 92 62236 814 63240 687 713 64303 970 66671 871 67495 658 68390 734 960 74 82 69236 537 73 70124 86 71064 158 960 72694 839 84 73012 167 518 21 74103 18 415 48 893 75437 87 553 976 99.

76139 750 932 71 77363 581 875 78207 532 711 991 79374 80245 487 546 91 81207 468 755 81 82955 968 84028 179 216 530 85539 86549 919 87119 852 408 89283 333 511 794 90382 413 879 91530 831 98 92067 208 588 991 93214 688 94197 352 518 715 904 57 95655 96579 925 97267 99326 84 612 21 946 100507 53 101600 55 824 102603 720 103181 228 387 465 89 866 104353 511 105160 637 926 106640 63 846 107648 108132 274 651 811 109132 435 44 577 760 807 110468 111306 7 22 112866 113909.

114042 63 503 939 115331 78 801 116121 32 66 406 117307 86 526 61 949 119065 377 91 816 120193 453 607 771 986 121573 801 974 122236 304 496 505 76 123317 463 626 37 57 124868 125295 811 126100 548 654 867 127111 88 267 335 446 632 79 725 862 68 74 128285 486 129111 388 616 713 130339 684 838 131206 568 93 878 132245 442 133573 134051 76 219 656 135184 245 516 88 610 772 136094 399 824 137192 244 509 746 959 138615 88 91 903 139201 447 657 737 140134 172 346 142806 448 701 143635 144081 432 589 772 806 96 145072 243 532 929 34 42 146414 652 721 48 926 45 74 147120 148033 624 84 149191 340 55 80 28 150101 81 278 324 68 571 706 151036 688.

152631 55 72 952 153398 414 542 694 726 834 164731 858 155002 156126 533 157013 158216 333 159331 161005 75 306 162081 481 524 799 845 163120 236 336 605 64308 84 433 734 165624 709 829 98 166080 514 62 167978 168520 21 910 169672 809 42 923 48 170167 385 822 978 171082 358 77 172131 376 78 982 173382 653 785 174242 737 62 91 973 80 175042 161 427 558 695 176522 839 935 177491 752 839 906 178032 82 97 327 406 877 179023 392 489 993 633 951 180163 621 181120 182200 183061 632 761 846 50 988 184013 755 185108 215 430 570 910 186200 746 187074 810 188015 36 292 374 455 82 535 853 912 189506 190060 204 67 337 45 451 60 842 191346 553 192129 291 583 854 193310 591 194243 360 603 72 809 953.

Po 50 zł na N-ry:
136 327 662 97 828 1120 2467 773 3338 491 999 4018 339 584 686 5170 6178 678 910 7303 872 914 71 8483 624 9665 90 10452 11139 539 12320 412 617 861 13288 420 734 930 14178 712 59 15401 633 16544 17025 927 18014 225 20006 294 418 750 909 21320 587 812 990 22422 839 939 23222 96 331 841

24198 708 70 25506 726 26202 87 628 81 27173 255 906 29055 393 849 913 30096 727 31894 968 32191 533 68 615 700 33389 748 955 34137 463 6661 35392 36520 79 664 703 934 37263.
33790 864 39415 40012 231 833 974 41282 403 42358 72 576 670 759 45311 432 79 776 853 44595 662 45 113 46822 47018 122 313 40 548 48035 311 600 49137 50185 88 320 26 405 587 851 939 51045 522 52718 53124 266 402 54041 258 68 469 658 55939 89 56995 57718 51 824 53 974 77 58140 413 823 58 901 59127 210 60655 942 61288 329 699 837 62008 308 465 587 648 55 63381 413 698 40660 393 430 568 707 65314 602 13 64 837 66015 314 453 733 926 68040 101 13 649 69093 339 630 51 884 70064 120 826 71550 676 72405 876 903 29 73321 629 959 74120 705 839 45 75002 89 785.
76989 78093 79151 369 647 80309 813 81880 923 82702 82909 454 774 84343 689 973 85027 90 339 525 86664 85 840 88 968 87210 575 903 89741 826 90021 124 217 684 968 92053 149 216 441 554 850 93897 913 34 94290 775 909 95910 96195 97366 99420 882 100329 56 101226 307 521 36 713 30 102152 77 833 103372 937 104434 105316 552 728 106203 310 23 107626 730 108304 422 530 99 829 45 109053 648 973 110665 848 111214 628 50 741 889 112697 713 809 113251 343 440 526 72.
114394 98 425 835 974 115026 117047 98 583 696 815 118076 444 119666 120365 452 676 750 121122 264 423 385 122096 126 253 794 856 124037 172 268 863 125223 555 415 126024 91 184 302 457 127189 322 424 29 539 61 76 927 129000 129 358 64 130158 205 428 710 132182 237 508 600 133079 198 553 134069 208 23 375 416 135313 702 850 136186 255 375 939 137838 138174 139341 140563 634 141099 164 334 495 142484 570 820 79 915 143070 115 127 468 93 625 144464 622 145311 406 87 701 147830 148622 942 149393 572 734 151022 220 951.
192131 312 760 951 153122 47 222 476 541 154046

153311 403 154447 156196 737 157082 396 159208 897 932 160047 292 446 161226 162812 163622 164191 633 165251 63 167095 168967 852 966 169494 528 820 170668 171582 172019 104 173031 87 541 184746 870 943 175482 176191 178148 308 422 179582 810 180702 181573 916 49 182632 98 183143 184668 844 185091 187594 188245 865 189779 190649 86 192677 193757 194233 403 936.

Po 50 zł na N-ry:
22 852 1111 326 523 2004 62 3179 330 4363 5067 456 961 6071 583 7409 8063 333 830 9596 10281 405 11067 12192 329 885 13219 14239 15320 16192 17033 21377 22431 46 53 23027 24344 595 757 25124 272 265502 27258 64 93 450 941 28737 29163 812 993 30712 31019 32359 33081 34493 35408 89 834 36264 37398 549.

38196 39215 57 605 919 27 40653 709 91 41663 796 875 42738 43112 313 542 701 44101 45319 493 46188 571 47720 48469 49771 50354 915 51322 416 53106 23 83 488 704 54617 700 55211 572 58611 709 59604 60828 61724 62307 448 518 63066 64743 65893 66440 67870 68191 367 69695 70285 442 533 879 71143 98 840 73541 875 943 74951.

76608 78239 943 79038 853 80026 344 799 924 32 81119 245 861 914 82689 83391 884 84484 629 85246 418 935 86306 856 87318 88642 89095 375 83 659 90407 93133 755 94953 95536 621 96437 528 717 97018 99299 444 100423 946 103073 158 340 975 104573 105679 944 106044 971 107423 70 606 11 702 971 108713 109136 110158 333 11604 658 112235 853 113300 422 910.

114203 885 118443 683 120067 646 933 121390 786 912 122108 99 702 72 123316 531 737 124282 670 80 755 125273 126319 127149 128303 905 130035 357 426 576 979 131879 132463 657 133032 250 519 134463 948 135085 136801 137093 138300 426 692 139430 140473 142985 143812 144225 847 145101 679 146000 150 924 147168 528 151339.

konaniu primaballeriny Z. Grabowskiej, W. Bończy oraz całego baletu w zachwyt wprawiają publiczność, żywo oklaskującą to piękne widowisko.

Z Teatru Polskiego
Dziś w piątek pełna humoru komedia muzyczna „Podwójna buchalterja”. Jutro w sobotę premiera głośniejszej komedii jednego z najlepszych pisarzy współczesnych Franciszka Molnara „Wielka miłość”. Role główne grać będą pp. Jabłonowska, Sachnowska, Zasadzińska, Kierczyński, Pluciński i Pagowski. Oprawę bardzo efektoną przygotował Z. Szpinger. Reżyserja w pewnych i niezawodnych rękach Bronisława Dąbrowskiego. W niedzielę o godz. 12 przedstawienie dla dzieci „Teatru Marjonetek”, po cenach od 20 groszy do 1,50 zł. O godzinie 16 po cenach do połowy znizonych odegrana będzie poraz 36 komedia Szekspira „Wieczór Trzech Króli”.

Z Teatru Nowego
Dziś w piątek i jutro w sobotę niesłabnącym powodzeniem, mimo okresu przedświątecznego, ciesząca się komedia Jastrzębca - Zalewskiego „Serca za drutem kolczastym”, w kapitalnym wykonaniu zespołu w osobach: pań Zaklickiej, i Koreckiej, oraz panów Downunta, Jaronia, Przystańskiego i Smoczyńskiego. Początek o godz. 8,10.
W sobotę po poł. o godz. 4,30 na ostatnim przed świętami przedstawieniu popularnym, tym razem już nieodwołalnie po raz ostatni sukcesowa „Szklanka wody”, z Zaklicką na czele świetnego zespołu. Bilety w cenie 50 gr., 75 gr. i 1 zł.

Teatrzyk „Kuku”
W drugie święto Bożego Narodzenia otwiera swe podwoje w Pałacu Działyńskich teatrzyk kukielek tradycyjną szopką polską i dawać będzie przedstawienia codziennie. Widowska te zainteresują nie tylko dżiatwę naszą, ale i osoby dorosłe, ze względu na aktualne intermedja, pełne dowcipu i satyry, pióra Stefana Drewicza i prof. Henryka Szczerbowski. Efektowne dekoracje i kukielki projektował prof. Władysław Roguski. Teksty wygłosi artyści scen poznańskich, a do wykonania wokalnej części Jasełek zaangażowano specjalnie siły śpiewacze. Widowski inscenizował i reżyseruje Stanisław Fiszer. Początek przedstawień w święta i niedziele o godz. 3 i pół i 5 i pół, a w dni powszednie o godz. 4. Bilety w cenie od 30 gr. do 1 zł. Bilety można nabywać wcześniej w firmie Szrejbrovski, przy ul. Pierackiego.

Wygrana **zł. 25.000** padła na Nr. 104195

W KOL. J. DZIERŻANOWSKIEGO GNIEMO, CHROBREGO 2

202 73 790 894 155069 933 156282 716 941 157336 517 707 927 87 158022 882 159289 379 404 94 160035 314 414 52 537 162041 171 214 163180 92 931 164947 50 165014 82 107 813 972 166069 948 51 167277 364 168172 346 640 57 169258 463 607 741 999 170472 171901 182228 337 535 655 173230 326 603 896 174085 304 402 13 711 175855 176127 642 177088 107 384 872 970 178043 168 809 960 179044 437 566 180041 259 182061 983 183147 529 184227 530 67 91 624 78 99 739 185160 529 52 767 91 186119 187188 78 188335 730 189594 663 190036 401 665 853 191371 494 530 643 912 192499 521 748 193157 194 496 194036 173 356 708.

CIĄNIENIE DRUGIE.

Po 200 zł na N-ry:
519 1065 142 506 2679 937 3246 492 653 75 5210 861 7145 222 513 804 8054 9125 11531 12377 705 13641 14121 592 15009 484 16054 869 17601 808 18363 20502 30 21244 22033 36 24408 629 789 25439 877 26163 91 27845 28116 836 29220 304 23 62 783 894 30253 95 547 58 641 32000 34164 497 35171 311 960 36495 532 37457.
38397 790 39077 708 880 40076 41474 849 42609 96 824 43071 565 675 44295 45085 722 46386 47038 48164 365 49050 663 50478 930 51594 52553 53432 515 54842 968 55129 56303 57406 567 753 994 58815 59245 424 990 60516 61463 714 63325 490 64965 65216 335 588 67436 68566 814 75 69260 585 604 728 70448 614 843 71116 669 859 72569 73314 705 883 74073 75183 957.
76121 33 596 623 842 77355 795 78037 57 164 368 669 751 79412 865 80005 880 992 81238 82660 787 83634 924 84056 57 272 85019 282 351 961 86395 87350 89 88190 538 89017 859 700 90401 45 502 33 91056 195 518 92255 572 93228 63 94361 640 95909 67 96525 833 93453 582 609 100097 981 102633 103009 104060 496 105826 106700 107420 109084 304 110015 409 112481 113863.
114803 92 115500 116251 333 606 117396 119199 264 120671 911 123477 737 807 60 124234 125030 201 24 305 126568 127462 128775 833 916 130724 131027 491 132517 720 827 133024 38 134020 727 135648 781 136333 630 138067 493 139679 140387 806 91 141158 142016 55 885 143738 144025 851 145378 146031 846 147008 162 148779 149033 150211 452 151424.

Bony noclegowe

Często zdarza się, że zebrzyca proszą nas o pieniądze na nocleg i nie mamy serca odmówić im pomocy, przedewszystkiem w okresie panujących mrozów.
Poznański Okręg „Caritas” wszedł już od szereg lat w porozumienie z Miejską Opieką Społeczną i uzyskał to, że bony jałmużnicze Caritas będą ważne także dla miejskiego domu noclegowego. Wystarczy zatem prosiącemu o pieniądze na nocleg dać odpowiednią ilość bonów jałmużniczych Caritas.
(Nocleg kosztuje 20 gr każdorazowo).
Bony jałmużnicze w cenie 2 i 5 gr nabyć można w biurze Poznańskiego Okręgu „Caritas” — św. Marcin 8 i w Wydziałach Parafjalnych „Caritas”.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego
Dziś po raz 9-ty „Kwiat Hawaju”, cieszący się niezwykłym powodzeniem dzięki kapitalnej grze świetnych wykonawców pp.: M. Gabrielli, J. Fontanówny, Z. Grabowskiej, R. Petera, K. Dembowskiego, B. Horskiego, J. Sendackiego, R. Cirina, St. Winczewskiego, A. Warchalewskiego i in. Kier. muz. kapelm. W. Buchwald, reżyser B. Horski. Wspinała oprawa dekoracyjna i kostjumowa Z. Szpingera oraz pomysłowe i efektowne tańce układu M. Statkiewicza w wy-

Dnia 17 grudnia 1936 r., zasnął w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po długich cierpieniach, nasza najukochańsza matka, teściowa, ciotka, babcia i prababcia, s. p.
z Stępniewiczów
Rozalja Idźkowska
w 89 roku życia, o czym donoszą w głębokim smutku pogrążeni **dzieci i rodzina.**
Ostrzeszów, Poznań, Bydgoszcz, Ostrów, Chorzów.
Pogrzeb odbędzie się w Ostrzeszowie w niedzielę, dnia 20. bm., o godz. 15-tej. Nabożeństwo żałobne w poniedziałek, o godz. 9 w kościele parafjalnym w Ostrzeszowie.
zg 14 925

Dnia 16 grudnia 1936 r. o godz. 20,45,

H

40 852 lekarzy polskich i zagranicznych potwierdziło pisemnie, że gwarantowanie wolna od kofeiny kawa Hag jest dobrodziejstwem w tych wszystkich przypadkach, kiedy bezsenność, bicie serca i inne objawy nakazują wystrzeganie się kofeiny. Kawa Hag jest to prawdziwa kawa z plantacji wysokogórskich, zestawiona fachowo z najprzedniejszych gatunków kawy. Jedynie kofeina tea niepożądana, podniecający

A

składnik, został ziarna tej kawy usunięty i to najlepszym z dotąd znanych, opatentowanym sposobem (Polskie Patenty Nr. 1048 i 19401). Ostatnio zaprowadzono jako opakowanie bezkofeinowej kawy, puszki zamknięte pod wakuem. Opakowania to wyklucza rozkładający wpływ powietrza i wilgoci, tak, że kawa zachowuje smak i aromat zupełnie świeży jak bezpośrednio po paleniu.

G

Co ma przynieść Gwiazdor
Co złożyć pod choinką

doradzi każdemu

DOM HANDLOWY
F. WOŹNIAK
POZNAŃ-STARY RYNEK 85-RYNKOWA

Wielki wybór praktycznych
PREZENTÓW GWIAZDKOWYCH!

W niedzielę, dnia 20 grudnia otwarte od godz. 13-tej do godz. 18-tej
Okazja dla naszych Szanownych Klientów zamiejscowych do poczynienia ostatnich zakupów gwiazdkowych.

Dla dobrej **GOSPODYNI**
dla eleganckiego **PANA**
dla grzecznych **DZIECI**

Porcelana - Aparaty do golenia - Zabawki

— i inne praktyczne podarki gwiazdkowe —

Pg 8944/5-51, 75/6 TYLKO z firmy

A. KOSZEWSKI, St. Rynek 61

Wielki wybór Sprzęty domowe i kuchenne Ceny niskie

Podarki gwiazdkowe

Perfumy, wody kolońskie, pudry, szminki, mydła toaletowe, Kartonaże, zawierające: Perfumy, pudry etc. gustowne rozpylacze w wielkim wyborze

OZDOBY CHOINKOWE

Swieczki — Lichtarzyki — Ognie zimne — Girlandy — Lametę — Nici złote i srebrne — włosy anielskie — Śnieg — Druciki poleca

CENTRALNA DROGERJA Pg 8789/90-49, 216/17

J. CZEPCZYŃSKI

Poznań, Stary Rynek 8. Tel. zbior. 45-45. Tel. 33-24, 33-15, 32-38, 31-15, 33-53
Oddział: Drog. Uniwersum Fr. Ratajczaka 38. Tel. 27-49.

Piwa Żywieckie

w syfonach a 5 i 10 ltr.
dostarcza w dom

Arcyks. Browar w Żywcu
Repr. J. Liedke
Poznań,
Dąbrowskiego 28, tel. 74-78
Pg 21 321

Udzielam do gwiazdki na
futerka, płaszczki,
paltociki, 10% OPUSTU!
S. Święciecki
ul. Nowa 8 — Bazar
Pg 8971

Szafy

łóżka żelazne, stoly, obrazy olejne, lampy, dywan, piec żelazny, manekin, Sala licytacyjna, Poznań, Masztalarska 5 a.
zd 49 244

Ed. Karge
obecnie

J. Gregorowicz

wyroby nożownicze,
sprzęty

kuchenne - gospodarcze.

SZLIFIERNIA

ŁYŻWY

Poznań - tel. 50-18
tylko ul. Nowa 7/8
gmach Bazaru

Praktyczne
podarki
gwiazdkowe.

5 FLEURS

SUBTELNY
DOBÓR
ZAPACHÓW
I KOLORÓW

Puder 5 Fleurs
Forvil-Paris
raz wzięty, staje
się niezastąpionym
kosmetykiem
na każdą cerę

FORVIL Paris

MAŁA (WALIZKOWA)

CONTINENTAL
MASZYNA DO PISANIA

NAJDOSKONALSZA
w sferze nieograniczonej
TRWAŁOŚCI

Gen. Przedstawicielstwo
Przygodzki, Hampel i Ska
Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21
Telefon 21-24

MYTOL

wszystko MYJE
i PIERZE!

WYROB. FABR. DOBROLIN Warszawa

Najzdrowszy sport
to ślizgawka!

Kilka godzin ruchu daje
zdrowie i zadowolenie!

Zrób dziecku niespodziankę i zaraz kup łyżwy w firmie
JAN DEIERLING, Poznań, Szkolna 3 HURT.
telefon 35-18 DETAL.

ng 21788

Piekarnia mechaniczna

w ruchu, we własnym budynku, dobrze prosperująca, w wojewódzkim mieście z powodu podziału rodzinnego jest do sprzedania. Adres wskaże Kurjer Poznański pod zg 14 926.

Restauracja

„Pod Strzechą“ - Poznań, Pl. Wolności 7
tel. 31-28 do sprzedania. Pg 8957-51, 80

Pieczyno gwiazdkowe

Dra OETKER'A
„Backin'em” i przyprawą
korzenną do pierników.

Zastępca: St. Hołdowski — Poznań, Wierzbicice nr. 1.
Niezrównana książka z przepisami Dra A. Oetkera p. t. „Dobra gospodyni piecze sama” jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych, księgarniach i u naszego zastępcy. Cena obniżona 30 groszy. Pg 8890-D. O. 3951

Wiekową tradycją doświadczeni stoimy
na usługach znawców doborowych

win gronowych

Przewiebnemu Duchowieństwu polecamy szlachetne krescencje tarragońskich

win mszalnych

Piwnice nasze od dziesiątków lat zapatrujemy w najwybitniejsze krescencje win gronowych

Bazar Poznański

Spółka Akcyjna zał. 1838 r.

Hurtowy Handel Win

Poznań

Pg 8941-51, 77

Zaprzysiężeni dostawcy win mszalnych

Telefony: 51-30, 51-31, 10-37, 19-62, 31-29, 47-29.

Na gwiazdkę

poleca

DROGERJA MONOPOL

Poznań, Szkolna 6

Świece choinkowe kart. od 0,25

Modne puderniczki od 0,80

Kartonaż mydeł z perfumem . . . od 1,30

3 mydła w opak. gwiazdkowym . . od 0,85

Zwraca się uwagę na okno wystawowe! dg 3988

DROPSY ANYŻOWE NA SEZON ZIMOWY poleca

FABRYKA CUKROW St. Marecki, Poznań

ng 19 418/19 św. Wojciech 28.

Kiedy?
Na Gwiazdkę
Co?
FOTOAPARAT
Gdzie?
FOTO-GREGERA
27 Grudnia 18

Pg 8897-91,12

Kolonjalke

zaprowadzona, butelkowa sprzedaż wódek, dużej wsi, powodu wyjazdu sprzedam. Śroczyński, Dobieszczyzna, pow. Jarocin.

n 21 820

KU UWADZE SZANOWNEJ PUBLICZNOŚCI!
Zmiany w komunikacji autobusowej na trasie POZNAŃ — ŚREM.

Z dniem 21 grudnia br. wobec otwarcia ruchu kołowego przez Kórnik komunikacja pasażerska autobusami odbywać się będzie szlakiem POZNAŃ — KÓRNIK — ŚREM.

Od wymienionego dnia skasowane zostają dotychczasowe przejazdy z Poznania i Śremu przez Mosinę za wyjątkiem następujących:
Wyjazdy z Poznania o godz. 7.30 i 18.30
Wyjazdy ze Śremu do Poznania o godz. 7.50 i 12.50

Dla przejazdów przez Kórnik obowiązują przystanki przy ul. Grobli, natomiast do autobusów kursujących przez Mosinę należy wsiadać na Dworcu Autobusowym przy Placu Drwęckiego.

Poznańskie Linie Autobusowe
właśc. Józef Szczyński.

dz 3 998/9

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 lczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

1. KAMIENICE

Administracje
domu przyjmie właściciel zaprzęszony biegl. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 142

Parcela
korzystnie. Vendor, Aleje Marcinkowskiego 23. zdg 49 129

Nieruchomość
nowo wybudowana z hipoteką amortyzacyjną w okolicy Parku Wilsona kupię z wplatą 50 do 60 tys. zaraz. Zgłoszenia upraszam tylko właścicieli Kurjer Poznański zdg 49 151

Dom — wille
nową komfort, kilkumieszkańcowa, przystanek tramwajowy, gotówka 47 500 sprzedam. Pośrednicę wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 276

Kamienice
nowa, Łazarz, z amortyzacją, długoterminowa, dochód 9 000, wplaty 65 000, — spiesznie sprzeda Szymczak, Marszałka Focha 39. dg 4080

Plac
budowlany 5 000 m² przy Drodze Debińskiej w najlepszym położeniu, korzystnie do sprzedania. — Zgłoszenia przyjmuje K. Orlewicz, Polwiejska 3, m. 9. zdg 49 274

500,— zł
pożyczki poszukuje urzędnik. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 49 147

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Święta nad Morzem.
Polski Pensjonat „Wanda” — Sopot, Ernststrasse 7, telefon Gdańsk 511-15. Cały rok otwarty. Pokoje z pełnym utrzymaniem. Centralne ogrzewanie. Woda bieżąca ciepła i zimna w pokojach. Ceny umiarkowane. ng 21 211

4. OSOBISTE

Futra
damskie, męskie, lisy, peleryny najnowsze fasony poleca znany Mazazyń Futer.

Z. Goździewicz,
Poznań, tylko

Podgórną 10.
Asygnaty kredyt. Pracownia kuśnierska na miejscu.

Modernizacja
futer. dz 3411

7. SPRZEDAŻE

Elektrolux
odkurzacz jak nowy tanio. Focha 103 — 1. zdg 49 288

Jadalnie — Sypialnie

gabinety męskie używane — nowe oraz różne inne sprzęty użytku domowego korzystnie

Jezuicka 10
(Świętosławka). zdg 44 168

Plachty

nieprzemakalne impregnacja przeciwgnilna sprzedaje najtaniej. — Wejman Kościelna 17. zdg 39 132

Praktyczne podarki gwiazdkowe

poleca korzystnie M. Paszek, ulica Wrocławska 30. zdg 48 587

Maszyna

krawiecka Singer, narty, porcelana, srebro, stolowe. Piekary 12 a — 11. zdg 49 126

Futro

damskie susły eleganckie w dobrym stanie tanio sprzedam. Seweryna Mielżyńskiego 28 — 3. zdg 49 095

Bechstein - Blüthner

fortepiany koncertowe. pianina - fisharmonje okazujnie. Marcina 22, podwórze. zdg 49 222

Radjo

sieciowe, prad stały nowoczesne tanio. Ratajczaka 17, m. 11. godzina 6 — 8. zdg 49 292

Kolonjalke

delikatesy, butelkowa sprzedaż wódek, maglem, mieszkaniem, towarem. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 173

Żrebcowe

futro braz 140,— seal 100,— nowe. Kanałowa 9 — 3. zdg 49 254

Pianino

krzyżowe mało używane tanio. Józefa 2, m. 4. zdg 49 246

Futro

sportowe, ubranie sportowe, palto jesienne jak nowe średnia figura, srebrny kopertowy Longines. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 49 321

Piece

szamotowe „Standard“ systemu Perkiwicz z szamotu i kafli szamotowych, wewnątrz opancerzone.

szczyt techniki ogrzewniczej,

niedoścignione pod względem siły ogrzewczej oraz taniej ceny, dostarczają franko dom lub też loko własnej składnicy fabrycznej. Poznań, Składowa 5/7

Zakłady Firmy Perkiwicz, Ludwikowo, p. Mosina (Kafle oraz wszelkie ceram. artykuły budowlane). P 8906/7-51,33/4

Kino

przełocze.cytre sprzedam. Strzelecka 31 — 5. zdg 49 272

Radio

nowe używane raty pożyczki, — warsztat naprawy. Radiopol, — Marcin 52, tel. 46-64. zdg 49 341

Parasole Torebki

damskie. Czyst. Poznań. Szkoła 11. Pg 7423/4-41,34/5

Fortepian

„Fenrich“
Ludwik XIV korzystnie. Grotgera 14 — 5. zdg 49 316

Chart

syberyjski wybitnie rasowy 6-cio miesięczny bardzo łagodny 100 zł Aleje Hetmańska 31, m. 6. zdg 49 296

Elektrolux

mało używany sprzedam tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański dz 4004

1 000 samochodów

rozebranych używane części, podwozia młeczarskie, opony najtańiej w firmie Autosklad. Poznań Dąbrowskiego 89 telefon 46-74. dz 3159 60

Kino

przełocze.cytre sprzedam. Strzelecka 31 — 5. zdg 49 272

Serce

wybranej uradziesz gwiazdka od Chwilkowskiego, Poznań, ul. Nowa 8, Bazar. Zegarki, pierścionki, słubne obrączki od 15 zł. zdg 49 216/7

Młocarnia

komplet z budogiem dobrym stanem w biegu. Zgłoszenia Poznań, Dąbrowskiego 83/5, Staniszewski, telefon 68-60. zdg 48 135/6

Torebki

damskie, parasolki i walizy, — najtaniej u Czarnoty, ul. Pierackiego 8. ng 21 784

Gwiazdorki

mieszanki

Choinkowe,

czekoladowe, owocowe i inne wyroby pierwszorzędnej jakości poleca

„Fabiola“

Fabryka Cukrów i Czekolady. — Poznań, Al. Marcinkowskiego 5, tel. 17-32. Pg 8765-51,88

11. KUPNA

Szafę

do rzeczy. Oferty Kurjer Pozn. dz 49 183

Maszynę

do pisania Remington normalny lub szeroki walek kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 214

REKLAMA OGŁOSZENIOWA na „Złotą Niedzielę“
to drogowskaz do sklepów polskich

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Sobota, 19. grudnia.

6.30 audycje poranne: 11.30 — „Śpiewajmy piosenki“; 11.57 — sygnał czasu; 12.03 koncert zespołu Pawła Rynasa; 12.40 dziennik południowy; 14.30 Teatr Wyobraźni dla dzieci: Słuchowisko p. t. „Gwiazdka Marcina“ (ze Lwowa); 15.00 wiadomości gospodarcze; 16.15 „Na północy“ — koncert w wykonaniu orkiestry pod dyr. Adama Hermana (z Krakowa); 17.00 koncert solistów. Wykonawcy: Eugeniusz Szumylich — tenor, Marcel Neumiller — skrzypce, Akomp. Teodor Dwyder (z wystawy radiowej w Łodzi); 17.50 „Przeład wydawnictw“; 18.00 poradanka aktualna; 18.10 wiadomości sportowe; 18.50 poradanka aktualna; 19.00 audycja dla Polaków za granicą: „Wrażenia z koncertów polskich za granicą“ — wykl. W. Adyślar Burkhardt; Pieśni polskie w wyk. Michała Zabedy-Sumickiego; 18.30 koncert rozrywkowy w wykonaniu Orkiestry Wileńskiej pod dyr. Wł. Szepeńskiego (z Wilna) i Orlanda (z Warszawy); 20.30 nowości literackie; 20.45 — dziennik wieczorny; 20.55 poradanka aktualna; 21.00 muzyka taneczna w wykonaniu Malej Orkiestry P. R.; 21.30 — „Na dobranoc“ — audycja muzyczna w wykonaniu chóru solistów Konserwatorium pod dyr. Jerzego Kolaczewskiego. Partie solowe odśpiewa Karol Gross — tenor (ze Lwowa); 22.00 wesoła Srebrna; 22.30 Robert Schumann: fantazja C-dur op. 17 w wykonaniu Ryszarda Wernera.

Niedziela, 20 grudnia.

8.00 audycje poranne: 9.00 — transmisja nabożeństwa z kościoła O. O. Dominikanów we Lwowie. Msze św. odprawia O. Joachim Nowak. Kazanie wykl. ks. prof. Eugeniusz Kapusta. Śpiewać będzie mieszany chór cecyliński pod dyr. Adama Smoleńskiego. Po nabożeństwie program lokalne: 11.57 sygnał czasu; 12.03 poranek muzyczny z Filharmonii Krakowskiej pod dyr. Zbigniewa Dymka i Bronisław Gimpel (skrzypce). W przerwie ok. godz. 13.00 programy lokalne 14.00 reportaż z życia; 14.15 programy lokalne; 14.45 „Audycja dla wsi“; 1. „Darmozjadom oszczędnie!“ — poradanka — wykl. Antoni Piatkowski. 2. „Przeład ryneków produktów rolnych“; 15.15 koncert w wyk. zesp. Pawła Rynasa; 16.00 Kłasykarny Teatr Wyobraźni wznawia cykl dialogów Platona p. t. „Tragedia Sokratesa“ — część II p. t. „Obrota Sokratesa“. Osoby: Sokrates — Aleksander Zelwerowicz, Me-

letos, oskarżyciel — Jerzy Choddecki. Sedziowie Ateńscy. Rzecz dzieje się w Atenach w roku 399 przed narodzeniem Chrystusa; 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie“ — transmisja z sali restauracji hotelu „Bistol“. W przerwie ok. godz. 17.55 Ogłoszenie wyniku konkursu orkiestr mandolinistów oraz przyznanie urominów radioluchaczom; 19.00 „Sezon i epoka“ — szkic literacki Andrzeja Rybickiego (ze Lwowa); 19.15 programy lokalne; 20.20 — wiadomości sportowe; 20.35 programy lokalne; 20.40 przeład polityczny; 20.50 dziennik wieczorny; 21.00 „Na wesołość lwowskiej fali“; „Szopka lwowska“ w oprac. W. Budzyńskiego; z muzyką Czesława Haleckiego; 21.30 Franciszek Liszt: Sonata h-moll w wykonaniu Bolesława Woytowicza; 22.00 koncert w wykonaniu ork. T. Seredyńskiego (ze Lwowa).

WARSZAWA

Sobota, 19. grudnia.

Warszawa — 12.50 skrzynka rolnicza; 15.15 koncert w wykonaniu Malej Orkiestry P. R.; 16.00 „Nasz program“; 16.10 do 16.15 „Zycie kulturalne stolicy“; 23.00 muzyka taneczna

Niedziela, 20 grudnia.

Warszawa — 8.18 Audycja dla wsi. Po nabożeństwie ok. godz. 10.30 koncert rozrywkowy z udziałem Lucyny Szczepańskiej. Ok. godz. 13.00 przeład teatralny; 14.15 koncert reklamowy; 19.15 program na jutro; 19.20 muzyka lekka (płyty); 20.35 wiadomości sportowe; 23.00 muzyka taneczna (płyty).

POZNAŃ

Sobota, 19. grudnia.

Poznań — 12.50 „Wyniki konkursu wzorowego przechowania obornika“ — poradanka rolnicza; 13.00 „Świt, dzień i noc w muzyce“ (płyty); 13.55 przeład zielodow; 15.35 „Zycie kulturalne i społeczne Poznania“; 15.40 „Nasz program“; 15.15 „Piosenki i tańce“ (płyty); 18.20 arie i pieśni w wyk. słynnych artystów (płyty); 18.40 „Z nartami w góry“ — reportaż; 23.00 muzyka salonowa (płyty).

Niedziela, 20 grudnia.

Poznań — 8.18 muzyka wesoła (płyty); 8.35 „Porady i wskazówki“ — wygłosi dr Bolesław Witkowski; 8.45 program na dzisiaj. Po nabożeństwie, koncert muzyki lekkiej (płyty). Ok. godz. 13.00 obrazek słuchowiskowy dla dzieci p. t. „Zaomniana choinka“ Jerzego Gerzabka; 14.15 koncert reklamowy; 19.15 muzyka rozry-

kowa (płyty); 19.45 swawolny kwadrans: „Konkursowe zadanki“ (Tadeusza Markowskiego. Kazimierza Płucińskiego i Stanisława Sojeckiego); 20.00 d. c. mazyki rozrywkowej; 20.35 wiad. sport. lokalne.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na sobotę:

17.15 Anglia (Reg. Progr.). — Radiorewia. Bukareszt. Koncert ork. wojskowej. 17.30 Ryga. Recital organowy. Radio Paris. Festiwal Prokofiewa. Radio P. T. T. Koncert rozrywkowy. 17.40 Brno. Dawne koledy niemieckie. 18.00 Koenigs. Ludowe pieśni i tańce Hamburg. Bajki muzyczne. 18.15 Anglia (Nat. Progr.). Muzyka taneczna. 18.30 Bukareszt. Muzyka rozrywkowa. 18.55 Budapeszt. Muzyka cyańska. 19.00 Warszawa. Audycja dla Polaków z zagranicy. Berlin. Muzyka adwentowa. Koenigs. „Dobry wieczór, kochany słuchacz“ Lipsk. „Mistrzowie niemiecy“ — koncert. 19.10 Królewiec. Wesoła aud. muzyczna. 19.15 Praga. Muzyka tan. dawna i nowa. 19.25 Leningrad. Koncert symf. 19.45 Anglia (Reg. Progr.). Koncert ork. wojskowej. 20.10 Berlin. „Bajki berlińskie“. Lipsk. Koncert rozrywkowy. — Hamburg. Wesoły wieczór Koenigs. Wielki wesoły wieczór. — Kolonia. Wesoły wieczór. — 20.30 Praga. Muzyka operetkowa. Anglia. (Reg. Progr.). Muzyka lekka — Poste Parisien. Lucienne Boyer przed mikrofonem. 20.45 Paris P. T. T. Ludowe melodie czeskie. 21.00 Mediolan. „Aida“ — opera Verdiego. — 21.10 Królewiec. Program rozrywkowy 21.15 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. 21.45 Radio Paris. Wesoły omer. 22.00 Paris P. T. T. Muzyka rozrywkowa. Stockholm. Muzyka taneczna. — 22.05 Poste Parisien. Piosenki. 22.15 Oslo. Muzyka wiozorna. Luksemburg. Symfonia VII. Beethovena. — 22.20 Anglia (Nat. Progr.). Music-hall. Wiedeń. Muzyka taneczna. 22.30 Wrocław. Muzyka taneczna. Koenigs. „Nozna muzyka“ Monachium. Koncert nocny. Koszyce. Koncert radioonk. 22.40 Królewiec. „Taniec w nocy“. 22.50 Budapeszt. Muzyka salonowa. 23.00 Koenigs. „Prosimy do tańca“. Bukareszt. Muzyka taneczna. 23.25 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. — 23.30 Rzym. Muzyka taneczna. 23.40 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka lekka. — 23.45 Paris P. T. T. Muzyka taneczna. 24.00 Radio Paris. Muzyka taneczna. Sztuttgart. Koncert rozrywkowy.

Willa
czteremieszkańcowa 32 000,—.

Willa
trzymieszkańcowa 28 000,—.

Willa
dwumieszkańcowa 25 000,—.

Dom
siedem mieszkań 35 000,—.

Dom
cztery mieszkania 12 000,— sprzedam Dom Ziecen, Poznań, Poczto-wa 15. zdg 49 325

Dom
dwupiętrowy Puszczkowie — sprzedam 14 000,— wplate weźmie skład, hipotekę, dopłata pożądana, Gruszczyński, — Aleje Marcinkowskiego 17 a, zdg 49 219

Parcele
tanio na sprzedaż. Górna Wilda 92, dom ogrodowy. zdg 49 213

2. PIENIADZ

Pożyczki
5 000 poszukuje majątek na bydło do tuczu rzeczowem zabezpieczeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 352

Wspólnik
ewentualnie udziałowicę poszukiwany do wprowadzonej firmy w Krakowie z gotówką 15 do 20 000 zł i współpracą celem powiększenia obrotu. Zapewnione: egzystencja i zysk. Zgłoszenia Kraków I, skrytka pocztowa 166. ng 21 800

6 000—8 000 zł
na nowa wille wolna od długu wartości 42 tys. zł poszukuje. — Procent wedle umowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 197

3 000,—
posiadam, oczekuje uczciwych propozycji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 49 324

Kto
zdyskontuje kupiecki krótkoterminowy weksel 100,— złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 293

Pianino
krzyżowe 890,— Grobla 6, m. 24. zdg 48 944

300
skrzypiec, mandolin, gitar, nadeszły, niebawale niskie ceny. — „Lira“, Podgórną 14. zdg 48 942

Wytworne Płaszcz Futra Poranniki

Swetry

Kostiumy
narciskie w olbrzymim wyborze poleca najkorzystniej F-a A.

Dzikowski,
Poznań, Stary Rynek 49, telefon 29-68. Asygnaty „Kredyt“. Pg 7797-37,174

Meble kuchenne
jako specjalność poleca Skład Fabryczny. Wrocławska 19. dz 3798

Lalki
pół ceny wysprzedaje. Półwiejska 16, m. 5. zdg 48 712

Dywan
3x4 ręcznej roboty piękny sprzedam 780 zł byle zaraz. Wyspiańskiego 23 — 2. zdg 49 141

Skład
kolonialno - delikatesowy, ruchliwa ulica. Oferty Kurjer Pozn. zdg 49 148

Lis
nowy tanio. Piekary 7 — 6. zdg 49 232

Maszyna
Singera okrągłe czolenko, Piotra Wawrzyniaka 12 — 8. zdg 49 113

Okazyjnie
kupiesz

jadalnie
sypialnie, gabinety,

kuchnie
tylko „Hala Mebli“

Wrocławska 38
Największy wybór, najniższe ceny! Pz 8920-58,284

Sprzedam

domek murowany, wodociąg, morga ogrodu w śródmie, ulica Długa 34. zdg 49 094

Skład

kolonialke pryncypalnej tanio — byleby zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 49 156

Łóżeczko

dziecięce, salonik, tanio na sprzedaż. Szeląg, Winogrady 138. zdg 49 224

Praktyczne podarki gwiazdkowe

w wielkim wyborze po znanych niskich cenach poleca

Stanisław SCHULZ

Magazyn artykułów krótkich i galanterijnych

Poznań, Stary Rynek 80/82

Pg 8753-49,95

Srebro
złoto, brylanty, kwity lombardowe, wszelkie starożytności, kupuje „Lamus”. Strzelecka 1.
Pg 8756-58,224

Kupię
używany, dobrze utrzymany dywan pluszowy 3x4. Oferty wraz z ceną skierować Kurjer Poznański zdg 49 180

Fuzje, sztucer, kurtkę
kożuchową, płaszcz. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 49 188

Złoto
stare kupuje Chwilkowski, Nowa 8, Bazar. zdg 49 218

12. DO WYNAJĘCIA

3
pokoje bezpodatkowe komfortowe, willa 20 min. od placu Wolności, początek Winogrodów. Oferty Kurjer Pozn. zdg 49 143

4
pokoje mieszk. od 1. 1. 37 ulica Młyńska, Zgłoszenia 3 Maja 7, Gramlewicz. zdg 49 130

Pokój
kuchnia, ogród. Ławica, Stanisława 24, II. zdg 49 177

Kawalerskie
2 pokoje, łazienka, balkon I. — Przechodnia. Oferty Kurjer Pozn. p. 4229

Mieszkanie
3 pokojowe, Szmarzewskiego od 1. 1. 37, do wynajęcia. Rok zgóry. Zgłoszenia K. Orlewicz, Półwiejska 3, m. 9 zdg 49 273

3 pokojowe
III Młyńska 5, ustawowo rok zgóry, portier. zdg 49 234

Zabawki
firmy **Aquila**, Sw. Marcjan 61, Pl. Wolności 9 są najmiłszymi przyjacielami dzieci i środków wychowawczym. Najpiękniejsze **Lalki Zabawki** mechaniczne — Zajęcia — Gry — Budownictwo — Niebawem wybrór! — Hurt! — Detail! ng 21 266

TEATRY

Poznań, piątek, 18. 12.

TEATR POLSKI: Piątek, 18. 12. „Podwójna buchalteria”.

TEATR WIELKI (Opera): Piątek, 18. 12. „Kwiat Hawaju”.

Sobota, 19. 12. „Kwiat Hawaju”.

Niedziela, 20. 12. godz. 20: „Kwiat Hawaju”.

KINA

Poznań, piątek, 18. 12.

APOLLO: „Barbara Radziwiłłówna”.

CORSO: „Eskimo”.

GLORIA: „Ekscentryczna Dama”.

GWIAZDA: „Ostatnie dni Pompei”.

OŚWIATOWE T. C. L.: — „Burza nad światem”.

METROPOLIS: „Noc w operze”.

RENAISSANCE: „Piekielny Wawóz”.

SŁOŃCE: 2 dni w raju”.

SFINKS: „Parada Rezerwistów”.

SWIT: „Małżeństwo na bezdrożu”.

TECZA-Lazarz: „Mały marynarz”.

TECZA-Wilda: „Cyrk Sarana”.

WILSONA: „Jaśnie Pan Szofer”.

Pokoju
czystego wejściem z klatki szukam. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 249

17. LOKALE

Skład
okno wystawne, 2 pokoje kuchnia odpowiedni na każdą branżę — najmie gospodarz. Aleje Marcinkowskiego 7. zdg 48 845

Na biura
2 pokoje i łokój I piętro, centralne ogrzewanie korzystnie. — Przechodnia, plac Wolności 14 — telefon 17-66. ng 21 297

Lokale
nadające się na cukiernię, kawiarnię przy pierwszorzędnej ulicy Poznania dobremu fachowcowi odda gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 127/8

Okazja
skład cukierków, owoców sprzedam z powodu objęcia innego przedsiębiorstwa. Zgłoszenia Nowa 5. zdg 49 349

18. DZIERŻAWY

Piekarnie
do wdzierżawienia. Gozimirski, Inowrocław, Mikołaja 30. zdg 49 117

23. ROZMAITE

Akuszerka
Poznań, Strzelecka 2 przy Świętokrzyskim przyjmuje, udziela porady, pomocy położniczej. dg 3301-2

Samochód
ciężarowy 2 tonn każdego czasu wypożycza Klein, Szyperska 3, m. 17. zdg 49 134

24. NAUKA

Kursy Handlowe Preissa
Skarbowska 11 — 4 stycznia. zdg 48 016

Kursy Handlowe Sawickiego
Dypl. W. S. H. Kantaka 7, telefon 49-68. Kurs 4 stycznia. dg 3960-1

Który
profesor gimnazjalny udzieli gramatyki polskiej. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 179

25. MUZYKA

Akordeonista
II Święto potrzebny. Röhrich, Grobla 1 a. zdg 49 248

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Poszukuję
posady bufetowej od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 153

Starsza
długoletnie świadectwa, dobrze gotuje szuka posady albo posługi u bezdzietnego państwa od 1. 1. 1937 r. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 49 164

Młoda
uczciwa dziewczyna do wszelkich prac domowych poszukuje posady od 1. 1. 37. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 346

Poszukuję

posługi cośkolwiek gotowaniem zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 48 850

Posługi

poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 855

b) Inni

5 000,—
gwarancji posiada były restaurator czterdziestoletni, inwalida, kawaler z powodu samotności — szuka kierownictwa restauracji własną koncesją. Pośrednictwo pożądane. Oferty Kurjer Pozn. zdg 49 257

Młoda
magistra praw — pisząca na maszynie poszukuje posady. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 779

Ogrodnik
kawaler dobrze poleony poszukuje posady samodzielnej w majątku lub handl. ogrodn. może złożyć kaucję. Wskaże Kurjer Poznański zdg 49 135

Poszukuje od 1. 1. 37 do małego chłopczyka na wieś

wychowawczynię

w wieku od 22—30 lat. Zgłoszenia z dołączeniem odpisu świadectw wykazujących dłuższy pobyt w posadzce oraz podaniem wymagań do Kurjera Poznańskiego zdg 49 199

Nauczycielka

domowa wykwalifikowana z językiem francuskim i łaciną poszukiwana do Warszawy od stycznia 1937. Pierwszeństwo mają kandydatki niebojące się pracy i które w razie potrzeby umięją być pani domu przydatne. — Zgłoszenia pod „Rodzina poznańska” Kurjer Poznański zdg 49 198

Uczenice

krawieckie. Pl. Wolności 14 a. m. 7. zdg 49 220

Fryzjerka

stała. Libelta 13. zdg 49 282

Młodszy

cukiernik potrzebny zaraz, dobry fachowiec. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 49 342/3

Dziewczyna

młodsza z gotowaniem do wszystkiego potrzebna. Szkolna 13, m. 4. zdg 49 263

Dzielne
uczciwe ekspedjentki z branży na czas przedświąteczny poszukuje firma Bracia Miethe, skład cukrów i czekolady, Br. Pierackiego 8.

Robotnika

do współpracy gotówka 200—300 zł zaraz. Zgłoszenia Poznań, ul. Dąbrowskiego 65, skład, Siłski. zdg 42 215

Ekspedjentka

dzielna obuwia. Skryta 4, m. 1, godz. 20—21. zdg 49 295

Pielegniarka

dobremi świadectwami, młoda potrzebna dla prywatnej lecznicy położniczej. Zgłoszenia Cieszkowskiego 7, mieszkanie 6. zdg 49 347

Służąca

uczciwa, czysta, gotowaniem na zastępstwo do Nowego Roku potrzebna zaraz. Roszczakowa, — Kórnicka 86. zdg 49 354

Potrzebne

panie do pomocy w szwalni (podreczne) ze znajomością ekspedycji konfekcji damskiej z praktyką, nie zaraz. Oferty z świadectwami Kurjer Poznański zdg 49 108

Technik

dentystyczny potrzebny zaraz. — Oferty Kurjer Poznański zdg 49 099

Lekarka

dentystka (początkująca) potrzebna. Podać warunki, oferty Kurjer Poznański zdg 49 096

Potrzebna

panienka do bufetu z obsługą gości. Strzelecka 5. zdg 49 210

Posługaczka

młodsza zaraz. Zupańskiego 20, m. 12. zdg 49 203

29. ROZRYWKA

12 złotych miesięcznie wystarczy na nas **radioaparatu**

Na wpłatę wystarczy już zł 15,— lub Pożyczka Państwowa. Bateria odbiorniki najtaniej. Wymiana aparatów.

Radiomechanika

Poznań, św. Marcjan 27 w podwórzu, prawo, telefon 12-38 Pg 8 918-58,269

„Parada rezerwistów”

Polska komedia huraganowego śmiechu **Kinoteatr „Sfinks”** zdg 48 650

Radioaparaty

zasięgiem, selektywnością i wiernością oddanych onów zadawa — najwybredniej-

Radioaparaty

zasięgiem, selektywnością i wiernością oddanych onów zadawa — najwybredniej-

Radioaparaty

zasięgiem, selektywnością i wiernością oddanych onów zadawa — najwybredniej-

Radioaparaty

zasięgiem, selektywnością i wiernością oddanych onów zadawa — najwybredniej-

Radioaparaty

zasięgiem, selektywnością i wiernością oddanych onów zadawa — najwybredniej-

Radioaparaty

zasięgiem, selektywnością i wiernością oddanych onów zadawa — najwybredniej-

Radioaparaty

zasięgiem, selektywnością i wiernością oddanych onów zadawa — najwybredniej-

Radioaparaty

zasięgiem, selektywnością i wiernością oddanych onów zadawa — najwybredniej-

Radioaparaty

zasięgiem, selektywnością i wiernością oddanych onów zadawa — najwybredniej-

Radioaparaty

zasięgiem, selektywnością i wiernością oddanych onów zadawa — najwybredniej-

UWAGA CZYTELNICY!

Udzielimy, jako nagród, bezpłatnych abonamentów kwartalnych:

„Ilustracji Polskiej”

w liczbie 20 abonamentów

„Nowin Poświętecznych”

w liczbie 30 abonamentów

Nagrody przypadną tym czytelnikom, którzy podadzą nam najbardziej przybliżoną liczbę wszystkich ogłoszeń i reklam, jakie ukażą się w wydaniu głównym „Kurjera Poznańskiego” na „złoty niedzieli”, 20 grudnia rb.

Odpowiedzi prosimy skierować do „Działu Propagandy Kurjera Poznańskiego”, św. Marcjana 70; winny one nadejść najpóźniej do piątku, 18-go grudnia rodz. 20-tej.

Dokładną liczbę ogłoszeń podamy w niedzielnym wydaniu porannym „Kurjera Poznańskiego”, spis zaś osób nagrodzonych — w numerze świątecznym. zg 864

Służący - kawaler

po wojsku szuka posady 1 stycznia. Kubiak Jan, Książęcy Pałac, Antonin, poczta Antonin Ostrów (Wlkp.) zdg 49 241

Kelner

z kaucją poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 150

Leśnik

starszym wieku, dobrymi świadectwami szuka posady żonatego. Stanisław Przybylski, Grablewo, poczta Grodzisk, powiat Nowy Tomysł. zdg 49 159

Maszynistka

perfekt, niemieckie adlerce dykando poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 47 675.

Ogrodnik - szofer

wykwalifikowany w swym zawodzie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 920

Kuśnierka

polecona szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 572

Administrację domu

przyjmie za kaucją inżynier, — b. właściciel domu i wyższy urzędnik, znający prawo i uczył, gwarantujący fachową i uczelny, obsługę. Zgłoszenia „Par” pod „58,303”. Pg 89 501-58,303

Pomocnik

fryzjerski, lat 26, z kartą rzemieślniczą, gotówka poślubi córke właściciela zakładu fryzjerskiego lub właścicielkę ewentualnie oboje posade. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 256

Krawcowa

pierwszorzędna na płaszcz, suknie poza dom 2 złote dziennie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 309

27. WOLNE MIEJSCA

Administrację
lub jako dozorca domu przyjmie emeryt policji. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 902

Niemka

wychowawczyni, energiczna, potrzebna 1 stycznia. Warunki podać: Majętność Chwałkowo, p. Krobia. zdg 46 941

Stangret

kawaler z dobrymi świadectwami potrzebny „Em-Cha”. Górna Wilda 149. zdg 48 996

Służącej

młodszej od zaraz. Petz, Grobla 22. zdg 49 250

Prasowaczka

potrzebna zaraz. Pralnia, Dąbrowskiego 25 a. zdg 49 315

Potrzebna

Niemka do dzieci na prowincję. Znajomość polskiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 49 140

Fryzjer

młodszy. Strumykowa 41, Fenger. zdg 49 139

Praktykant

lub praktykantka z niemieckim i szkołą handlową, perfekt maszyną, do samodzielnej korespondencji potrzebna. Podać kwalifikacje i wymagania. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 111

Fryzjer

stały. Dąbrowskiego 76. zdg 49 307

Ekspedjentka

do składu towarów krótkich na dni przedświąteczne. Witkowska Dąbrowskiego 49. zdg 49 302

Posługaczka

Górna Wilda 45 — 5. zdg 49 285

Radjo odbiorniki

najpoważniejszych fabryk, wszelkich typów, długoterminowe spłaty, gotówka taniej

sprzęt radjowy

wielkim wyborze stałe na składzie

Kazimierz Matuszak,

Poznań, Pierackiego 16, telefon 30-67. Pokaz aparatów bez obowiązku kupna. ng 17 809

Humor zagraniczny

— Bój się Boga, Władziu, jak ty wyglądasz?
— A bo widzisz moja Kundziu, miałem tylko dwadzieścia groszy, więc mnie fryzjer ostrzygł tylko do połowy. (x)

Co futro = to Edmund Rychter = co palto = to Edmund Rychter = co ubranie = to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata

na miesiąc grudzień 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20 w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45 większe dłużej według możliwości. Drobnie ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek); słowo nagłówek. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstawa wskutek matryc., wydawnict